

Dokument na rokovanie

A9-0331/2023

3.11.2023

SPRÁVA

o vykonávaní Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom
(2022/2188(INI))

Výbor pre zahraničné veci
Výbor pre medzinárodný obchod

Spravodajcovia: Andreas Schieder, Seán Kelly
Spravodajcovia výborov požiadaných o stanoviská pridružených výborov
v súlade s článkom 57 rokovacieho poriadku:
Frances Fitzgerald, Výbor pre hospodárske a menové veci
Dragoş Pîslaru, Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci
Pascal Canfin, Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť
potravín
Dan Nica, Výbor pre priemysel, výskum a energetiku
Anna Cavazzini, Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa
Martin Hlaváček, Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
João Albuquerque, Výbor pre rybárstvo
Laurence Farreng, Výbor pre kultúru a vzdelávanie
Katarina Barley, Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA – SÚHRN SKUTOČNOSTÍ A ZISTENÍ	42
STANOVISKO VÝBORU PRE HOSPODÁRSKE A MENOVÉ VECI	47
STANOVISKO VÝBORU PRE ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNE VECI	57
STANOVISKO VÝBORU PRE PRIEMYSEL, VÝSKUM A ENERGETIKU	63
STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEĽA	69
STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ	75
STANOVISKO VÝBORU PRE POĽNOHOSPODÁRSTVO A ROZVOJ VIDIEKA	80
STANOVISKO VÝBORU PRE RYBÁRSTVO	87
STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE	94
STANOVISKO VÝBORU PRE OBČIANSKE SLOBODY, SPRAVODLIVOSŤ A VNÚTORNÉ VECI	105
PRÍLOHA: LIST VÝBORU PRE ROZPOČET	112
PRÍLOHA: LIST VÝBORU PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VEREJNÉ ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN	114
INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE	120
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	121

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o vykonávaní Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (2022/2188(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii a Zmluvu o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na Dohodu o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej¹,
- so zreteľom na Dohodu o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu² (ďalej len „dohoda o vystúpení“) vrátane protokolu o Írsku/Severnom Írsku (ďalej len „protokol“),
- so zreteľom na článok 524 dohody o obchode a spolupráci,
- so zreteľom na správu Európskej komisie z 24. marca 2022 o vykonávaní a uplatňovaní Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska: 1. január – 31. december 2021 [COM(2022) 126],
- so zreteľom na správu Európskej komisie z 15. marca 2023 o vykonávaní a uplatňovaní Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska: 1. január – 31. decembra 2022 [COM(2023) 118],
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. februára 2020 o návrhu mandátu na rokovania o novom partnerstve so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska³, pokiaľ ide o Gibraltár, a na rozhodnutie Rady z 20. júla 2021, ktorým sa povoľujú rokovania o Gibraltári,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 18. januára 2023 o vykonávaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky – výročná správa za rok 2022⁴ a o vykonávaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky – výročná správa za rok 2022⁵,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. marca 2023 o správe o vykonávaní dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ⁶,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/657 z 15. marca 2023, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania práv Únie pri vykonávaní a presadzovaní Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre

¹ Ú. v. EÚ L 149, 30.4.2021, s. 10.

² Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7.

³ Ú. v. EÚ C 294, 23.7.2021, s. 18.

⁴ Ú. v. EÚ C 214, 16.6.2023, s. 26.

⁵ Ú. v. EÚ C 214, 16.6.2023, s. 54.

⁶ Prijaté texty, P9_TA(2023)0080.

atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej⁷,

- so zreteľom na zasadnutia a pozície Parlamentného zhromaždenia pre partnerstvo EÚ – Spojené kráľovstvo, najmä na vyhlásenie spolupredsedom a odporúčanie Rade pre partnerstvo k spoločnému úsiliu EÚ a Spojeného kráľovstva na podporu Ukrajiny a účinnej spolupráci v oblasti sankcií, ktoré boli prijaté na treťom zasadnutí zhromaždenia v Bruseli 3. a 4. júla 2023, ako aj na odporúčanie k spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v oblasti energetiky, ktoré bolo prijaté 8. novembra 2022,
 - so zreteľom na vyhlásenie Európskej rady z 25. novembra 2018, na uznesenie Európskeho parlamentu z 12. februára 2020 o návrhu mandátu na rokovania o novom partnerstve so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska⁸, pokiaľ ide o Gibraltár, a na rozhodnutie Rady z 5. októbra 2021, ktorým sa povoľujú rokovania o Gibraltári,
 - so zreteľom na Európsky dohovor o ľudských právach,
 - so zreteľom na Európsku sociálnu chartu,
 - so zreteľom na dohovory a protokoly Medzinárodnej organizácie práce (MOP), najmä na základné nástroje MOP,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku, ako aj na článok 1 ods. 1 písm. e) rozhodnutia Konferencie predsedov z 12. decembra 2002 o postupe udelenia súhlasu s vypracovaním iniciatívnych správ a na prílohu 3 k tomuto rozhodnutiu,
 - so zreteľom na stanoviská Výboru pre hospodárske a menové veci, Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Výboru pre rybníctvo, Výboru pre kultúru a vzdelávanie, Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a Výboru pre regionálny rozvoj,
 - so zreteľom na listy Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a Výboru pre rozpočet,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre medzinárodný obchod (A9-0331/2023),
- A. keďže dohodou o obchode a spolupráci sa upravuje široká škála oblastí vrátane energetiky, rybníctva, justičnej spolupráce v trestných veciach, presadzovania práva, obchodu, dopravy a koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia, poskytuje sa ňou komplexný základ pre vzťahy medzi zmluvnými stranami, zaručujú sa rovnaké podmienky a zachovávajú prísne normy v oblastiach, ako sú pracovné práva, spravodlivá hospodárska súťaž, štátna pomoc, ochrana životného prostredia a udržateľný rozvoj, ako aj dodržiavanie základných práv;
- B. keďže kultúrne a kreatívne odvetvia nie sú zahrnuté v dohode o obchode a spolupráci, v

⁷ Ú. v. EÚ L 83, 22.3.2023, s. 1.

⁸ Ú. v. EÚ C 294, 23.7.2021, s. 18.

ktorej sa pojem „vzdelávanie“ uvádza len v súvislosti s kybernetickou bezpečnosťou a potrebou vzdelávať občanov o súvisiacich výzvach;

- C. keďže v dôsledku brexitu už občania EÚ študujúci v Spojenom kráľovstve nemajú nárok na tzv. domáce poplatky, ale musia ako medzinárodní študenti platiť vyššie školné, čo znamená, že pre veľkú väčšinu z nich je to nedostupne drahé, pričom najviac sú postihnutí mladí študenti zo sociálne znevýhodneného prostredia;
- D. keďže brexit vážne postihol mládežnícke a školské výmeny; keďže v rokoch 2020 až 2022 došlo k 50 % poklesu počtu občanov EÚ zapísaných na univerzitách Spojeného kráľovstva;
- E. keďže Spojené kráľovstvo sa rozhodlo, že nebude súčasťou programu Európsky zbor solidarity na roky 2021 – 2027 ani programu Kreatívna Európa na roky 2021 – 2027;
- F. keďže sloboda pohybu prospela všetkým segmentom kultúrnych a kreatívnych odvetví vrátane audiovizuálneho sektora, festivalov, spoločností na turné, skupín, orchestrov a tanečných a divadelných spoločností, a to z EÚ i zo Spojeného kráľovstva; keďže v dohode o obchode a spolupráci sa uplatňuje kultúrna výnimka, ktorá z rozsahu jej pôsobnosti vylučuje audiovizuálne služby, a to napriek tomu, že EÚ a Spojené kráľovstvo majú v oblasti kultúry a vzdelávania mnoho rovnakých hodnôt;
- G. keďže Spojené kráľovstvo je aj naďalej zmluvnou stranou Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii a audiovizuálne diela s pôvodom v Spojenom kráľovstve sa považujú za „európske diela“ na účely smernice o audiovizuálnych mediálnych službách⁹ v súlade s článkom 1 ods. 1 písm. n) a odsekom 3; keďže Spojené kráľovstvo zaviedlo smernicu o audiovizuálnych mediálnych službách počas prechodného obdobia, keďže tento právny predpis patrí do ponechaného práva Únie;
- H. keďže dohoda o obchode a spolupráci nerozvíja územný rozmer vzťahov medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ; keďže vplyv vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ sa v jednotlivých regiónoch EÚ líši a vplyv dohody o obchode a spolupráci na regionálnej a miestnej úrovni stále nie je známy; keďže vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ negatívne ovplyvnilo regióny a partnerov zapojených do projektov Interreg a ohrozuje územnú a cezhraničnú spoluprácu a existujúce vzťahy medzi rôznymi regiónmi a mestami EÚ a Spojeného kráľovstva ako celku;
- I. keďže dohoda o obchode a spolupráci sa nevzťahuje na žiadne rozhodnutia týkajúce sa rovnocennosti finančných služieb, primeranosti režimu ochrany údajov Spojeného kráľovstva, voľného pohybu osôb a služieb alebo sanitárneho a fyto-sanitárneho režimu Spojeného kráľovstva;
- J. keďže poskytovatelia služieb zo Spojeného kráľovstva, a to aj v oblasti finančných služieb, už nevyužívajú výhody vyplývajúce z rámca krajiny pôvodu alebo z režimu povolení („passporting“), ktoré umožňujú automatický prístup na celý jednotný trh EÚ;
- K. keďže dohoda o vystúpení a dohoda o obchode a spolupráci predstavujú spoločný rámec

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správny opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb, Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1.

pre vzťahy Spojeného kráľovstva s EÚ; keďže obe dohody odsúhlasili a ratifikovali EÚ a Spojené kráľovstvo a sú právne záväznými zmluvami podľa medzinárodného práva; keďže vzťah medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom musí byť založený na úplnom dodržiavaní a účinnom uplatňovaní týchto medzinárodných záväzkov;

- L. keďže vykonávanie dohody o obchode a spolupráci priamo súvisí s úplným vykonávaním dohody o vystúpení a protokolu o Írsku a Severnom Írsku; keďže jej úplné vykonávanie bolo odložené, pretože EÚ a Spojené kráľovstvo hľadali spoločné riešenia praktických výziev, ktoré vznikli pri vykonávaní protokolu v dôsledku brexitu;
- M. keďže Windsorský rámec rieši výzvy, ktoré vznikli pri uplatňovaní protokolu o Írsku a Severnom Írsku v prvých dvoch rokoch jeho vykonávania, a vytvára právnu istotu, čím pripravuje pôdu pre úplné vykonávanie; keďže Windsorský rámec zahŕňa širokú škálu oblastí, ako sú clá, agropotravinársky priemysel, lieky, štátna pomoc, DPH a spotrebné dane; víta usmernenia vlády Spojeného kráľovstva z júla 2023 týkajúce sa Windsorského rámca a jej záväzkov zabezpečiť úplné vykonávanie¹⁰;
- N. keďže uzavretie Windsorského rámca otvára novú kapitolu vo vzťahoch medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom a dáva im príležitosť pokročiť vo vykonávaní dohody o obchode a spolupráci a mať pozitívny a stabilný vzťah;
- O. keďže význam transparentnosti v medzinárodnom obchode a investíciách je v prospech všetkých zainteresovaných aktérov a strán; keďže predvídateľné obchodné prostredie, ktoré podporuje obchod a investície medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, je vítané;
- P. keďže EÚ a Spojené kráľovstvo zdieľajú spoločné hodnoty a bezpečnostné záujmy tak v bezprostrednom európskom susedstve, ako aj vo svete; keďže, žiaľ, nebolo možné dohodnúť sa na štruktúre pravidelných a podrobných konzultácií a spolupráce v oblasti zahraničných vecí, bezpečnostnej a obrannej politiky; keďže EÚ a Spojené kráľovstvo by ako silní a spoľahliví partneri v kontexte transatlantických vzťahov a spolupráce mali veľký prospech z komplexnejšej a lepšie štruktúrovanej spolupráce v oblasti zahraničnej, bezpečnostnej a obrannej politiky, a to aj v rámci NATO;
- Q. keďže globálne dôsledky neospravedliteľnej a nezákonnej útočnej vojny Ruskej federácie proti Ukrajine a návrat rozsiahlej vojny na európsky kontinent, ako aj hospodárska nestabilita a zámerná inštrumentalizácia energetickej nestability Ruskou federáciou priniesli občanom EÚ a partnerom na celom svete náhlu geopolitickú neistotu; keďže v dôsledku toho by Spojené kráľovstvo a EÚ mali zintenzívniť spoluprácu a koordináciu pri poskytovaní pomoci Ukrajine a riešení mnohostranných dôsledkov agresívneho správania Ruskej federácie vrátane dezinformačných kampaní a kybernetických útokov;
- R. keďže dohoda o obchode a spolupráci si vyžaduje dodržiavanie, presadzovanie a účinné vykonávanie medzinárodne uznaných základných pracovných noriem, ako sú vymedzené v základných dohovoroch MOP; keďže základné právo organizovať sa, vyjednávať a kolektívne prijímať opatrenia je zakotvené v medzinárodnom práve a neoddeliteľne súvisí so zabezpečením udržateľného rozvoja a rovnakých podmienok, ako sa stanovuje v dohode o obchode a spolupráci; keďže dohoda o obchode a

¹⁰ GOV.UK, [The Windsor Framework – further details and publication](#) (Windsorský rámec – ďalšie podrobnosti a publikácie), 29. septembra 2023.

spolupráci zahŕňa záväzok vykonávať ďalekosiahle a komplexné ustanovenia o ochrane životného prostredia a práce, na ktoré sa vzťahujú mechanizmy urovnávania sporov v prípade porušenia;

- S. keďže dohoda o obchode a spolupráci vyžaduje dodržiavanie demokracie, právneho štátu a ochrany základných práv a slobôd jednotlivcov vrátane tých práv a slobôd, ktoré sú uvedené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a v Európskom dohovore o ľudských právach; keďže tieto práva slúžia ako hlavné zásady pre prácu domácich poradných skupín, a to aj v kapitole o obchode a spolupráci; keďže komisárka Rady Európy pre ľudské práva vyjadrila znepokojenie nad celkovou situáciou v oblasti ľudských práv v Spojenom kráľovstve;
- T. keďže podľa všeobecného posúdenia dohody o obchode a spolupráci Komisiou ide o modernú a komplexnú dohodu, ktorá odráža záujmy EÚ v oblasti obchodu a spolupráce a zároveň neprekračuje hranice, ktoré stanovili inštitúcie EÚ a členské štáty počas procesu vystúpenia Spojeného kráľovstva; keďže Komisia vo svojich výročných správach o vykonávaní za roky 2021 a 2022 konštatovala, že obchodné podmienky týkajúce sa tovaru a služieb stanovené v dohode o obchode a spolupráci fungujú napriek menším problémom s vykonávaním vcelku dobre;
- U. keďže v spoločnej rybárskej politike¹¹ sa vyžaduje, aby EÚ presadzovala a zaistovala ciele a zásady politiky pri všetkých rybolovných činnostiach bez ohľadu na zemepisnú oblasť s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky pre zainteresované strany z EÚ aj z krajín mimo nej; keďže v tejto politike sa takisto vyžaduje, aby EÚ spolupracovala na medzinárodnej úrovni na základe najlepších dostupných vedeckých poznatkov a aby bojovala proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému (NNN) rybolovu;
- V. keďže v piatom okruhu (Rybárstvo) druhej časti dohody o obchode a spolupráci sa uznáva význam ochrany a udržateľného riadenia morských biologických zdrojov a ekosystémov na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní, ako aj význam podpory zodpovedných a udržateľných rybolovných a akvakultúrnych činností, dobrej správy rybárstva a úloha obchodu pri dosahovaní týchto cieľov;
- W. keďže vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ malo vážny vplyv na rybársku flotilu EÚ, čo viedlo k strate kvót, vyradeniu plavidiel z prevádzky a narušeniu dlhodobo etablovaných obchodných podnikov a obchodu;
- X. keďže Osobitný výbor pre rybolov bude pripravovať viacročné stratégie ochrany a riadenia, ktoré budú slúžiť ako základ na stanovenie celkového povoleného výlovu a iných riadiacich opatrení vrátane opatrení pre populácie, na ktoré sa nevzťahujú kvóty, na vymedzenie zberu vedeckých údajov na účely riadenia rybolovu a na zdieľanie týchto údajov s vedeckými orgánmi, aby mohli poskytovať čo najlepšie vedecké odporúčania;
- Y. keďže v Protokole o prístupe do vôd, ktorý je pripojený k dohode o obchode a spolupráci ako príloha 38, sa stanovuje „prechodné obdobie“ od 1. januára 2021 do 30.

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES, Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22.

júna 2026, počas ktorého každá zmluvná strana poskytne plavidlám druhej zmluvnej strany plný prístup do svojich vôd na lov druhov uvedených v protokole; keďže po tomto dátume bude recipročný prístup k vodám a rybolovným zdrojom predmetom každoročných rokovaní medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; zdôrazňuje, že je potrebné objasniť obdobie po prechodnom období, aby sa zachovali investície v tomto odvetví;

- Z. keďže v dohode o obchode a spolupráci sa postupne znižuje podiel rybolovných možností flotily EÚ vo vodách Spojeného kráľovstva o 25 % do roku 2026, pričom toto zníženie bude mať vplyv na všetky segmenty flotily EÚ, najmä na maloobjemový rybolov;
- AA. keďže Spojené kráľovstvo sa jednostranne rozhodlo, že nebude súčasťou programu Erasmus+ na roky 2021 – 2027, ktorý sa vzťahuje na sektory vzdelávania, mládeže a športu; keďže inštitúcie Spojeného kráľovstva sa stále môžu zapojiť do činností programu Erasmus Mundus a Jean Monnet;
- AB. keďže Erasmus+ nie je len programom mobility, ale aj silným nástrojom na výmenu poznatkov, rozvíjanie akademickej spolupráce, podporu individuálneho rozvoja, nadväzovanie pevných a trvalých kontaktov a podporu porozumenia medzi ľuďmi z rôznych kultúrnych prostredí, inštitúciami a ich členmi, ako aj celou škálou zainteresovaných strán a ich organizácií a sietí, čo prispieva k rozvoju politik a postupov;
- AC. keďže Spojené kráľovstvo bolo až do referenda o brexite jednou z najobľúbenejších destinácií pre účastníkov programu Erasmus+;
- AD. keďže krajiny mimo EÚ sa môžu k programu Erasmus+ a Európskemu zboru solidarity pripojiť ako pridružené krajiny;
- AE. keďže pobrexitová adaptačná rezerva¹² bola zriadená s cieľom poskytnúť podporu na boj proti nepriaznivým dôsledkom, ktorým čelia členské štáty, regióny a odvetvia v dôsledku vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ, a zmierniť tak súvisiaci negatívny vplyv na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť; keďže presun podielov kvót z EÚ na Spojené kráľovstvo počas prechodného obdobia, ako sa dohodlo v dohode o obchode a spolupráci, bude mať vážne negatívne dôsledky pre rybárov EÚ;
- AF. keďže úplné vykonávanie ustanovení dohody o vystúpení vo všetkých oblastiach, ako je obchod s tovarom a so službami, digitálny obchod, duševné vlastníctvo, verejné obstarávanie, letectvo a cestná doprava, energetika, rybárstvo, koordinácia sociálneho zabezpečenia, presadzovanie práva a justičná spolupráca v trestných veciach, tematická spolupráca a účasť na programoch EÚ, je predpokladom maximalizácie priaznivého vplyvu na oboch spolupracujúcich partnerov;
- AG. keďže v dohode o obchode a spolupráci sa uvádza, že Spojené kráľovstvo a EÚ majú spoločný cieľ dosiahnuť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a musia v tomto zmysle spolupracovať;
- AH. keďže väčšina spolupráce podľa dohody o obchode a spolupráci bola čiastočne alebo

¹² [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2021/1755 zo 6. októbra 2021, ktorým sa zriaďuje pobrexitová adaptačná rezerva \(Ú. v. EÚ L 357, 8.10.2021, s. 1\).](#)

úplne pozastavená, kým sa neprijme riešenie na vykonávanie dohody o vystúpení, najmä v súvislosti s prístupom k colným údajom v reálnom čase; keďže oblastiam spolupráce vymedzeným v dohode o obchode a spolupráci by sa mohla opäť venovať pozornosť po finalizácii Windsorského rámca v marci 2023;

- AI. keďže z tohto dôvodu je spolupráca medzi orgánmi dohľadu nad trhom a colnými orgánmi EÚ a Spojeného kráľovstva v oblasti bezpečnosti výrobkov minimálna, ak sa vôbec dá o nej hovoriť, a to napriek povinným záväzkom v kapitole o technických prekážkach dohody o obchode a spolupráci; keďže orgány Spojeného kráľovstva nemajú prístup do systému Safety Gate EÚ a EÚ nemá prístup do novej databázy Spojeného kráľovstva v oblasti bezpečnosti výrobkov;
- AJ. keďže orgán Spojeného kráľovstva pre hospodársku súťaž a trhy už nie je súčasťou siete spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa EÚ; keďže úzka spolupráca a výmena informácií medzi orgánmi je mimoriadne dôležitá, ak sa má zabezpečiť riadne presadzovanie práv spotrebiteľov, a preto by sa mala podporovať;
- AK. keďže od roku 2021 podlieha všetok vývoz zo Spojeného kráľovstva do EÚ colnému režimu a kontrolám; keďže Spojené kráľovstvo od svojho odchodu z EÚ štyrikrát odložilo zavedenie kontrol dovozu z EÚ;
- AL. keďže vnútroštátne colné orgány EÚ vyjadrili pochybnosti týkajúce sa správnosti vlastných vyhlásení hospodárskych subjektov o pôvode, ako aj odpovedí colných orgánov Spojeného kráľovstva týkajúcich sa overovania pôvodu; keďže Osobitný výbor pre colnú spoluprácu a pravidlá pôvodu v oblasti obchodu vydal nové usmernenia na podporu členských štátov;
- AM. keďže dohoda o obchode a spolupráci obsahuje kapitolu o malých a stredných podnikoch (MSP), v ktorej sa uznáva potreba zaistiť otvorený a bezpečný trh pre podniky vrátane MSP a ktorej cieľom je zabezpečiť, že ich potreby sa zohľadnia v procese vykonávania, aby takýto trh mohli využívať;
- AN. keďže automatické uznávanie odborných kvalifikácií, napríklad v prípade právnikov, účtovníkov a aktuárov, sa už neuplatňuje; keďže namiesto toho sa v dohode stanovuje rámec pre spoluprácu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v oblasti uznávania odborných kvalifikácií vrátane nadviazania dialógu na výmenu informácií o postupoch uznávania a na vypracovanie usmernení na posudzovanie kvalifikácií; upozorňuje na osobitné ťažkosti, ktoré v dôsledku toho vznikajú pre Írsko;
- AO. keďže podľa dohody o obchode a spolupráci sa s poskytovateľmi služieb alebo investormi z EÚ nesmie zaobchádzať menej priaznivo ako so subjektmi zo Spojeného kráľovstva v Spojenom kráľovstve a naopak; keďže zásada nediskriminácie sa vzťahuje na širokú škálu hospodárskych činností vrátane poskytovania služieb, zakladania podnikov a ochrany práv duševného vlastníctva;
- AP. keďže podľa dohody o obchode a spolupráci sa zachováva možnosť dočasného vyslania vysokokvalifikovaných zamestnancov a krátkodobých služobných ciest medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; keďže to umožňuje dočasné cezhraničné poskytovanie služieb odborníkmi za určitých okolností, ako sú krátkodobé projekty alebo konzultačné práce; keďže odborníci budú musieť naďalej dodržiavať príslušné právne predpisy v krajine, v ktorej poskytujú služby;

- AQ. keďže trhy verejného obstarávania Spojeného kráľovstva ostávajú otvorené pre uchádzačov z EÚ a naopak za rovnakých podmienok; keďže obe strany musia zabezpečiť, aby bol proces obstarávania spravodlivý, transparentný a otvorený hospodárskej súťaži; keďže Spojené kráľovstvo a EÚ sa tiež dohodli, že zachovajú svoje existujúce záväzky v oblasti verejného obstarávania v rámci Dohody Svetovej obchodnej organizácie o vládnom obstarávaní, ktorá ešte viac otvára ich trhy verejného obstarávania podnikom z iných krajín;
- AR. keďže EÚ a Spojené kráľovstvo sa v súčasnosti zaviazali zachovať spoluprácu v oblasti finančných služieb týkajúcu sa regulácie a dohľadu; keďže tento prístup založený na spolupráci by mal podporiť dlhodobé vzťahy medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; keďže Komisia 17. mája 2023 prijala návrh memoranda o porozumení medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ o spolupráci v oblasti finančných služieb, ktoré potom uverejnila a schválila Rada a podpísala Komisia v mene EÚ;
- AS. keďže memorandum o porozumení objasňuje, že EÚ a Spojené kráľovstvo majú spoločný cieľ zachovať finančnú stabilitu, integritu trhu a ochranu investorov a spotrebiteľov;
- AT. keďže dohoda o obchode a spolupráci je jedinou dohodou o voľnom obchode, ktorú EÚ uzavrela a ktorou sa stanovujú nulové clá a nulové kvóty na všetok tovar, ktorý spĺňa príslušné pravidlá pôvodu; keďže z obchodných štatistík za obdobie od nadobudnutia platnosti dohody o obchode a spolupráci vyplýva, že vystúpenie Spojeného kráľovstva negatívne ovplyvnilo obchodné výmeny medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; keďže obchod s tovarom a službami medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ naďalej stagnuje; keďže obchod EÚ s inými obchodnými partnermi v porovnateľnom období vzrástol oveľa viac ako obchod so Spojeným kráľovstvom;
- AU. keďže v záujme ďalšieho vykonávania dohody o obchode a spolupráci by sa mali osobitne monitorovať možné regulačné rozdiely, ktoré sa budú časom prehlbovať; keďže rozsiahla regulačná spolupráca medzi stranami je mimoriadne dôležitá; keďže ide o pozitívny signál, že v roku 2022 neboli cez online nástroj Komisie doručené žiadne oficiálne sťažnosti od zainteresovaných strán týkajúce sa vykonávania dohody o obchode a spolupráci; keďže európske inštitúcie naďalej pravidelne spolupracujú so zainteresovanými stranami v snahe diskutovať o praktických aspektoch vykonávania dohody o obchode a spolupráci;
- AV. keďže pokiaľ ide o vnútorný proces vykonávania dohody o obchode a spolupráci v EÚ, zákonodarcovia EÚ dokončili potrebný regulačný rámec prijatím nariadenia (EÚ) 2023/657 z 15. marca 2023, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania práv Únie pri vykonávaní a presadzovaní dohody o vystúpení a dohody o obchode a spolupráci;

Hlavné závery

1. pripomína, že uzavretím dohody o obchode a spolupráci sa obmedzujú negatívne dôsledky vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ a vytvára rámec spolupráce, ktorý by mal byť základom silného a konštruktívneho budúceho partnerstva, a zároveň sa zabraňuje najrušivejším možnostiam scenára bez dohody a občanom a podnikom zaručuje právna istota;
2. zdôrazňuje, že dohoda o obchode a spolupráci je jednou z najambicióznejších a

najkomplexnejších obchodných dohôd, ktoré EÚ uzavrela s treťou krajinou; pripomína však, že dohoda nenahrádza a nemôže nahradiť členstvo v EÚ, ani zodpovedajúci prístup k jednotnému trhu a colnej únii;

3. zdôrazňuje, že je dôležité čo najskôr posúdiť a riešiť potenciálne výzvy pri uplatňovaní dohody o vystúpení a dohody o obchode a spolupráci, aby sa zabránilo ďalším oneskoreniam pri ich uplatňovaní;
4. víta Windsorský rámec a zdôrazňuje osobitnú situáciu Severného Írska kvôli jeho jedinečnému postaveniu s prístupom na vnútorný trh EÚ aj Spojeného kráľovstva; požaduje urýchlené vykonávanie Windsorského rámca s cieľom zabezpečiť trvalú istotu a predvídateľnosť pre podniky a ľudí v Severnom Írsku, chrániť hospodárstvo celého ostrova, zachovávať Veľkopiatskovú dohodu vo všetkých jej dimenziách, zabezpečiť hladký obchod a spoluprácu, ako aj zaistiť integritu jednotného trhu a colnej únie a zabezpečiť bezproblémové vykonávanie dohody o vystúpení a dohody o obchode a spolupráci;
5. víta skutočnosť, že britská vláda oznámila svoj zámer pozastaviť prácu na návrhu zákona o protokole o Severnom Írsku a umožniť ukončenie jeho platnosti; nabáda britskú vládu, aby pri navrhovaní nových zákonov alebo nariadení zohľadnila špecifické podmienky Severného Írska;
6. víta skutočnosť, že Windsorský rámec stanovuje nové pravidlá pre spoločné využívanie colných údajov s cieľom umožniť prístup v reálnom čase; berie na vedomie odporúčanie spoločného výboru EÚ – Spojené kráľovstvo z 24. marca 2023 týkajúce sa presadzovania práva a dohľadu nad trhom¹³; zdôrazňuje potrebu účinných mechanizmov na zabezpečenie súladu s regulačnými požiadavkami s cieľom poskytnúť právnu istotu podnikom, najmä MSP, ako aj občanom, posilniť ochranu spotrebiteľa a zaručiť rovnaké podmienky; navrhuje zriadenie jednotného kontaktného miesta v Belfaste, kde by ľudia a podniky mohli získať pomoc, ktorú potrebujú na zorientovanie sa v nových opatreniach stanovených vo Windsorskom rámci;
7. víta pozitívne iniciatívy zahrnuté do Windsorského rámca, ako je návrh týkajúci sa liekov, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby obyvatelia Severného Írska mali prístup ku všetkým liekom v rovnakom čase a za rovnakých podmienok ako obyvatelia Veľkej Británie, a návrh týkajúci sa sanitárnych a fyto-sanitárnych opatrení, pričom treba mať na pamäti, že pri preprave zvierat by sa mali rešpektovať dobré životné podmienky zvierat; vyzýva Komisiu, aby monitorovala riadne vykonávanie dohôd, zaistila integritu jednotného trhu a zabránila nezákonnej distribúcii liekov, sanitárnych a fyto-sanitárnych produktov a poľnohospodárskych výrobkov uvádzaných na trh pre Severné Írsko na jednotnom trhu EÚ a zároveň zabezpečila, aby zostali v Severnom Írsku; žiada Komisiu, aby monitorovala uznávanie prístupu „jedno zdravie“ ako integrovaného a zjednocujúceho prístupu, ktorého cieľom je udržateľne uviesť do rovnováhy zdravie ľudí, zvierat a ekosystémov a optimalizovať ho;
8. zdôrazňuje, že EÚ rýchlo zareagovala s cieľom zrealizovať Windsorský rámec a teraz očakáva, že Spojené kráľovstvo urýchlene vykoná svoju časť rámca; považuje za

¹³ Odporúčanie Spoločného výboru zriadeného Dohodou o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu č. 1/2023 z 24. marca 2023 týkajúce sa dohľadu nad trhom a presadzovania práva (Ú. v. EÚ L 102, 17.4.2023, s. 84).

nevyhnutné, aby obe strany v plnej miere dodržiavali dohodu o vystúpení, protokol a Windsorský rámec, a tým uľahčili prístup Spojeného kráľovstva na vnútorný trh EÚ v zmysle dohody o obchode a spolupráci, a aby sa zároveň zachovávala integrita jednotného trhu a colnej únie, posilňovala spravodlivá hospodárska súťaž a zabezpečila právna istota pre spoločnosti EÚ pri obchodovaní so Spojeným kráľovstvom;

9. vyjadruje hlboké znepokojenie nad zákonom o ponechanom práve EÚ, ktorý vytvára neistotu pre podniky a zainteresované strany na oboch stranách Lamanšského prielivu a mohol by pracovníkov v Spojenom kráľovstve pripraviť o existujúce práva odvodené z práva EÚ; zdôrazňuje, že je potrebné dôkladne zanalyzovať jeho vplyv a zaviesť opatrenia na zmiernenie nepriaznivých účinkov; okrem toho je hlboko znepokojený prijatím zákona o štrajkoch (minimálne úrovne služieb), ktorý by mohol obmedziť základné právo pracovníkov na zastavenie práce;
10. zdôrazňuje, že podľa článku 524 dohody o obchode a spolupráci je spolupráca založená na dlhodobom dodržiavaní demokracie, právneho štátu a ochrany základných práv a slobôd jednotlivcov zmluvnými stranami a členskými štátmi vrátane tých práv a slobôd, ktoré sú uvedené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a v Európskom dohovore o ľudských právach, ako aj na dôležitosti dodržiavania práv a slobôd zaručených uvedeným dohovorom na vnútroštátnej úrovni; vyjadruje preto hlboké znepokojenie nad zákonom o nelegálnej migrácii, ktorý 26. apríla 2023 schválil parlament Spojeného kráľovstva a ktorý by v prípade prijatia mohol viesť k odklonu od uplatňovania Európskeho dohovoru o ľudských právach a spôsobiť evidentné rozdiely medzi oboma stranami, pričom podľa dohody o obchode a spolupráci by mohol viesť k ukončeniu spolupráce v oblasti presadzovania práva medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ;
11. víta pokračujúci záväzok vlády Spojeného kráľovstva k programu PEACE, ktorý zohráva kľúčovú úlohu pri spolupráci medzi Severným Írskom a pohraničnými regiónmi Írska; berie na vedomie skutočnosť, že Komisia v júli 2022 formálne prijala program PEACE PLUS na roky 2021 – 2027;

Inštitucionálny rámec

12. víta úplné sfunkčnenie inštitucionálneho rámca dohody o obchode a spolupráci v roku 2022 a dobré fungovanie spoločných orgánov podľa dohody; zdôrazňuje význam inštitucionálnych štruktúr pre bezproblémové vykonávanie dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom a vyzýva na zachovanie transparentnosti pri vykonávaní dohôd uzavretých medzi oboma stranami; zdôrazňuje, že s cieľom zabezpečiť úplné vykonanie dohody o obchode a spolupráci by sa mali použiť a využívať všetky príslušné právne nástroje vrátane tých, ktoré sa týkajú prístupu na trh, ako aj všetky vyrovnávacie a reakčné opatrenia a mechanizmy urovnávania sporov stanovené v dohode o obchode a spolupráci; naliehavo vyzýva Komisiu a Radu, aby zabezpečili, že všetky rozhodnutia prijaté v rámci dohody o obchode a spolupráci budú rešpektovať výsady rôznych inštitúcií a budú sa riadiť vhodnými legislatívnymi postupmi;
13. vyjadruje poľutovanie nad tým, že zatiaľ neboli zvolané odvetvové pracovné skupiny v rámci Osobitného výboru v oblasti obchodu pre technické prekážky obchodu;
14. víta rýchle zriadenie Parlamentného zhromaždenia pre partnerstvo EÚ – Spojené

kráľovstvo a konštatuje, že v rokoch 2022 a 2023 sa už zišlo trikrát, pričom na koniec roka 2023 je naplánovaná ďalšia schôdza; domnieva sa, že Parlamentné zhromaždenie pre partnerstvo poskytuje dobrý rámec pre parlamentnú spoluprácu a otvorené výmeny názorov medzi poslancami na témy spoločného záujmu a pre parlamentnú kontrolu rozhodovania v súvislosti s vykonávaním dohody o obchode a spolupráci; vyzýva Parlamentné zhromaždenie pre partnerstvo, aby zabezpečilo zvýšenú kontrolu vykonávania dohody o obchode a spolupráci a Windsorského rámca; žiada, aby sa Severnému Írsku venovala osobitná pozornosť vzhľadom na jeho špecifickú situáciu; žiada väčšie zapojenie decentralizovaných území Severného Írska, Škótska a Walesu do Parlamentného zhromaždenia pre partnerstvo EÚ – Spojené kráľovstvo;

15. víta zriadenie domácej poradnej skupiny EÚ podľa článku 13 dohody o obchode a spolupráci zloženej z 24 zástupcov organizácií občianskej spoločnosti a šiestich zástupcov Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru; konštatuje, že prvá spoločná schôdza domácej poradnej skupiny EÚ a domácej poradnej skupiny Spojeného kráľovstva sa konala 3. októbra 2022; pripomína, že na týchto stretnutiach sa ako veľmi dôležitá téma ukázalo posilnenie colnej spolupráce medzi stranami; konštatuje, že domáca poradná skupina EÚ zverejnila prehľad o vykonávaní dohody o obchode a spolupráci; víta spoločné vyhlásenie vydané ako výsledok tejto schôdze; zdôrazňuje potrebu vyvážených a reprezentatívnych domácich poradných skupín vrátane pomerného zastúpenia organizácií zamestnávateľov a odborových združení a geografického zastúpenia všetkých častí Spojeného kráľovstva;
16. zdôrazňuje význam úzkeho zapojenia občianskej spoločnosti do vykonávania dohody o obchode a spolupráci; konštatuje, že 4. októbra 2022 sa konalo prvé zasadnutie fóra občianskej spoločnosti, na ktorom sa stretli zástupcovia občianskej spoločnosti z EÚ a Spojeného kráľovstva, v súlade s článkom 14 dohody o obchode a spolupráci; konštatuje, že medzi zástupcami EÚ boli organizácie zamestnávateľov a zamestnancov, ako aj zástupcovia akademickej obce a mimovládnych subjektov;
17. zdôrazňuje význam širokej účasti občianskej spoločnosti EÚ a Spojeného kráľovstva vrátane regionálnych a miestnych orgánov, organizácií zamestnávateľov a odborových združení, ako aj mimovládnych organizácií na vykonávaní dohody o obchode a spolupráci v súlade s článkami 13 a 14; žiada, aby sa do monitorovania a vykonávania dohody o obchode a spolupráci aktívne zapojili zástupcovia odvetvia rybníctva, regionálne orgány, pobrežné komunity a iné zainteresované strany; naliehavo vyzýva Komisiu, aby na tento účel podporila vytvorenie domácej internej poradnej skupiny pre rybolov bez toho, aby boli dotknuté existujúce poradné rady; s poľutovaním konštatuje, že medzi organizáciami občianskej spoločnosti Spojeného kráľovstva, ktoré boli vybrané, aby sa zúčastnili na fóre občianskej spoločnosti podľa dohody o obchode a spolupráci, chýbajú tie, ktoré by osobitne zastupovali mladých ľudí;
18. opätovne potvrdzuje záväzok Parlamentu podrobne monitorovať vykonávanie dohody o obchode a spolupráci v úzkej spolupráci s domácou poradnou skupinou EÚ; pripomína, že Komisia by mala v plnej miere a okamžite poskytovať Parlamentu informácie týkajúce sa vykonávania dohody o obchode a spolupráci s cieľom zabezpečiť primeranú kontrolu, v prípade potreby na dôvernom základe, a to vrátane jej účasti v Spoločnom výbore, Rade pre partnerstvo, osobitných výboroch a pracovných skupinách pre obchod; víta pokračujúcu dobrú spoluprácu medzi Parlamentom a Komisiou; požaduje účasť Parlamentu na akomkoľvek budúcom postupe preskúmania dohôd;

19. pripomína, že Gibraltár nebol zahrnutý do územnej pôsobnosti dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom a že samostatné dohody medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom o Gibraltári si vyžadujú predchádzajúci súhlas Španielskeho kráľovstva;

Obchod

20. pripomína, že dohoda o obchode a spolupráci poskytuje komplexný a ambiciózny základ pre vzťahy medzi stranami dohody, najmä pokiaľ ide o obchod medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, a zároveň zaručuje rovnaké podmienky spravodlivej hospodárskej súťaže a udržateľného rozvoja; pripomína, že dohoda o obchode a spolupráci je výnimočnou dohodou o voľnom obchode v histórii EÚ, keďže sa zameriava skôr na obmedzenie divergencie ako na podporu konvergencie medzi obchodnými partnermi; pripomína, že dohoda o obchode a spolupráci je jedinečná aj preto, že zavádza nulové clá a nulové kvóty pre obchod medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom;
21. berie na vedomie skutočnosť, že napriek týmto bezprecedentným obchodným podmienkam dohodnutým s treťou krajinou obchodné výmeny medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v období 2016 – 2022 v prípade tovaru oveľa viac stagnovali a v prípade služieb boli menej dynamické ako obchod EÚ s inými medzinárodnými partnermi, a preto vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ malo podľa očakávaní negatívny vplyv na obchodné výmeny medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v dôsledku vytvorenia značných necolných prekážok, ktoré majú za následok dodatočné náklady na oboch stranách; pripomína, že tento výsledok je iba jedným z negatívnych dosahov vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ a je priamym dôsledkom takého brexitu, pre aký sa rozhodla vláda Spojeného kráľovstva;
22. berie na vedomie posúdenie Komisie, z ktorého vyplýva, že obchodné podmienky dohodnuté v prípade tovaru a služieb a stanovené v dohode o obchode a spolupráci fungujú vo všeobecnosti dobre, napriek niektorým pretrvávajúcim ťažkostiam s vykonávaním, ako je napríklad program sponzorstva pri vstupe a dočasnom pobyte fyzických osôb na obchodné účely a overovanie pôvodu pri uplatňovaní preferenčného sadzobného zaobchádzania;
23. berie na vedomie skutočnosť, že ide o logický dôsledok vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ, a najmä ukončenia slobody pohybu, a že Spojené kráľovstvo, ktorého ekonomika je do značnej miery založená na službách, má tak obmedzené príležitosti v EÚ;
24. víta skutočnosť, že Rada pre partnerstvo začala pracovať na jednotlivých prípadoch uznávania odborných kvalifikácií, keďže tieto ustanovenia môžu uľahčiť pohyb odborníkov v oblastiach spoločného záujmu;
25. žiada Komisiu, aby posúdila úroveň ochrany zemepisných označení EÚ v Spojenom kráľovstve, a trvá na svojej výzve adresovanej obom stranám dohody, aby aktivovali doložku „rendez-vous“ o budúcej ochrane zemepisných označení registrovaných po roku 2021;
26. opakuje, že dohoda o obchode a spolupráci je krehkým výsledkom dlhých a zložitých rokovaní, a preto by sa mala v plnej miere a v dobrej viere vykonávať, rovnako ako

dohoda o vystúpení, najmä protokol o Írsku a Severnom Írsku, a nedávny Windsorský rámec, a to ku prospechu oboch strán; vyzýva obe strany, aby plne využili obrovský potenciál dohody o obchode a spolupráci na uľahčenie obchodu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, pričom netreba zabúdať, že výhody členstva, pokiaľ ide o prístup na jednotný trh EÚ a k colnej únii, ako aj účasť na iných spoločných a sprievodných politikách, nemožno za žiadnych okolností znova dosiahnuť dohodou o voľnom obchode;

27. súhlasí s Komisiou, že horizontálne pravidlá a pravidlá špecifické pre jednotlivé výrobky v dohode o obchode a spolupráci sú uspokojivé a že tieto pravidlá špecifické pre jednotlivé výrobky by sa nemali prehodnocovať nad rámec technických úprav, keďže zaručujú spravodlivú rovnováhu a zároveň prispievajú k všeobecnému cieľu Únie, ktorým je dosiahnutie strategickej autonómie v kľúčových odvetviach; vyzýva však k hľadaniu primeraných riešení, pokiaľ ide o nadchádzajúce zmeny pravidiel pôvodu v prípade elektrických vozidiel vzhľadom na ťažkosti, s ktorými sa stretávajú výrobcovia EÚ pri získavaní súčiastok, najmä batérií, z EÚ; poukazuje na to, že akákoľvek výnimka by mohla viesť k presunu investícií z EÚ a mala by sa posudzovať z hľadiska Európskej stratégie hospodárskej bezpečnosti; nabáda Spojené kráľovstvo, aby zvážilo opätovné pripojenie k Regionálnemu dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu; žiada Spojené kráľovstvo a EÚ ako podobne zmýšľajúcich partnerov, aby preskúmali nové spôsoby spolupráce v oblasti dodávok surovín, rozvoja technológií s nulovými emisiami a vznikajúcich technológií, zelených koridorov, ako aj v ďalších otázkach svetového obchodu, a to bilaterálne aj v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO); vyzýva Komisiu, aby preskúmala pridanú hodnotu rozvoja makroregiónu EÚ pre Severné more s cieľom podnietiť užšiu spoluprácu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v tomto smere;
28. berie na vedomie ďalší odklad vykonávania niektorých dovozných postupov a kontrol Spojeného kráľovstva, najmä sanitárnych a fytosanitárnych kontrol, v prípade výrobkov pochádzajúcich z EÚ; vyzýva vládu Spojeného kráľovstva, aby objasnila harmonogram a požiadavky v snahe pomôcť podnikom vyhnúť sa ďalšej neistote a aby digitalizovala a v čo najväčšej možnej miere zjednodušila colné postupy Spojeného kráľovstva, aby tak predišla ďalším problémom v obchode medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; konštatuje, že vláda Spojeného kráľovstva by mohla obmedziť prekážky obchodu s EÚ tým, že sa zaviazne k dobrovoľnému a dynamickému zosúladieniu v kľúčových odvetviach; zdôrazňuje potrebu väčšieho uznávania pravidiel EÚ týkajúcich sa výrobkov a posudzovania zhody pri obchode s tovarom zo strany Spojeného kráľovstva; opakuje svoju výzvu, aby EÚ a Spojené kráľovstvo dospeli k dohode o dynamickom zosúladení Spojeného kráľovstva, pokiaľ ide o sanitárne a fytosanitárne opatrenia; zdôrazňuje, že colná spolupráca medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom je dôležitá na podporu zlučiteľnosti colných právnych predpisov a postupov, a tým aj na podporu uľahčenia obchodu; berie na vedomie, že Spojené kráľovstvo diverzifikovalo obchod na úkor EÚ, a uznáva význam väčších investícií do priamych trajektových služieb s cieľom znížiť súčasnú administratívnu záťaž pre cestnú dopravu;
29. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila úzku spoluprácu v colnej oblasti medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom vrátane zaistenia účinnej výmeny informácií, konštruktívneho dialógu a účinných metód spolupráce medzi colnými úradmi na zjednodušenie postupov colného konania s cieľom minimalizovať administratívne a finančné náklady pre všetky zainteresované strany; ďalej vyzýva Komisiu, aby vykonávala pravidelné preskúmania a

hodnotenia s cieľom znížiť neodôvodnené regulačné a administratívne prekážky a zabezpečiť, aby zavedené mechanizmy spolupráce zostali účinné a odolné voči budúcim zmenám;

30. zdôrazňuje, že úplné vykonávanie hraničných kontrol v rámci cieľového operačného modelu pre hraničné kontroly Spojeného kráľovstva bude pre vývozcov z EÚ znamenať dodatočné náklady a menej flexibility a povedie k ďalším narušeniam hodnotového reťazca, najmä pri výrobkoch rýchlo podliehajúcich skaze, a že sú naliehavo potrebné účinné digitálne riešenia; považuje za pozitívny signál, že Spojené kráľovstvo zaujíma podobný prístup ako EÚ, čo sa týka kategórií rizika, využívania údajov a digitalizácie na zefektívnenie tohto procesu;
31. zdôrazňuje, že hoci dočasné opatrenia navrhnuté Úniou načas zlepšili situáciu, treba prijať štrukturálne riešenia, aby Spojené kráľovstvo akceptovalo bezpapierové osvedčenia EÚ;
32. pripomína, že v dôsledku oddeleného regulačného sanitárneho a fytosanitárneho režimu, pokiaľ ide o zdravie ľudí, rastlín a zvierat, po vystúpení z jednotného trhu EÚ a colnej únie sa na Spojené kráľovstvo vzťahujú všetky pravidlá EÚ platné pre také tretie krajiny, ktoré dynamicky nezosúladujú svoje právne predpisy s právnymi predpismi EÚ; konštatuje, že ustanovenia o sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach vo veľkej miere odzrkadľujú pravidlá WTO v týchto oblastiach; berie na vedomie skutočnosť, že po brexite zostávajú EÚ a Spojené kráľovstvo dôležitými obchodnými partnermi pre agropotravinárske výrobky a že od januára do októbra 2022 dosiahol vývoz EÚ do Spojeného kráľovstva sumu 39,5 mld. EU, čo je 15 % nárast v porovnaní s rokom 2021, zatiaľ čo Spojené kráľovstvo bolo tretím najdôležitejším partnerom EÚ, pokiaľ ide o dovoz agropotravinárskych výrobkov¹⁴; naliehavo vyzýva Osobitný výbor pre sanitárne a rastlinolekárske opatrenia v oblasti obchodu, aby pokračoval v práci na rýchlom vývoji digitálneho osvedčenia, ktoré poskytne kompatibilné a účinné riešenie rešpektujúce prísne spoločné bezpečnostné normy, najmä vzhľadom na nadsúhlasujúce spustenie cieľového operačného modelu pre hraničné kontroly Spojeného kráľovstva, a aby zabezpečil úzku spoluprácu medzi systémom rýchleho varovania EÚ pre potraviny a krmivá a systémom varovania Spojeného kráľovstva pre bezpečnosť potravín s cieľom zabezpečiť komplexnú ochranu v EÚ, Spojenom kráľovstve a inde; berie na vedomie výzvy spojené s dôsledným uplatňovaním pravidiel týkajúcich sa pohybu zložiek vyrobených v Spojenom kráľovstve, ktoré požadujú výrobcovia z EÚ; vyzýva vládu Spojeného kráľovstva, aby urýchlila prechod na digitálny systém a podporila dohodu o sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach, pretože takéto zosúladenie v oblasti agropotravinárskeho vývozu a dovozu by znížilo administratívnu a finančnú záťaž na oboch stranách a uľahčilo agropotravinársky obchod medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom vrátane obchodu medzi Veľkou Britániou a Severným Írskom;
33. pripomína kapitolu dohody o obchode a spolupráci venovanú digitálnemu obchodu, ktorá zahŕňa výslovný zákaz požiadaviek na lokalizáciu údajov alebo povinné zverejňovanie zdrojového kódu, pričom EÚ si aj naďalej zachováva právo prijímať nariadenia o požiadavkách na ochranu osobných údajov; zdôrazňuje význam dvoch rozhodnutí o primeranosti osobných údajov, ktoré EÚ vydala 28. júna 2021 v súvislosti s režimom ochrany osobných údajov Spojeného kráľovstva a ktoré umožňujú

¹⁴ [Monitoring EU agri-food trade](#) (Monitor agropotravinárskeho obchodu v EÚ), Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Brusel 2022.

nepretržitú výmenu osobných údajov medzi prevádzkovateľmi z EÚ a Spojeného kráľovstva; berie na vedomie zákon o ochrane údajov a digitálnych informáciách, ktorý vláda Spojeného kráľovstva predložila v júli 2022; pripomína, že chýbajúce neuznávanie primeranosti údajov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom by výrazne skomplikovalo situáciu podnikom v EÚ i Spojenom kráľovstve; víta regulačnú spoluprácu v oblasti prenosu iných ako osobných údajov, ako aj nové technológie vrátane umelej inteligencie;

34. víta vyhlásenie vlády Spojeného kráľovstva z novembra 2022 o predĺžení lehoty na zavedenie označenia posúdenia zhody Spojeného kráľovstva (UKCA) v prípade výrobkov uvádzaných na trh vo Veľkej Británii; víta oznámenie vlády Spojeného kráľovstva o uznaní symbolu bezpečnosti výrobkov EÚ na neurčito, a to v 18 oblastiach;
35. pripomína, že dohoda o obchode a spolupráci obsahuje kapitolu o potrebách a záujmoch mikropodnikov a MSP; uznáva, že administratívna záťaž spojená s prispôbením sa novému režimu obchodu podľa dohody o obchode a spolupráci dopadla veľmi ťažko najmä na podniky, ktoré majú menej zdrojov na prispôbovanie sa novým obchodným režimom;
36. zdôrazňuje význam prebiehajúceho úsilia Výboru pre obchodné partnerstvo, ako aj osobitných výborov a osobitných výborov v oblasti obchodu a oceňuje ho, pričom naliehavo vyzýva zmluvné strany, aby v plnej miere preskúmali ich potenciál ako dvojstranných orgánov zriadených v rámci dohody o obchode a spolupráci, ktoré dokážu diskutovať o témach spoločného strategického významu, priamo riešiť všetky otázky spojené s vykonávaním a zhromažďovať informácie a odborné znalosti; vyzýva Komisiu, aby pokračovala v osvedčených postupoch a Európsky parlament v plnej miere a bezodkladne informovala o prebiehajúcej práci a vývoji v spomínaných výboroch;
37. zdôrazňuje potrebu posilnenej spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom s cieľom zachovať súčasný, spravodlivý medzinárodný obchodný poriadok založený na pravidlách; v tejto súvislosti vyzýva na ďalšie spoločné úsilie, pokiaľ ide o inkluzívnu a komplexnú reformu WTO, reakciu na súčasné a budúce výzvy v hlboko prepojenom svete a aktívny boj proti akejkoľvek novej hrozbe vyplývajúcej z rozporov v globálnom politickom a hospodárskom poriadku, a to spoločným prevzatím zodpovednosti za prispievanie k vykonávaniu Agendy 2030, ktorú vypracovala OSN, a plneniu 17 cieľov udržateľného rozvoja;
38. uznáva, že treba napredovať pri zabezpečovaní dostupnosti veterinárnych liekov v Severnom Írsku, aby sa zachovali dobré životné podmienky zvierat a potravinová bezpečnosť;
39. pripomína prebiehajúcu legislatívnu prácu na revízii farmaceutických právnych predpisov, ktorej cieľom je aj zmiernenie historickej závislosti trhov na Cypre, v Írsku a na Malte od dodávok liekov zo Spojeného kráľovstva alebo cez Spojené kráľovstvo; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť dostupnosť, cenovú dostupnosť a bezpečnosť dodávok liekov a strategický prístup k liekom v oblasti životného prostredia s cieľom riešiť otázku znečistenia liekmi;
40. víta ustanovenia o spolupráci v oblasti zdravotnej bezpečnosti, ktoré stranám a

príslušným orgánom členských štátov umožňujú výmenu relevantných informácií, ale s poľutovaním konštatuje, že táto spolupráca sa obmedzuje na posúdenie „závažných“ rizík pre verejné zdravie a na koordináciu opatrení, ktoré by mohli byť potrebné na ochranu verejného zdravia; zdôrazňuje, ako pandémia COVID-19 posilnila argumenty v prospech intenzívnejšej spolupráce v zdravotných záležitostiach, ako aj v prospech štruktúrovanej a pravidelnej dvojstrannej komunikácie medzi orgánmi a zainteresovanými stranami, aby bolo možné lepšie reagovať na krízové situácie;

41. poukazuje na to, že budúce zmeny predpisov o označovaní v EÚ budú obzvlášť náročné pre spoločnosti, ktoré používajú rovnaké obaly na trhu EÚ aj na trhu Spojeného kráľovstva;
42. vyzýva Komisiu, aby pripravila tabuľku na porovnanie colných kvót, cieľ a necolných prekážok pre rôzne kategórie výrobkov z hľadiska obchodu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom a obchodu EÚ s inými partnermi;
43. zdôrazňuje význam článku 96 dohody o obchode a spolupráci týkajúceho sa spolupráce v oblasti dohľadu nad trhom a bezpečnosti nepotravinových výrobkov a zhody; vyzýva preto Komisiu, aby ho bezodkladne vykonala; vyzýva na rozvoj spoločných iniciatív a projektov, ako aj na vytvorenie špecializovaných spôsobov komunikácie a koordinácie medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom s cieľom uľahčiť výmenu informácií, najlepších postupov a technických odborných znalostí v oblasti dohľadu nad trhom a bezpečnosti výrobkov; zdôrazňuje potrebu pravidelného monitorovania, hodnotenia a podávania správ o pokroku úsilia v oblasti spolupráce stanoveného v článku 96;
44. opätovne zdôrazňuje potrebu spolupráce pri podpore transparentných a primeraných sadziieb za medzinárodné roamingové služby v záujme ochrany spotrebiteľov v EÚ a Spojenom kráľovstve;
45. poukazuje na to, že pokiaľ ide o obchodné vzťahy medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, osobitná pozornosť by sa mala venovať štyrom hospodárskym odvetviam, ktoré stanovil Európsky výbor regiónov¹⁵ a ktoré by mohli byť najviac postihnuté dôsledkami brexitu, a to vozidlám, elektrickým strojom, dreveným výrobkom a nábytku a poľnohospodárskym výrobkom;

Rovnaké podmienky

46. naliehavo vyzýva vládu a parlament Spojeného kráľovstva, aby uznali komplikácie, ktoré by vyplynuli z akýchkoľvek zbytočných systematických regulačných rozdielov, najmä v prípade ochrany zamestnaneckých a sociálnych práv, životného prostredia, osobných údajov, štátnej pomoci, digitálneho obchodu a zdaňovania, a ktoré by mohli viesť len k ďalším problémom, pokiaľ ide o záväzky týkajúce sa rovnakých podmienok stanovené v dohode o obchode a spolupráci, ako aj pre podniky EÚ a Spojeného kráľovstva a obchod medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom;
47. vyzýva Komisiu, aby v plnej miere a okamžite informovala Európsky parlament o všetkých komplikáciách, ktoré môžu ohroziť rovnaké podmienky a spravodlivú

¹⁵ Európsky výbor regiónov, New trade and economic relations between EU-UK: the impact on regions and cities (Nové obchodné a hospodárske vzťahy medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom: vplyv na regióny a mestá), 2022.

hospodársku súťaž pre podniky a pracovníkov EÚ;

48. víta úpravu zákona o ponechanom práve EÚ (zrušenie a reforma), ktorá nahradila predchádzajúcu doložku o ukončení platnosti harmonogramom zákonov, ktoré sa majú zrušiť koncom roka 2023; poznamenáva, že prijatie zákona zostáva problematické, a zdôrazňuje, že Európsky parlament bude naďalej sledovať príslušný legislatívny vývoj v Spojenom kráľovstve; vyjadruje poľutovanie nad prijatím návrhu zákona o štrajkoch (minimálne úrovne služieb), ktorý môže ohroziť záväzky týkajúce sa zákazu zníženia úrovne ochrany, pokiaľ ide o pracovné normy; zdôrazňuje, že tieto právne predpisy majú závažný vplyv na práva pracovníkov, najmä základné práva na slobodu združovania a právo organizovať sa, ako aj právo na kolektívne vyjednávanie a kolektívnu akciu vrátane práva na štrajk;
49. uznáva návrh zákona o genetickej technológii (presnom šľachtení), ktorý bol v Anglicku prijatý 23. marca 2023 a ktorým sa revidujú pravidlá pre uvoľňovanie geneticky upravených, presne šľachtených rastlín a zvierat, ich uvádzanie na trh a posudzovanie rizík v súvislosti s nimi, a to ich odstránením z regulačného systému pre geneticky modifikované organizmy; je veľmi znepokojený regulačnými rozdielmi v tejto oblasti; zdôrazňuje, že je potrebné zachovať prísne sanitárne a fytosanitárne kontroly na hraniciach EÚ, ako to v plnom rozsahu stanovuje právo EÚ, s cieľom zabezpečiť, aby sa nepovolené výrobky alebo výrobky bez riadneho označenia nemohli dostať do potravinového reťazca EÚ; v tejto súvislosti ďalej zdôrazňuje potrebu rovnakých podmienok a spravodlivej hospodárskej súťaže pre výrobcov a spotrebiteľov z EÚ;
50. vyzýva na posilnenie regulačnej spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom s cieľom zabezpečiť, aby EÚ aj Spojené kráľovstvo boli informované o pripravovaných programoch legislatívnej činnosti a o prípadných budúcich legislatívnych rozdieloch ešte pred ich implementáciou v záujme minimalizácie pravdepodobných rozdielov; žiada, aby Parlamentné zhromaždenie pre partnerstvo EÚ – Spojené kráľovstvo zohrávalo významnejšiu úlohu pri uľahčovaní a kontrole regulačnej spolupráce;
51. vyzýva Komisiu, aby aj naďalej pozorne monitorovala regulačné rozdiely v Spojenom kráľovstve, ktoré by mohli predstavovať riziko nedodržiavania dohody o obchode a spolupráci, najmä v oblastiach týkajúcich sa rovnosti podmienok, ako sú kontrola subvencií, zdaňovanie, pracovné a sociálne normy, životné prostredie a klíma; žiada Komisiu, aby Európskemu parlamentu a verejnosti poskytla prístup k získaným údajom prostredníctvom uverejnenia výročných správ; uznáva význam takéhoto mechanizmu sledovania pre zabezpečenie informovaného rozhodovania, posilnenie dôvery verejnosti a uľahčenie hlbšieho pochopenia kontextu po brexite; v tejto súvislosti sa domnieva, že aktívne zapojenie podnikov, MSP a priemyselných združení, ako aj odborových zväzov, domácej poradnej skupiny a fóra občianskej spoločnosti je cenným prínosom pre tento proces; upozorňuje na osobitnú výzvu, ktorú monitorovanie a riadenie regulačných rozdielov predstavujú pre Severné Írsko, a zdôrazňuje potrebu zabezpečiť primerané mechanizmy včasného varovania;
52. berie na vedomie skutočnosť, že v januári 2023 začal platiť nový systém kontroly subvencií v Spojenom kráľovstve podľa zákona o kontrole subvencií z roku 2022; vyzýva Komisiu, aby pozorne monitorovala uplatňovanie zákona o kontrole subvencií z roku 2022; stotožňuje sa s obavami Komisie v súvislosti s oznámenými plánmi na zavedenie tzv. slobodných prístavov a konštatuje, že nariadenie EÚ o zahraničných

subvenciách¹⁶ nadobudlo účinnosť v júli 2023; požaduje intenzívnejšiu spoluprácu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v oblasti subvencií podľa článku 366 dohody o obchode a spolupráci;

53. konštatuje, že v dohode o obchode a spolupráci sa zavádza mechanizmus, podľa ktorého môže ktorákoľvek strana prijať vhodné vyrovnávacie opatrenia v reakcii na nepriaznivé významné vplyvy na obchod alebo investície vyplývajúce z výrazných rozdielov medzi stranami; pripomína, že s cieľom umožniť EÚ účinne a včas uplatňovať svoje práva pri vykonávaní a presadzovaní dohody o vystúpení a dohody o obchode a spolupráci prijali Európsky parlament a Rada nariadenie týkajúce sa vykonávania a presadzovania týchto dohôd; vyjadruje spokojnosť s tým, že toto nariadenie poskytne Komisii právny základ na prípadné prijatie, zmenu, pozastavenie alebo zrušenie viacerých opatrení stanovených v oboch dohodách prostredníctvom vykonávacích aktov; zdôrazňuje, že obe strany dohody sú splnomocnené jednostranne konať v prospech ochrany svojich záujmov bez toho, aby sa najprv využilo rozhodcovské konanie, a to zvlášť v prípadoch, keď existuje riziko, že subvencia bude mať značný negatívny vplyv na obchod alebo investície medzi stranami dohody;

Osobitné odvetvové otázky a tematická spolupráca

Životné prostredie a klíma

54. pripomína ambíciu EÚ v oblasti klímy dosiahnuť do roku 2030 zníženie čistých emisií skleníkových plynov v EÚ o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 a dosiahnuť nulovú bilanciu emisií skleníkových plynov do roku 2050, ako je zakotvené v európskom právnom predpise v oblasti klímy¹⁷ a ako sa uvádza v nedávno prijatom balíku právnych predpisov „Fit for 55“;
55. vyzýva Komisiu, aby monitorovala praktické vykonávanie, ambície a účinnosť systému obchodovania s emisiami (ETS) Spojeného kráľovstva, aby brala do úvahy, že v prípade, keď medzi týmito dvoma systémami vzniknú výrazné rozdiely, mohlo by to viesť k narušeniu rovnakých podmienok, a preto by sa to malo zohľadniť pri uplatňovaní mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach EÚ (CBAM), a aby preskúmala možnosti dvojstrannej spolupráce vrátane prepojenia ETS Spojeného kráľovstva s EU ETS bez narušenia integrity a účinnosti EU ETS, podobne ako v prípade dohody medzi EÚ a Švajčiarskou konfederáciou o prepojení ich systémov obchodovania s emisiami skleníkových plynov;
56. pripomína, že EÚ bude v období 2026 – 2034 postupne zavádzať CBAM pre železo, oceľ, cement, hliník, hnojivá, elektrinu a vodík, ako aj nepriame emisie za určitých podmienok s cieľom zabezpečiť, aby úsilie EÚ a celosvetové úsilie v oblasti klímy nebolo ohrozené premiestnením výroby z EÚ do krajín s menej ambicióznymi politikami; víta skutočnosť, že vláda Spojeného kráľovstva začala prieskum týkajúci sa CBAM s cieľom zamerať sa na úlohu, ktorú by tento mechanizmus mohol zohrávať pri riešení potenciálneho úniku uhlíka a pri plnení cieľov Spojeného kráľovstva v oblasti

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2560 zo 14. decembra 2022 o zahraničných subvenciách narúšajúcich vnútorný trh (Ú. v. EÚ L 330, 23.12.2022, s. 1).

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

životného prostredia, pričom zohľadňuje aj širšie vplyvy, riziká a príležitosti, ktoré by mohli vzniknúť; vyzýva Komisiu, aby monitorovala politiku Spojeného kráľovstva v oblasti CBAM a preskúmala možnosti spolupráce s cieľom posilniť rovnaké podmienky a ochranu klímy na celom svete;

57. pripomína, že v dohode o obchode a spolupráci sa vyžaduje, aby zmluvné strany neoslabovali ani neznižovali svoju úroveň sociálnej, pracovnej či environmentálnej ochrany pod úroveň, ktorá existovala na konci prechodného obdobia v roku 2020 (zákaz zníženia úrovne ochrany), a že ktorákoľvek strana môže prijať vhodné vyrovnávacie opatrenia na kompenzáciu akýchkoľvek (nepriaznivých) „podstatných vplyvov na obchod alebo investície“ vyplývajúcich z „významných rozdielov“ medzi stranami; pripomína, že existujúce záväzky a ambície v oblasti zmeny klímy, najmä pokiaľ ide o klimatickú neutralitu do roku 2050, zostávajú v platnosti pre obe strany;
58. zdôrazňuje, že Komisia pred vystúpením Spojeného kráľovstva z Únie začala proti Spojenému kráľovstvu viacero konaní o nesplnení povinnosti v oblasti životného prostredia vrátane oblasti kvality ovzdušia a vody; zdôrazňuje, že odlišnosti v ochrane životného prostredia v týchto oblastiach by vzhľadom na svoju cezhraničnú povahu mohli ohroziť kvalitu ovzdušia a vody v EÚ;
59. berie na vedomie vytvorenie Úradu pre ochranu životného prostredia Spojeného kráľovstva v novembri 2021 podľa zákona o životnom prostredí z roku 2021; vyzýva Komisiu, aby monitorovala, či úrad disponuje dostatočnými právomocami a zdrojmi, aby mohol účinne presadzovať environmentálne pravidlá v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi pre Spojené kráľovstvo z dohody o obchode a spolupráci, a či sa environmentálne záväzky Spojeného kráľovstva a sekundárne právne predpisy účinne vykonávajú a presadzujú;
60. konštatuje, že v decembri 2022 vláda Spojeného kráľovstva uverejnila prvý súbor právne záväzných environmentálnych cieľov podľa zákona o životnom prostredí z roku 2021 a že v januári 2023 uverejnila plán zlepšovania životného prostredia na rok 2023; požaduje úzke a vzostupné zosúladenie cieľov EÚ a Spojeného kráľovstva v oblasti ochrany klímy a životného prostredia a dodržiavanie rovnakých podmienok;
61. pripomína, že Spojené kráľovstvo už nie je súčasťou Európskej chemickej agentúry ani nie je viazané regulačným rámcom Európskeho hospodárskeho priestoru pre chemikálie (REACH Európskej únie); zdôrazňuje, že nový regulačný rámec Spojeného kráľovstva (REACH Spojeného kráľovstva) sa musí vyznačovať rovnakou dôslednosťou a transparentnosťou ako REACH Európskej únie; vyzýva Komisiu, aby monitorovala, či nedochádza k regulačnej regresii alebo odchýlkam v riadení bezpečnosti chemikálií v Spojenom kráľovstve od REACH Európskej únie, najmä vzhľadom na nadchádzajúcu revíziu REACH Európskej únie; vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s orgánmi Spojeného kráľovstva na zabezpečení úzko zosúladeného regulačného rámca, ktorého cieľom by malo byť zabezpečenie najvyššej možnej úrovne riadenia bezpečnosti chemikálií v EÚ a Spojenom kráľovstve;
62. žiada vládu a parlament Spojeného kráľovstva, aby úzko spolupracovali s EÚ pri dosahovaní cieľov stanovených na Konferencii OSN o zmene klímy, a to aj prostredníctvom svojich príslušných obchodných politik;
63. žiada EÚ a Spojené kráľovstvo, aby spolupracovali na posilnení globálnej ochrany

klímy využitím úzkej spolupráce rozvinutej v reakcii na výzvy v oblasti energetickej bezpečnosti, ktoré predstavuje nezákonná útočná vojna Ruska proti Ukrajine;

Finančné služby

64. berie na vedomie obmedzený charakter dohody o obchode a spolupráci, pokiaľ ide o finančné služby; konštatuje, že táto skutočnosť je dôsledkom želania Spojeného kráľovstva nediskutovať o iných oblastiach spoločného záujmu v rámci rokovaní o dohode o obchode a spolupráci; víta plány na vytvorenie spoločného finančného regulačného fóra EÚ a Spojeného kráľovstva s cieľom uľahčiť dialóg a spoluprácu v otázkach finančných služieb¹⁸; pripomína, že toto fórum nebude formálnou súčasťou dohody o obchode a spolupráci a nemalo by poskytovať rovnakú úroveň prístupu alebo spolupráce ako komplexná dohoda o finančných službách;
65. berie na vedomie, že preskúmanie budúceho regulačného rámca britskej vlády a následne uverejnený návrh zákona o finančných službách a trhoch¹⁹, v ktorom sa navrhuje zrušenie, nahradenie alebo zmena ponechaného práva Únie v oblasti finančných služieb, ako aj delegovanie väčšej zodpovednosti na regulačné orgány Spojeného kráľovstva, svedčí o želaní prijať právne predpisy odlišné od právnych predpisov EÚ, pokiaľ ide o finančné služby; zdôrazňuje, že nadmerné regulačné rozdiely môžu mať negatívny vplyv na finančnú spoluprácu medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ a mohli by narušiť finančné toky a činnosť finančných subjektov; víta najnovší pokrok EÚ v právnych predpisoch v oblasti finančných služieb, aj keď to môže viesť k regulačným rozdielom v porovnaní so Spojeným kráľovstvom, a to aj pokiaľ ide o kryptomeny, udržateľné financovanie, taxonómiu, kótovanie a boj proti praniu špinavých peňazí; uznáva však, že Spojené kráľovstvo a EÚ môžu prijať rôzne regulačné prístupy v oblasti finančných služieb a nemusia nevyhnutne zachovať harmonizovaný regulačný režim; podporuje legislatívny pokrok EÚ v tejto oblasti; zdôrazňuje však výhody budúcej regulačnej spolupráce a zapojenia sa do vývoja a integrácie medzinárodných noriem;
66. všima si ambíciu Spojeného kráľovstva stať sa globálnym centrom digitálnych financií a kryptoaktív, a to prostredníctvom viacerých iniciatív v oblasti regulácie a dohľadu; zdôrazňuje význam rozvoja koordinovaného prístupu a posilnenej spolupráce v oblasti regulácie kryptomien a dohľadu nad nimi s cieľom účinne riešiť a zmierňovať riziká pre ochranu spotrebiteľa, integritu trhu a pranie špinavých peňazí, ako aj ich vplyv na životné prostredie, a s cieľom zabrániť regulačnej arbitráži;
67. konštatuje, že dohoda o obchode a spolupráci ponúka EÚ príležitosť rozvíjať a posilňovať svoju vlastnú infraštruktúru a odbornosť v oblasti finančných služieb s cieľom podporiť konkurencieschopnosť podnikov, investície, hospodársku stabilitu a ochranu spotrebiteľov; dôrazne podporuje dokončenie únie kapitálových trhov a bankovej únie na základe prístupu, ktorý podporuje otvorenosť, inovácie a konkurencieschopnosť; uznáva, že mesto Londýn ostane globálnym centrom finančných služieb s celosvetovým dosahom a z prístupu k nemu by podniky EÚ mohli mať

¹⁸ Reuters, [EU restarts work on EU-UK regulatory forum after Northern Ireland deal](#) (Po dohode o Severnom Írsku EÚ obnovuje prácu na regulačnom fóre EU – Spojené kráľovstvo), 8. marca 2023.

¹⁹ Parlament Spojeného kráľovstva, [Financial Services and Markets Bill](#) (návrh zákona o finančných službách a trhoch), 11. mája 2023.

úžitok²⁰; uznáva význam silného sektora finančných služieb pre EÚ aj Spojené kráľovstvo a podporuje úsilie o zlepšenie infraštruktúry a odbornosti EÚ v oblasti finančných služieb;

68. podporuje pokračujúcu spoluprácu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v oblastiach súvisiacich s finančnými, hospodárskymi a menovými záležitosťami spoločného záujmu vrátane boja proti medzinárodnému praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a colným podvodom, boja proti škodlivým daňovým režimom, vykonávania sankcií, boja proti colným podvodom, zaistenia rovnakých podmienok a podpory globálnej finančnej stability;
69. pripomína, že Gibraltár považuje Komisia²¹ za územie, ktoré trpí strategickými nedostatkami vo svojom systéme boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré predstavujú hlavné hrozby pre finančný systém EÚ; naliehavo žiada Komisiu, aby do dohody o Gibraltári so Spojeným kráľovstvom zahrnula ustanovenia, ktoré zabezpečia, že normy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu budú zodpovedať normám EÚ;
70. uznáva, že úzke hospodárske väzby medzi Írskom a Severným Írskom budú pokračovať napriek tomu, že Severné Írsko je súčasťou označenej tretej krajiny; podporuje uznanie týchto hospodárskych väzieb, a to aj pokiaľ ide o dohľad nad transakciami medzi oboma jurisdikciami; vyzýva na prijatie opatrení s cieľom zabezpečiť, aby takéto prepojenia neboli narušené žiadnymi zmenami v regulačných alebo právnych rámcoch, najmä pokiaľ ide o služby poskytované spotrebiteľom a malým a stredným podnikom, ktoré nemôžu využívať výhody mobility; zdôrazňuje, že je dôležité zachovať a ďalej rozvíjať úzke hospodárske väzby a minimalizovať narušenie po brexite, najmä pokiaľ ide o tento vzťah;
71. uznáva, že po nadobudnutí platnosti dohody o obchode a spolupráci niekoľko spoločností poskytujúcich finančné služby so sídlom v Londýne oznámilo zámer vytvoriť novú prítomnosť v EÚ a presunúť niektoré aktíva do EÚ, pričom podľa odhadov 44 % najväčších spoločností poskytujúcich finančné služby v Spojenom kráľovstve oznámilo plány na presun niektorých zamestnancov alebo operácií²², hoci počet pracovných miest, ktoré sa doteraz presunuli z Londýna, je len 7 000, a teda oveľa nižší ako pôvodné odhady 75 000²³; podporuje úsilie členských štátov o prilákanie obchodných investícií po brexite; konštatuje, že investície do odvetvia finančných služieb po brexite sa sústredili vo viacerých mestách EÚ vrátane Paríža, Frankfurtu, Amsterdamu, Luxemburgu a Dublinu; konštatuje, že v partnerskom preskúmaní postupu

²⁰ Reuters, [London is top global finance centre but lags in key areas, says study](#) (Londýn je popredným globálnym finančným centrom, ale zaostáva v kľúčových oblastiach, zistila štúdia), 27. januára 2022.

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R0410>.

²² Štúdia s názvom [Recent trends in UK financial sector regulation and possible implications for the EU, including its approach to equivalence](#) (Najnovšie trendy v regulácii finančného sektora Spojeného kráľovstva a možné dôsledky pre EÚ vrátane jej prístupu k rovnocennosti), Európsky parlament, generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky, tematická sekcia pre politiky v oblastiach hospodárstva, vedy a kvality života, 8. februára 2023.

²³ EY, [EY Financial Services Tracker: Movement within UK financial services sector stabilises five years on from Article 50 trigger](#) (Sledovanie dosahu brexitu vo finančných službách EY: Pohyb v sektore finančných služieb Spojeného kráľovstva sa päť rokov po zavedení článku 50 stabilizuje), 29. marca 2022, Londýn; Výbor Snemovne lordov pre európske záležitosti, [1st Report of Session 2022–23: The UK-EU relationship in financial services](#) (1. správa zo zasadnutí v rokoch 2022 – 23: Vzťahy Spojeného kráľovstva a EÚ v oblasti finančných služieb), 23. júna 2022.

príslušných vnútroštátnych orgánov pri premiestňovaní do EÚ v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ²⁴, ktoré vykonal Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA), sa zistili určité nedostatky v súvislosti s tým, ako príslušné orgány členských štátov postupovali pri premiestňovaní; v tejto súvislosti poukazuje na najlepšie postupy uvedené v správe o partnerskom preskúmaní, ako aj na sektorové zásady orgánu ESMA týkajúce sa premiestňovania podnikov zo Spojeného kráľovstva do EÚ²⁵; víta pokračujúce monitorovanie postupov dohľadu európskymi orgánmi dohľadu pri posudzovaní premiestňovania podnikov do EÚ²⁶; zdôrazňuje, že je potrebné pokračovať v práci na dobudovaní bankovej únie a prehĺbení únie kapitálových trhov, aby sa zabránilo ďalšej koncentrácii finančných centier a aby sa využili prínosy úspor z rozsahu;

72. pripomína záväzok uvedený v prvom spoločnom vyhlásení pripojenom k dohode o obchode a spolupráci podpísať memorandum o porozumení o regulačnej spolupráci v oblasti finančných služieb medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, ktoré by nebolo právnym dokumentom, ale poskytlo by základ pre pravidelnú a štruktúrovanú spoluprácu; konštatuje, že Komisia toto memorandum dokončila a prijala; víta úspešné podpísanie dvojstranných memoránd o porozumení medzi regulačnými orgánmi EÚ a Spojeného kráľovstva a orgánmi dohľadu na úrovni EÚ aj členských štátov, a to aj medzi úradom Spojeného kráľovstva pre finančné správanie a Európskym orgánom pre bankovníctvo a orgánom ESMA, viacstranného memoranda o porozumení s EÚ a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi Európskeho hospodárskeho priestoru a jednotlivých memoránd o porozumení s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi²⁷;
73. víta podpísanie memoranda o porozumení o spolupráci v oblasti finančných služieb medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom zo strany Komisie a ministerstva financií Spojeného kráľovstva, ktorým sa zriaďuje rámec pre regulačnú spoluprácu v oblasti finančných služieb vrátane spoločného finančného regulačného fóra EÚ a Spojeného kráľovstva; zdôrazňuje, že strany fóra by sa mali angažovať v duchu lojálnej spolupráce a využiť fórum na identifikáciu a riešenie vzájomných hrozieb pre finančnú stabilitu a ochranu spotrebiteľov, predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a boj proti nim, ako aj na riešenie nového vývoja a inovácií na trhoch; zdôrazňuje, že fórum musí fungovať transparentným spôsobom, pričom sa doň musia podľa potreby zapojiť zainteresované strany; so záujmom sleduje možné budúce diskusie o rozhodnutiach o rovnocennosti v súlade s činnosťami stanovenými v memorande o porozumení, ktorých výsledky sú v súlade s normami a zámermi EÚ, s cieľom poskytnúť väčšie výhody prístupu na trh, a pripomína, že rovnocennosť zostáva jednostranným a autonómym procesom;

Energetika

²⁴ ESMA42-111-7468, *Peer review into the NCAs' handling of relocation to the EU in the context of the UK's withdrawal from the EU* (Partnerské preskúmanie riešenia premiestňovania do EÚ príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ)

(https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-111-7468_brexit_peer_review_report.pdf).

²⁵ ESMA71-99-526.

²⁶ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-111-7468_brexit_peer_review_report.pdf.

²⁷ The Financial Conduct Authority, MoUs with European authorities in the areas of securities, investment services and asset management, insurance and pensions, and banking (Memoranda o porozumení s európskymi orgánmi v oblasti cenných papierov, investičných služieb a správy aktív, poistenia a dôchodkov a bankovníctva), 4. januára 2021.

74. zdôrazňuje, že vzhľadom na útočnú vojnu Ruska voči Ukrajine a prebiehajúcu energetickú krízu je opätovne dôležité posilniť spoluprácu v oblasti energetiky medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, aby sa navzájom nevystavovali riziku; zdôrazňuje význam maximalizácie vzájomných výhod v čo najväčšej možnej miere v rámci integrovaného a prepojeného energetického systému založeného na spoločných technických a trhových zásadách; poznamenáva, že obchod s energiou medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v priebehu roka 2022 výrazne vzrástol;
75. požaduje vyvážený a koordinovaný prístup k dosiahnutiu cieľov zelenej dohody a plánu REPowerEU a energetickej nezávislosti EÚ aj Spojeného kráľovstva; vyzýva obe strany, aby posilnili technologickú spoluprácu, rozvoj zručností a výmenu údajov v odvetví energetiky; zdôrazňuje význam výskumno-vývojovej spolupráce, a to aj v rámci Euratomu, v oblasti kritických technológií potrebných na digitálnu a zelenú transformáciu;
76. napriek tomu, že Spojené kráľovstvo a EÚ opätovne potvrdili svoje ambície v oblasti energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030, vyjadruje poľutovanie nad nedávnymi zmenami v politikách v oblasti klímy, ktoré uskutočnila vláda Spojeného kráľovstva, konkrétne nad odkladom zákazu predaja nových benzínových a naftových automobilov a postupného vyradovania nových plynových kotlov na vykurovanie domov na rok 2035; víta memorandum o porozumení týkajúce sa spolupráce v oblasti energie na mori; zdôrazňuje, že spolupráca v oblasti rozvoja technológií obnoviteľných zdrojov energie je dôležitá pre Úniu aj Spojené kráľovstvo, a vyzýva na ďalší rozvoj energetických technológií v súlade s cieľmi v oblasti zmeny klímy; vyzýva na vytvorenie účinného rámca pre mechanizmy obchodovania s tokmi elektrickej energie a pre stabilitu a predvídateľnosť trhu s energiou s cieľom zabrániť manipulácii s cenami a trhom; vyzýva na urýchlenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov v Severnom mori pri súčasnom zabezpečení dobrého priestorového plánovania;
77. vyjadruje znepokojenie nad výsledkami spoločnej analýzy nákladov a prínosov, ktorú predložili príslušní prevádzkovatelia prenosových sústav v máji 2021 a v ktorej sa poukázalo na vysoké riziko manipulácie s trhom a narušenia trhu; pripomína, že návrh revízie nariadenia o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou (REMIT)²⁸ obsahuje nové ustanovenia o dohľade nad trhom pre výrobcov elektriny z tretích krajín, ktoré by sa vzťahovali na Spojené kráľovstvo, s cieľom zvýšiť stabilitu a predvídateľnosť trhu; nabáda obe strany, aby zintenzívnili svoje úsilie o vytvorenie obchodných mechanizmov pre toky elektriny medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, ako sa stanovuje v článku 312 dohody o obchode a spolupráci;
78. pripomína, že zachovanie pevných väzieb medzi trhmi s energiou Spojeného kráľovstva a EÚ, a to aj plným využitím existujúcich a plánovaných elektrických prepojení, je v najlepšom záujme každého, a vyzýva na koordinovaný rozvoj kritickej infraštruktúry medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, najmä v odvetví energetiky, s cieľom zvýšiť jej odolnosť a znížiť šance na narušenie infraštruktúry a zlyhanie dodávok energie;
79. zdôrazňuje jedinečné postavenie Írska, pokiaľ ide o obchod s elektrickou energiou so

²⁸ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady zo 14. marca 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1227/2011 a nariadenie (EÚ) 2019/942 s cieľom zlepšiť ochranu Únie pred manipuláciou s trhom na veľkoobchodnom trhu s energiou (COM(2023)0147).

Spojeným kráľovstvom, a zdôrazňuje, že akékoľvek narušenie jednotného trhu s elektrinou by malo negatívne dôsledky pre spotrebiteľov a podniky na ostrove Írsko; vyzýva na pokračovanie v uplatňovaní *acquis* EÚ v oblasti energetiky v Severnom Írsku, pretože je nevyhnutné na zabezpečenie kontinuity jednotného trhu s elektrinou v Írsku po vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ;

80. zdôrazňuje, že existujúce právne predpisy v oblasti energetiky sa priamo nezaobierajú žiadnym z aspektov týkajúcich sa vzťahov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, a požaduje intenzívnejšiu spoluprácu v tejto oblasti, najmä pokiaľ ide o zníženie dopytu po energii, podporu energetickej efektívnosti a kapacít výroby energie z obnoviteľných zdrojov, a to vzhľadom na jasné prepojenie medzi oboma stranami a na skutočnosť, že všetky prijaté rozhodnutia sa dotýkajú oboch strán;
81. domnieva sa, že spoločné pravidlá pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori a pre potrubnú infraštruktúru sú nevyhnutné na uľahčenie obchodných dohôd so Spojeným kráľovstvom v týchto oblastiach vzhľadom na druhý samit o Severnom mori, ktorý sa konal v apríli 2023 v Oostende a na ktorom sa dohodlo, že potenciál energie z obnoviteľných zdrojov sa bude využívať koordinovanejším spôsobom;
82. vyjadruje znepokojenie nad tým, že nebola dosiahnutá žiadna významná dlhodobá dohoda o obchode s elektrickou energiou medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ; berie na vedomie skutočnosť, že Severné more je elektrárnou pre energiu z obnoviteľných zdrojov, a zdôrazňuje potenciál obnoviteľných zdrojov energie na pobreží Spojeného kráľovstva pre EÚ;
83. domnieva sa, že dohoda o energetickej spolupráci, ktorá by mala byť v súlade s celkovou dohodou o budúcnosti vzťahoch a založená na spoľahlivom riadení a rovnakých podmienkach, by bola v spoločnom záujme oboch strán, aby sa zaručili nepretržité toky energie, keďže platnosť súčasných ustanovení o energetike v dohode o obchode a spolupráci má uplynúť v júni 2026, aj keď ich možno predĺžiť;

Rybárstvo

84. poukazuje na to, že plný vplyv brexitu zatiaľ nie je úplne známy, v neposlednom rade preto, lebo úplné vykonávanie dohody o obchode a spolupráci v súvislosti s rybárstvom stále prebieha a bude dokončené až po skončení prechodného obdobia 30. júna 2026; zdôrazňuje význam dôsledného vykonávania dohody o obchode a spolupráci vzhľadom na to, že problémy sa stále objavujú; súhlasí so správou Komisie o vykonávaní, v ktorej sa uvádza, že „pretrvávajú určité výzvy“, ako je vykonávanie dohôd o obchodovaní s elektrickou energiou a úplné a správne vykonávanie ustanovení o rybolove;
85. vyzýva Komisiu, aby prijala všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa po 30. júni 2026 zachoval recipročný prístup k vodám a rybolovným zdrojom a aby nedošlo k žiadnemu ďalšiemu znižovaniu kvót pre rybárov EÚ; žiada, aby sa výmena rybolovných kvót medzi zmluvnými stranami zefektívnila a bola pre toto odvetvie zvládnuteľná; naliehavo vyzýva Komisiu, aby ponechala všetky kanály na rokovania so Spojeným kráľovstvom otvorené s cieľom nájsť stabilné a trvalé riešenia, ktoré budú prospešné pre obe zmluvné strany, zabezpečia stabilné a predvídateľné podmienky pre rybárov a odvetvie rybolovu ako celok a budú sa vzťahovať na obdobie po roku 2026; pripomína súbežné obdobia platnosti ustanovení dohody o obchode a spolupráci týkajúcich sa energetiky a recipročného prístupu k vodám a rybolovným zdrojom

a berie na vedomie implicitné prepojenie medzi týmito dvoma sektorovými oblasťami v dohode o obchode a spolupráci;

86. berie na vedomie jedinečnú situáciu Írska vzhľadom na jeho hranicu so Severným Írskom, susedskú dohodu o recipročnom prístupe do zóny 0 – 6 námorných míľ a jeho historickú závislosť od recipročného prístupu do vôd Spojeného kráľovstva;
87. vyjadruje hlboké znepokojenie nad neistotou, ktorú vytvára doložka o preskúmaní (článok 510) v piatom okruhu (Rybárstvo) druhej časti dohody o obchode a spolupráci, ktorá sa bude uplatňovať štyri roky po skončení adaptačného obdobia; vyzýva Komisiu, aby sa urýchlene, rozhodne a transparentne zapojila do rokovaní o viacročnej dohode na obdobie po roku 2026 a zároveň pre odvetvie zabezpečila stabilitu, hospodársku životaschopnosť a predvídateľnosť; zdôrazňuje, že táto dohoda sa musí spájať s celkovým preskúmaním dohody o obchode a spolupráci a nesmie umožňovať ďalšie straty spoločných kvót na strane EÚ; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam zachovania vzájomného prepojenia všetkých aspektov dohody o obchode a spolupráci, najmä prepojenia prístupu Spojeného kráľovstva na jednotný trh s ustanoveniami dohody o obchode a spolupráci v oblasti rybárstva;
88. opakuje, že recipročný a nepretržitý prístup k vodám a rybolovným zdrojom sa musí považovať za kľúčovú súčasť vzťahov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, a preto sa ním treba zaoberať v spojení s mnohými otázkami týkajúcimi sa obchodu a prístupu na jednotný trh; pripomína Komisii, že je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa po prechodnom období dohoda o obchode a spolupráci uplatňovala od roku 2026 stabilným a udržateľným spôsobom;
89. pripomína, že ak by sa Spojené kráľovstvo rozhodlo obmedziť prístup rybárskych plavidiel EÚ do britských vôd na konci adaptačného obdobia, EÚ by mohla prijať opatrenia na ochranu svojich záujmov; pripomína, že v súlade so samotnou dohodou o obchode a spolupráci tieto opatrenia zahŕňajú obnovenie cieľ alebo kvót na dovoz rýb zo Spojeného kráľovstva a pozastavenie iných častí dohody o obchode a spolupráci, ak by pre rybárske komunity EÚ existovalo riziko vážnych hospodárskych alebo sociálnych ťažkostí; zdôrazňuje, že v tejto súvislosti by EÚ mala zvážiť prepojenie ďalších konkrétnych častí dohody o obchode a spolupráci, ako je prístup Spojeného kráľovstva na európsky trh s elektrinou, ako aj iných relevantných odvetví v rámci dohody o obchode a spolupráci, s prístupom EÚ k britským vodám a rybolovným zdrojom;
90. vyzýva Spojené kráľovstvo, aby sa zdržalo prijímania akýchkoľvek diskriminačných jednostranných technických opatrení; opakuje, že v dohode o obchode a spolupráci sa stanovuje, že technické opatrenia by mali byť primerané, mali by vychádzať z najlepších vedeckých odporúčaní, mali by sa uplatňovať rovnako na plavidlá oboch strán a musia byť vopred oznámené; zdôrazňuje úlohu Osobitného výboru pre rybolov pri hľadaní spoločného prístupu k technickým opatreniam a pri diskusii o všetkých opatreniach, ktoré môže jedna strana oznámiť druhej strane; pripomína, že dohoda o obchode a spolupráci zaväzuje každú zmluvnú stranu, aby presne odôvodnila nediskriminačnú povahu akýchkoľvek opatrení v tejto oblasti, a upozorňuje, že je potrebné zabezpečiť na základe vedecky overiteľných údajov dlhodobú environmentálnu udržateľnosť; opakuje, že je veľmi žiaduce, aby sa Spojené kráľovstvo čo najviac pridržiavalo pravidiel EÚ; zdôrazňuje, že v tejto oblasti by sa mala zabezpečiť väčšia koordinácia s EÚ a že by mali existovať náležité postupy

oznamovania a účasti; vyzýva Komisiu, aby bola mimoriadne obozretná, pokiaľ ide o plnenie týchto podmienok, a aby dôrazne reagovala v prípade, ak bude Spojené kráľovstvo konať diskriminačne;

91. zdôrazňuje najmä, že vymedzenie chránených morských oblastí musí byť nediskriminačné, založené na vedeckých poznatkoch a primerané; zdôrazňuje, že chránené morské oblasti by sa mali zriadiť s jasne vymedzenými cieľmi ochrany a nemali by sa používať ako nástroj na obmedzenie prístupu cudzích plavidiel do príslušných vôd; v tejto súvislosti vyjadruje poľutovanie nad jednostranným prístupom, ktorý Spojené kráľovstvo prijalo v súvislosti s určením oblastí s obmedzeniami rybolovu v okolí Dogger Bank, a nad skutočnosťou, že Spojené kráľovstvo plánuje využiť tieto oblasti na iné hospodárske činnosti;
92. odmieta všetky jednostranne prijaté rozhodnutia, ktorými sa stanovujú rybolovné možnosti, ktoré sú v rozpore s medzinárodným právom alebo najlepšimi dostupnými vedeckými odporúčaniami, čím sa spochybňuje dôveryhodnosť medzinárodných dohôd a oslabuje udržateľnosť využívania spoločných zdrojov; naliehavo vyzýva Komisiu, aby prijala všetky potrebné a primerané opatrenia na urovanie sporov s dotknutými medzinárodnými partnermi a zabezpečila súlad s medzinárodnými záväzkami;
93. pripomína, že brexit zmenil vzťahy medzi krajinami v severnom Atlantiku; domnieva sa, že brexit by sa nemal používať na manipuláciu s rozdeľovaním kvót v severných dohodách; trvá na tom, že by sa malo rešpektovať historické rozdelenie rybolovných možností, ktoré sa vždy stanovuje na základe najlepších dostupných vedeckých údajov a odporúčaní; vyzýva Komisiu, aby uzavrela stabilné a dlhodobé dohody o riadení rybolovu so svojimi partnermi v severovýchodnom Atlantiku;
94. vyjadruje znepokojenie nad udeľovaním licencií plavidlám EÚ; konštatuje, že plavidlá s dĺžkou menej ako 12 metrov patrili medzi plavidlá, ktoré boli najviac poškodené oneskorením pri udeľovaní licencií na rybolov alebo zamietaním licencií, pretože mnohé z nich neboli počas celého referenčného obdobia vybavené systémami monitorovania plavidiel; vyjadruje poľutovanie nad tým, že dohoda o obchode a spolupráci nezohľadnila platné pravidlá týkajúce sa systémov monitorovania plavidiel podľa nariadení EÚ, ktoré zaväzovali Spojené kráľovstvo aj pred brexitom; naliehavo vyzýva Komisiu, aby pokračovala vo svojom úsilí o dosiahnutie dohody o nevyriešených otázkach udeľovania licencií vrátane úrovne prístupu pre rybárske plavidlá s licenciou do vôd Spojeného kráľovstva a korunných dependencií a aby spolu so Spojeným kráľovstvom vypracovala budúci systém udeľovania licencií, ktorý bude v praxi fungovať;
95. konštatuje, že otázky týkajúce sa udeľovania licencií plavidlám EÚ majú veľký vplyv na drobných rybárov, najmä na rybárov zo severu Francúzska a Normandie, pretože tieto plavidlá nie sú schopné zmeniť svoje rybolovné oblasti;
96. naliehavo vyzýva zmluvné strany dohody o obchode a spolupráci, aby zintenzívnili svoje úsilie o podporu udržateľného rybolovu a dobrej správy rybolovu na medzinárodnej úrovni tým, že podporia zriadenie regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva; naliehavo vyzýva Komisiu, aby najmä spolupracovala s britskými orgánmi a ostatnými zúčastnenými stranami pri zriaďovaní regionálnej organizácie pre riadenie rybárstva v južnom Atlantiku;

97. vyjadruje znepokojenie nad vplyvom presunu rybolovného úsilia v dôsledku vykonávania dohody o obchode a spolupráci, najmä v Lamanšskom prielive; vyzýva Komisiu, aby navrhla regionálny plán riadenia pre Lamanšský prieliv a Severné more s cieľom zmierniť tento vplyv a zabrániť nadmernému rybolovu;
98. víta skutočnosť, že EÚ aj Spojené kráľovstvo sú členmi Aliancie pre NNN rybolov zriadenej v júni 2022 s cieľom podporiť ambície a opatrenia v boji proti NNN rybolovu na medzinárodnej úrovni;
99. opakuje svoju výzvu Komisii, aby využila svoju úlohu zástupcu EÚ pri rokovaníach s tretími krajinami na navrhovanie posilnených modelov participatívneho riadenia a spoločného riadenia v cezhraničných situáciách s tretími krajinami;
100. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť, aby práca Osobitného výboru pre rybolov bola transparentná a aby bol Parlament pravidelne informovaný o jeho práci a prijatých rozhodnutiach;

Koordinácia sociálneho zabezpečenia

101. s uspokojením konštatuje, že vykonávanie protokolu o koordinácii v oblasti sociálneho zabezpečenia v rámci dohody o obchode a spolupráci bolo doteraz bezproblémové a že v rokoch 2021 ani 2022 neboli zistené žiadne štrukturálne problémy; zdôrazňuje však význam dynamického protokolu, ktorý sa zosúladzuje s revíziami nariadení o koordinácii sociálneho zabezpečenia;
102. berie na vedomie, že Osobitný výbor pre koordináciu sociálneho zabezpečenia v roku 2021 prijal zmeny príloh k protokolu s cieľom potvrdiť, že členské štáty naďalej umožňujú, aby sa na pracovníkov vyslaných do alebo zo Spojeného kráľovstva za osobitných podmienok vzťahovali právne predpisy vysielajúceho štátu o sociálnom zabezpečení; berie tiež na vedomie, že v roku 2022 boli prijaté prípravné kroky na vykonávanie finančných ustanovení týkajúcich sa uhrádzania nákladov na nemocenské vecné dávky poskytované iným ako príslušným štátom;
103. víta skutočnosť, že Osobitný výbor pre koordináciu sociálneho zabezpečenia prijal rozhodnutie č. 1/2023, ktorým sa schvaľuje používanie elektronickej výmeny informácií o sociálnom zabezpečení (EESSI) podľa dohody o obchode a spolupráci²⁹ v kontexte protokolu, a zároveň sa domnieva, že príslušné časti rozhodnutí a odporúčaní Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia by sa mali uplatňovať v kontexte protokolu na základe odporúčania osobitného výboru; opakuje svoju výzvu členským štátom, aby zabezpečili čo najskoršiu plnú funkčnosť EESSI a aby využili príležitosti, ktoré poskytujú súčasné fondy EÚ a v plnej miere zaviedli EESSI a prehĺbili digitalizáciu verejnej správy;
104. vyjadruje znepokojenie nad nedávnym vývojom, ktorý môže oslabiť ustanovenia dohody o obchode a spolupráci týkajúce sa rovnakých podmienok v pracovnej a sociálnej oblasti v Spojenom kráľovstve; v tejto súvislosti vyjadruje mimoriadne poľutovanie na tým, že v júli 2022 bol zrušený zákaz, na základe ktorého pracovné agentúry nesmeli poskytovať dočasných zamestnancov ako náhradu za pracovníkov zúčastnených na kolektívnych akciách, keďže sa tým obmedzuje právo pracovníkov

²⁹ Predbežný program tretieho Osobitného výboru pre koordináciu sociálneho zabezpečenia, Londýn, jún 2023.

zúčastniť sa na kolektívnej akcii vrátane práva na štrajk; vyzýva vládu Spojeného kráľovstva, aby prijala potrebné opatrenia na zachovanie zásad rovnakých podmienok uvedených v článkoch dohody o obchode a spolupráci;

105. berie na vedomie, že vláda Spojeného kráľovstva v júni 2021 oznámila svoj zámer zriadiť jednotný orgán presadzovania zamestnaneckých práv, ktorého úlohou bude zabezpečiť centralizovaný dohľad nad pracovnoprávnymi predpismi³⁰ s cieľom zlepšiť koordináciu a účinnosť existujúcich orgánov a rozšíriť presadzovanie na nové oblasti; konštatuje však, že doteraz sa v súvislosti s návrhom nedosiahol žiadny ďalší pokrok; vyzýva Komisiu, aby naďalej pozorne sledovala presadzovanie príslušných pracovných a sociálnych noriem, ako sa vyžaduje v dohode o obchode a spolupráci, a akýkoľvek vývoj v tejto oblasti a aby sa spoločne s vládou Spojeného kráľovstva usilovala o dosiahnutie plného súladu s dohodou o obchode a spolupráci;
106. vyjadruje hlboké poľutovanie nad diskriminačným zaobchádzaním Spojeného kráľovstva s pracovníkmi z piatich členských štátov EÚ v roku 2021, pokiaľ ide o znížené poplatky za dlhodobé pracovné víza; ďalej vyjadruje poľutovanie nad tým, že Spojené kráľovstvo od februára 2022 neuplatňuje článok 18 ods. 2 Európskej sociálnej charty a následne zrušilo zníženie poplatku za pracovné víza pre všetkých občanov EÚ; vyzýva Komisiu, aby prijala všetky opatrenia, ktoré sú v tejto súvislosti potrebné, a aj naďalej predkladala túto záležitosť na zasadnutiach Rady pre partnerstvo a Osobitného výboru pre rovnaké podmienky otvorenej a spravodlivej hospodárskej súťaže a udržateľný rozvoj;

Spolupráca v oblasti presadzovania práva a justičná spolupráca v trestných veciach

107. pripomína, že uplatňovanie tretej časti dohody o obchode a spolupráci týkajúcej sa presadzovania práva a justičnej spolupráce v trestných veciach je podmienené dodržiavaním demokracie, právneho štátu a ochranou ľudských práv a základných slobôd vrátane tých, ktoré sú stanovené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a v Európskom dohovore o ľudských právach (EDĽP), a záväzkom k ochrane osobných údajov na vysokej úrovni; pripomína význam účinnej, úzkej a vzájomne prospešnej spolupráce v oblasti presadzovania práva a justičnej spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom vzhľadom na ich geografickú blízkosť a spoločné výzvy;
108. zdôrazňuje, že EDĽP je v Spojenom kráľovstve právne záväzným nástrojom a že legislatívne návrhy by mali byť zlučiteľné s jeho normami a v súlade s právami a slobodami, ktoré sú v ňom uvedené; zdôrazňuje, že v článku 524 dohody o obchode a spolupráci sa stanovuje, že spolupráca medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom je založená na dôležitosti dodržiavania práv a slobôd uvedených v tomto dohovore na vnútroštátnej úrovni; vyjadruje znepokojenie nad tým, že Spojené kráľovstvo vedie diskusie o odstúpení od EDĽP, a pripomína obavy, ktoré v tejto súvislosti vyjadril komisár Rady Európy pre ľudské práva³¹; pripomína ustanovenie dohody o obchode a spolupráci týkajúce sa možného ukončenia tejto časti dohody o obchode a spolupráci, ak Spojené

³⁰ Ministerstvo pre podnikanie, energetiku a priemyselnú stratégiu, Spojené kráľovstvo, Establishing a new single enforcement body for employment rights (Zriadenie nového jednotného orgánu presadzovania zamestnaneckých práv), 2021.

³¹ <https://www.coe.int/ca/web/commissioner/-/united-kingdom-commissioner-warns-against-regression-on-human-rights-calls-for-concrete-steps-to-protect-children-s-rights-and-to-tackle-human-rights-issues-in-northern-ireland>.

kráľovstvo alebo členský štát vypovie EDLP;

109. vyjadruje hlboké znepokojenie nad súčasnými legislatívnymi postupmi v Spojenom kráľovstve, ktoré by ohrozili tieto podmienky, konkrétne návrh zákona o ponechanom práve Únie, návrh zákona o ochrane údajov a digitálnych informáciách (č. 2) a návrh zákona o nelegálnej migrácii;
110. pripomína, že tretia časť dohody o obchode a spolupráci umožňuje rozšírené toky údajov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, ako je výmena údajov o DNA, údajov zo záznamov o cestujúcich a informácií z registra trestov; zdôrazňuje preto, že je mimoriadne dôležité, aby Spojené kráľovstvo zabezpečilo takú úroveň ochrany, ktorá je v zásade rovnocenná s úrovňou poskytovanou Európskou úniou, aby sa zabránilo tomu, že pri výmene údajov so Spojeným kráľovstvom dôjde k ohrozeniu noriem EÚ, a tým aj k ohrozeniu základných práv občanov EÚ; vyzýva preto Komisiu, aby dôkladne preskúmala vplyv návrhu zákona o ochrane údajov a digitálnych informáciách (č. 2) na práva občanov EÚ na ochranu údajov;
111. upozorňuje na vážne riziko spojené s následným prenosom osobných údajov do krajín mimo EÚ, ktoré neposkytujú primeranú úroveň ochrany; pripomína, že primárny príjemca údajov môže prenášať osobné údaje ďalej len vtedy, ak sa na príjemcu vzťahujú aj pravidlá poskytujúce primeranú úroveň ochrany; zdôrazňuje preto, že Spojené kráľovstvo musí zabezpečiť, aby jeho prenosi údajov do krajín mimo EÚ vychádzali z primeraných záruk a aby bola zaručená rovnaká úroveň ochrany údajov, akú poskytuje Európska únia;
112. zdôrazňuje, že ak by Spojené kráľovstvo prijalo zákon o ochrane údajov a digitálnych informáciách č. 2 v jeho súčasnej podobe, mohlo by to ešte viac ohroziť rozhodnutie o primeranosti udelené Spojenému kráľovstvu; pripomína záväzok Komisie, že situáciu bude pozorne monitorovať a že rozhodnutia o primeranosti zruší, ak ochrana súkromia v Spojenom kráľovstve už nebude „v zásade rovnocenná“;
113. vyjadruje hlboké poľutovanie nad ustanoveniami nového návrhu zákona o ochrane údajov a digitálnych informáciách (č. 2), ktorými by sa pre vládu Spojeného kráľovstva zaviedli nové delegované legislatívne právomoci na legalizáciu spracúvania údajov na účely národnej bezpečnosti, presadzovania práva a prístupu orgánov verejnej moci k osobným údajom, ktoré sú v držbe súkromných subjektov; vyjadruje hlboké znepokojenie nad zavedením delegovaných legislatívnych právomocí, ktoré umožňujú vláde Spojeného kráľovstva zmeniť niektoré základné aspekty právnych predpisov o ochrane údajov prostredníctvom sekundárnych právnych predpisov; zdôrazňuje riziká, ktoré tieto delegované právomoci predstavujú pre právnu istotu a budúcnosť rozhodnutia o primeranosti v prípade Spojeného kráľovstva;
114. odsudzuje všeobecnú a širokú výnimku Spojeného kráľovstva zo zásad ochrany údajov a práv dotknutých osôb na spracúvanie osobných údajov na účely prisťahovalectva, ktorá je stanovená v jeho zákone o ochrane údajov; domnieva sa, že výnimka v prípadoch, keď by uplatňovanie práv dotknutých osôb ohrozilo účinnú imigračnú kontrolu alebo vyšetrovanie či odhaľovanie činností, ktoré by ohrozili zachovanie účinnej imigračnej kontroly, nie je v súlade so zásadou právnej istoty, a preto nepostačuje na to, aby zabránila svojvoľnému rozhodovaniu; vyzýva Komisiu, aby pozorne sledovala vývoj procesu súdneho preskúmania návrhu zákona o ochrane údajov

a digitálnych informáciách (č. 2), pokiaľ ide o imigračnú výnimku;

115. vyjadruje znepokojenie nad tým, že zákon o ochrane údajov a digitálnych informáciách (č. 2), ktorý Spojené kráľovstvo navrhuje, by umožnil automatizované rozhodovanie; zdôrazňuje, že tento návrh zákona by jednotlivcov zbavil ich práva, ktoré je v EÚ chránené podľa všeobecného nariadenia EÚ o ochrane údajov³² a na medzinárodnej úrovni podľa Dohovoru o ochrane jednotlivcov pri automatizovanom spracovaní osobných údajov, nepodliehať rozhodnutiu založenému výlučne na automatizovanom spracovaní (vrátane profilovania), ktoré má na nich právny alebo podobne významný účinok; vyzýva Komisiu, aby situáciu dôsledne a nepretržite monitorovala;
116. vyjadruje hlboké poľutovanie nad ustanoveniami nového návrhu zákona Spojeného kráľovstva o ochrane údajov a digitálnych informáciách (č. 2), ktoré oslabujú povinnosti prevádzkovateľov a sprostredkovateľov údajov vrátane nových ustanovení, v ktorých sa vyžaduje, aby bola pri spracúvaní údajov vymenovaná len vyššia zodpovedná osoba, čo pravdepodobne povedie k vysokému riziku pre jednotlivcov; rovnako vyjadruje poľutovanie nad ustanoveniami, ktorými sa odstraňuje požiadavka vymenovať zástupcu pre prevádzkovateľov a sprostredkovateľov údajov so sídlom mimo Spojeného kráľovstva, na ktorého sa vzťahujú pravidlá Spojeného kráľovstva o ochrane údajov, a ustanovenia, ktorými sa ruší povinnosť konzultovať s dozorným orgánom Spojeného kráľovstva pre ochranu údajov pred spracúvaním, ak z posúdenia prevádzkovateľa vyplýva, že spracúvanie pravdepodobne povedie k vysokému riziku;
117. vyjadruje znepokojenie nad doložkami v novom návrhu zákona Spojeného kráľovstva o ochrane údajov a digitálnych informáciách (č. 2), ktoré by ohrozili nezávislosť Úradu Komisára pre informácie a zaviedli právomoci umožňujúce vláde zasahovať do výkonu jeho funkcií;
118. zdôrazňuje, že dozorný orgán Spojeného kráľovstva pre ochranu údajov zistil viaceré prípady zlyhaní v oblasti presadzovania a že jeho štatistiky vykazujú veľmi nízku mieru prísneho presadzovania; pripomína, že na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany údajov sa musia presadzovať predpokladané pravidlá a jednotlivci musia mať prístup k účinnému postupu podávania sťažností; vyjadruje taktiež znepokojenie nad zmenou zavedenou v súvislosti s odmietnutím konať vo veci sťažnosti a zahrnutím kritérií, ako sú zdroje, ktoré má komisár k dispozícii, čo bude mať negatívny vplyv na účinnosť sťažností;
119. pripomína, že programy Spojeného kráľovstva v oblasti hromadného sledovania nie sú v súlade s normami, ktoré sú v zásade rovnocenné s pravidlami EÚ týkajúcimi sa ochrany údajov; opakuje svoju výzvu adresovanú Spojenému kráľovstvu, aby v tejto oblasti zohľadnilo judikatúru Súdneho dvora Európskej únie;
120. naliehavo vyzýva Spojené kráľovstvo, aby splnilo požiadavky na ochranu údajov pri spracúvaní údajov zo záznamov o cestujúcich v súlade s článkom 552 dohody o obchode a spolupráci; vyjadruje poľutovanie nad dlhým trojročným prechodným obdobím, ktoré oddiaľuje vykonávanie požiadavky na vymazanie osobných údajov

³² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

cestujúcich po ich odchode z krajiny;

121. zdôrazňuje, že v článku 541 dohody o obchode a spolupráci sa stanovuje postup zmeny v prípade podstatnej zmeny práva EÚ podľa prümského rámca; pripomína preto, že účasť Spojeného kráľovstva na novom revidovanom prümskom rámci nie je automatická a mala by byť podmienená tým, že Spojené kráľovstvo zachová svoje súčasné normy v oblasti ľudských práv a zabezpečí primeraný rámec ochrany údajov a účinné právne záruky, ktoré sú základným predpokladom na umožnenie policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach;
122. pripomína, že platnosť dvoch rozhodnutí o primeranosti pre Spojené kráľovstvo uplynie v roku 2025 a že Komisia môže kedykoľvek zasiahnuť, ak sa Spojené kráľovstvo odchýli od súčasnej úrovne ochrany údajov; pripomína, že na to, aby Spojené kráľovstvo mohlo využívať tieto rozhodnutia o primeranosti, podlieha jurisdikcii Európskeho súdu pre ľudské práva a musí dodržiavať EDLP; upozorňuje, že pokiaľ ide o potrebnú revíziu rozhodnutia o primeranosti prenosu osobných údajov do Spojeného kráľovstva o dva roky, je mimoriadne dôležité, aby zaručenie práv chránených EDLP bolo nespochybniteľné a aby Európsky parlament pozorne a pravidelne sledoval prípadné nedodržiavanie; vyzýva orgány Spojeného kráľovstva, aby sa zdržali prijímania akýchkoľvek právnych predpisov, ktoré by ohrozili primeranú úroveň ochrany;
123. vyjadruje hlboké poľutovanie nad výrazným zvýšením počtu občanov EÚ, ktorým bol zamietnutý vstup do Spojeného kráľovstva a ktorí sa následne po skončení prechodného obdobia vrátili; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Spojené kráľovstvo uplatňovalo diferencované zaobchádzanie, pokiaľ ide o vízové poplatky pre občanov viacerých krajín EÚ; vyjadruje znepokojenie nad tým, že vízové konania pre občanov EÚ sú zdĺhavé a ťažkopádne; vyzýva Spojené kráľovstvo, aby nediskriminovalo občanov EÚ na základe ich štátnej príslušnosti, a to ani pokiaľ ide o registráciu v pobytovej schéme pre občanov EÚ (EU Settlement Scheme), ani v súvislosti s otázkami mobility a víz; zdôrazňuje, že takéto postupy sú v rozpore so zásadami reciprocity a nediskriminácie stanovenými v dohode o obchode a spolupráci, a vyzýva Komisiu, aby tento vývoj pozorne monitorovala;
124. pripomína, že základné právo na spravodlivý proces zahŕňa okrem iného právo na informácie, právo na tlmočenie a preklad, právo na obhajcu, právo na prezumpciu neviny a právo byť prítomný na konaní pred súdom, ako aj osobitné záruky pre deti, ktoré sú podozrivými alebo obvinenými osobami v trestnom konaní, a právo na právnu pomoc, ktoré sa musia zabezpečiť aj v rámci justičnej spolupráce v trestných veciach s krajinami mimo EÚ;
125. pripomína, že na zabezpečenie účinných postupov vydávania osôb sa musí naliehavo vykonať zatýkací rozkaz a v prípade, že osoba s vydaním nesúhlasí, vypočutie sa musí uskutočniť do 21 dní od zatknutia; pripomína, že v záujme zabezpečenia základného práva na spravodlivý proces sa tieto lehoty nesmú prekročiť; vyzýva Spojené kráľovstvo, aby dodržiavalo lehoty stanovené v dohode o obchode a spolupráci s cieľom uľahčiť uplatňovanie vzájomnej právnej pomoci medzi členskými štátmi a Spojeným kráľovstvom;
126. pripomína, že podľa článku 525 ods. 1 dohody o obchode a spolupráci je spolupráca v

oblasti presadzovania práva a justičná spolupráca v trestných veciach medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom založená na dlhodobom záväzku zmluvných strán zabezpečovať vysokú úroveň ochrany osobných údajov, a to aj vo vzťahu k spolupráci s Europolom a Eurojustom; trvá na tom, že výmena osobných údajov s agentúrami pôsobiacimi v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí by mala byť povolená len vtedy, ak sú zaručené normy EÚ v oblasti ochrany údajov a ak sú dodržiavané ľudské práva;

Účasť na programoch Únie

127. pripomína, že Dohoda o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom zahŕňa časť o účasti Spojeného kráľovstva na programoch Únie, správnom finančnom riadení a finančných ustanoveniach; domnieva sa, že podmienky a pravidlá, ktoré sú v nej stanovené, predstavujú spravodlivý základ pre účasť Spojeného kráľovstva a pomohli by zabezpečiť ochranu finančných záujmov Únie; domnieva sa, že účasť tretích krajín na programoch Únie poskytuje EÚ značné výhody a pomáha posilňovať väzby medzi EÚ a jej partnermi; vyjadruje však poľutovanie nad všeobecným nedostatkom regionálneho rozmeru a programov Interreg so Spojeným kráľovstvom ako partnerskou krajinou mimo EÚ; opakuje svoju výzvu³³ na preskúmanie možností účasti Spojeného kráľovstva a častí Spojeného kráľovstva na programoch Únie;
128. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Spojené kráľovstvo stratilo prístup k výskumným programom EÚ v dôsledku svojho vystúpenia z EÚ, a zdôrazňuje význam a vzájomné výhody pokračujúcej spolupráce v oblasti výskumu a inovácií medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom;
129. víta politickú dohodu, ktorú dosiahli Komisia a vláda Spojeného kráľovstva, o pridružení Spojeného kráľovstva k programom Horizont Európa a Copernicus, pretože konečne zabezpečuje zrozumiteľnosť pre všetkých príjemcov zapojených do programov v Spojenom kráľovstve a v Európe;
130. zdôrazňuje, že dohoda o pridružení Spojeného kráľovstva k programu Horizont Európa sa vzťahuje len na súčasný program bez toho, aby bola dotknutá účasť a finančný príspevok Spojeného kráľovstva, pokiaľ ide o budúce výskumné programy EÚ; vyzýva na plné zapojenie Európskeho parlamentu do budúceho vykonávania pridruženia Spojeného kráľovstva k programu Horizont Európa a budúcich výskumných programov EÚ;
131. zdôrazňuje, že treba dosiahnuť spravodlivú rovnováhu medzi príspevkami Spojeného kráľovstva na programy Horizont Európa a Copernicus a prínosmi, ktoré za to získa, vrátane potreby zohľadniť širšie prínosy vyplývajúce zo spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; víta ochotný postoj Komisie pri opätovnom prerokovaní príspevkov Spojeného kráľovstva a očakáva, že Spojené kráľovstvo prijme podobne flexibilný prístup;
132. vyjadruje znepokojenie nad novou rozpočtovou úpravou týkajúcou sa finančného

³³ Pozícia Európskeho parlamentu z 28. apríla 2021 k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí v mene Únie Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej a Dohody medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska o bezpečnostných postupoch na výmenu a ochranu utajovaných skutočností (Ú. v. EÚ C 506, 15.12.2021, s. 159).

príspevku Spojeného kráľovstva na program Horizont Európa v prípade nedostatočnej výkonnosti, pretože sa líši od postupu a zásad pôvodne stanovených v dohode o obchode a spolupráci; vyjadruje poľutovanie nad tým, že nová dohoda obsahuje automatický korekčný mechanizmus pre finančný príspevok Spojeného kráľovstva so spätnou účinnosťou, ktorý v rámci dohody o obchode a spolupráci nebol prerokovaný;

133. vyjadruje hlboké poľutovanie nad jednostranným politickým rozhodnutím vlády Spojeného kráľovstva nezúčastniť sa na programoch Erasmus+, Kreatívna Európa a Európsky zbor solidarity napriek otvorenosti, ktorú preukázal rokovací tím EÚ; je presvedčený, že toto rozhodnutie vedie k stratám pre obe strany, pretože ľudia a organizácie v EÚ a Spojenom kráľovstve nebudú mať príležitosti zmeniť život prostredníctvom výmenných projektov a projektov spolupráce;
134. konštatuje, že mnohé zainteresované strany v oblasti vzdelávania, kultúry a mládeže v EÚ aj v Spojenom kráľovstve požadujú, aby sa Spojené kráľovstvo opäť pripojilo k programom Erasmus+, Kreatívna Európa, Európsky zbor solidarity a Horizont Európa; žiada, aby sa táto otázka riešila v rôznych politických kontextoch a aby sa preskúmali praktické, prechodné riešenia na zmiernenie tejto straty príležitostí; zdôrazňuje, že ak by sa Spojené kráľovstvo chcelo opätovne zapojiť do programov EÚ, jeho finančný príspevok by mal byť spravodlivý a mal by zaručiť inkluzívnosť a rozmanitosť účastníkov programov;
135. berie na vedomie nadmernú byrokraciu spôsobenú vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ; so znepokojením berie na vedomie neistotu a ťažkosti, ktoré vznikajú študentom, učiteľom, umelcom a pracovníkom v oblasti kultúry, ktorí sú ochotní učiť sa, vyučovať, vystupovať a pracovať v Spojenom kráľovstve, najmä nedostatok dostupných informácií o administratívnych požiadavkách a bezprecedentné administratívne zaťaženie konzulátov a správnych orgánov Spojeného kráľovstva a členských štátov;
136. s uspokojením konštatuje, že mnohé vzdelávacie, mládežnícke a kultúrne ustanovizne a organizácie v EÚ a Spojenom kráľovstve pokračujú vo svojich vzťahoch na bilaterálnom základe napriek chýbajúcemu financovaniu a väčšej administratívnej záťaži a prekážkam; je znepokojený tým, že nie všetky organizácie si môžu dovoliť dodatočné ľudské zdroje potrebné na udržiavanie alebo rozvíjanie takýchto kontaktov;
137. zdôrazňuje významné prínosy programu Erasmus+ nielen pre vysokoškolských študentov, študentov odborného vzdelávania a prípravy (OVP), dospelých študentov a mladých ľudí, ale aj pre učiteľov, akademickú obec, výskumníkov, administratívnych pracovníkov a všeobecne pre vzdelávacie ustanovizne a spoločnosť ako celok, ktoré nemožno merať veľkosťou jeho finančného krytia;
138. vyjadruje poľutovanie nad obmedzenosťou prístupu „hodnoty za peniaze“, ktorý v súvislosti s programom Erasmus+ prijala vláda Spojeného kráľovstva a ktorý nezohľadňuje početné výhody, pokiaľ ide o výmenu vedomostí a prenosných zručností študentov, učiteľov a administratívnych pracovníkov, príspevok programu k rozmanitosti na univerzitách a vo vzdelávacích inštitúciách, lepšie vzájomné porozumenie, zníženie predsudkov a diskriminácie, umožnenie študentom a učiteľom v Spojenom kráľovstve prísť do kontaktu s európskymi partnermi, ako aj jeho prínos k rozšíreniu vyhliadok a príležitostí účastníkov programu a k zlepšeniu ich zamestnateľnosti;

139. víta vyhlásenia ministra pre Európu Lea Dochertyho, ktorý uznáva, že účasť na programe Erasmus+ bola pre Spojené kráľovstvo „veľmi prospešná“³⁴;
140. konštatuje, že v čase referenda o EÚ v roku 2016 až 5 % študentov v Spojenom kráľovstve pochádzalo z ostatných 27 členských štátov EÚ³⁵, čo znamená, že tvorili významnú časť celkového počtu zahraničných študentov v Spojenom kráľovstve;
141. konštatuje, že niektoré projekty programu Erasmus+ z programového obdobia 2014 – 2020, na ktorých sa zúčastnili organizácie zo Spojeného kráľovstva, aj naďalej prebiehali v máji 2023, čo sťažuje riadne posúdenie úplného vplyvu vystúpenia Spojeného kráľovstva z programu Erasmus+;
142. berie na vedomie vytvorenie Turingovho programu vládou Spojeného kráľovstva; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že tento program sa vzťahuje len na mobilitu odchádzajúcich študentov a nevzťahuje sa na sektory mládeže a športu³⁶; konštatuje, že Turingov program, ktorý je v súlade s prístupom „hodnoty za peniaze“ vlády Spojeného kráľovstva, nemožno preto považovať za rovnocennú náhradu programu Erasmus+; zdôrazňuje význam mobility zamestnancov, na ktorú sa v súčasnosti Turingov systém nevzťahuje;
143. uznáva, že zainteresované strany Spojeného kráľovstva vyjadrili obavy, pokiaľ ide o fungovanie Turingovho programu v porovnaní s programom Erasmus+, okrem iného to, že chýbajú ustanovenia na podporu mobility zamestnancov, na financovanie neuniverzitných výmen sú k dispozícii len obmedzené prostriedky a žiadosti o financovanie treba opakovane predkladať každý rok³⁷;
144. víta novú možnosť pre príjemcov grantov na mobilitu v rámci programu Erasmus+, aby vyčlenili 20 % grantového financovania na odchádzajúcu medzinárodnú mobilitu mimo 33 krajín zapojených do programu Erasmus+; konštatuje však, že tento podiel nemožno v plnej miere poskytnúť jednej konkrétnej partnerskej krajine, a tiež to, že v žiadnom prípade sa tým nenahrádzajú nevyužitú príležitosti vyplývajúce z vystúpenia Spojeného kráľovstva z programu Erasmus+;
145. víta to, že waleská vláda vytvorila program Taith pre mobilitu prichádzajúcich i odchádzajúcich študentov; konštatuje, že tento program sa podobne ako Turingov program nevzťahuje na odvetvie športu, avšak podporuje mobilitu športových tímov;
146. víta aktuálne úsilie škótskej vlády zaviesť podobný program pokrývajúci mobilitu prichádzajúcich aj odchádzajúcich študentov; vyzýva škótsku vládu, aby zväzila pokrytie rovnakých oblastí vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu ako Erasmus+ prostredníctvom tohto programu;
147. víta rozhodnutie írskej vlády financovať mobilitu študentov z univerzít v Severnom

³⁴ Snemovňa lordov – Výbor pre európske záležitosti, [Corrected oral evidence: The future UK-EU relationship](#) (Opravené ústne dôkazy: Budúci vzťah medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ), 7. marca 2023.

³⁵ Corbett, A. a Hantrais, L., *Higher Education and Research in the Brexit policy process* (Vysokoškolské vzdelávanie a výskum v procese politiky brexitu), 2023.

³⁶ Vláda Spojeného kráľovstva, [webové sídlo programu Turing](#).

³⁷ Snemovňa lordov – Výbor pre európske záležitosti, [The future UK-EU relationship - Fourth Report of Session 2022–23](#) (Budúci vzťah medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ – štvrtá správa zo zasadnutia 2022 – 23), 29. apríla 2023.

Írsku v rámci programu Erasmus+ bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť tým, že ich počas trvania výmeny zaregistruje na univerzitách v Írsku; berie na vedomie aktuálne úsilie írskej vlády vytvoriť podobný systém aj pre študentov odborného vzdelávania a prípravy;

148. je znepokojený výrazným poklesom počtu študentov EÚ študujúcich na univerzitách v Spojenom kráľovstve, ktorý v rokoch 2020 – 2021 až 2021 – 2022 klesol až o 50 % v prípade študentov prvého ročníka, na rozdiel od počtu študentov z iných regiónov³⁸; zdôrazňuje, že táto situácia jednoznačne súvisí s vystúpením Spojeného kráľovstva z programu Erasmus+, s ukončením pravidiel rovnakého zaobchádzania, pokiaľ ide o poplatky za štúdium a štipendiá pre študentov z EÚ, a s ťažkosťami pri získavaní študentských víz; konštatuje, že európski študenti prispeli k rozmanitosti v širokom spektre predmetov, zatiaľ čo medzinárodní študenti z krajín mimo EÚ sú zvyčajne sústredení v konkrétnych oblastiach, ako sú inžinierstvo a podnikanie; konštatuje, že univerzity v Spojenom kráľovstve prijímajú rastúci počet zahraničných študentov, najmä z Indie a Číny³⁹ ⁴⁰, čo prispieva k ich finančnej stabilite;
149. konštatuje, že mnohé univerzity v Spojenom kráľovstve možno považovať za najlepšie na svete⁴¹; konštatuje, že ukončenie projektov spolupráce medzi týmito univerzitami a univerzitami EÚ poškodzuje výskum a akademickú excelentnosť v Európe;
150. konštatuje, že 11 univerzít v Spojenom kráľovstve je partnermi v alianciách prostredníctvom iniciatívy „Európske univerzity“; vyjadruje poľutovanie nad tým, že ich účasť sa skončí po uplynutí platnosti aliancií prvej generácie (na konci roka 2024); konštatuje, že univerzity zo Spojeného kráľovstva môžu byť súčasťou aliancií európskych univerzít, avšak nemôžu už byť začlenené do riadiacej štruktúry, čo ich fakticky odsúva do pozície druhoradého partnera; podporuje pokračovanie ich partnerstva v rámci iniciatívy „Európske univerzity“;
151. konštatuje, že početné partnerstvá, ktoré mali univerzity Spojeného kráľovstva so svojimi partnermi z EÚ prostredníctvom programu Erasmus+, sa musia individuálne opätovne dohodnúť, v dôsledku čoho hrozí, že niektoré menšie univerzity budú vylúčené;
152. znovu opakuje, že spolupráca v oblasti výskumu medzi univerzitami v Európe, najmä v oblasti vedy a inovácií, má v tejto súvislosti zásadný význam;
153. zdôrazňuje, že všetky susedné a podobne zmýšľajúce krajiny vrátane Spojeného kráľovstva, ktoré majú o to záujem, sú vítané požiadať o pridruženie k programu Erasmus+, a tým podporiť európsky vzdelávací systém; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Spojené kráľovstvo sa nepodieľa na iniciatívach a opatreniach určených na vytvorenie skutočného európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025, čo ešte viac oslabuje spoluprácu;
154. zdôrazňuje, že Spojené kráľovstvo je naďalej zapojené do európskeho priestoru

³⁸ Agentúra pre štatistiku vysokoškolského vzdelávania (HESA), *Chart 6 - First year non-UK domiciled students by domicile 2006/07 to 2021/22* (Graf 6 – Študenti prvého ročníka s bydliskom mimo Spojeného kráľovstva podľa bydliska 2006/07 až 2021/22), 2023.

³⁹ HESA, *Where do HE students come from?* (Odkiaľ pochádzajú študenti vysokoškolského vzdelávania?), 2023.

⁴⁰ *Správa Výboru pre spravodajstvo a bezpečnosť parlamentu Spojeného kráľovstva o Číne.*

⁴¹ Times Higher Education, rebríček svetových univerzít za rok 2023.

vysokoškolského vzdelávania („bolonský proces“); naliehavo vyzýva Spojené kráľovstvo, Komisiu a členské štáty, aby pokračovali v činnosti smerom k plnému vzájomnému uznávaniu akademických kvalifikácií;

Kultúra

155. vyjadruje poľutovanie nad tým, že dohoda o obchode a spolupráci po vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ a ukončení účasti Spojeného kráľovstva na voľnom pohybe neobsahuje žiadne ustanovenia týkajúce sa kultúry a kultúrnych a kreatívnych odvetví, čo má za následok administratívne prekážky pre umelcov na turné, najmä pre začínajúcich a nezávislých umelcov;
156. nabáda na novú a nepretržitú spoluprácu medzi umelcami EÚ a Spojeného kráľovstva a ďalšími odborníkmi v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle; vyjadruje poľutovanie nad tým, že od brexitu sa znížil počet občanov EÚ pracujúcich v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle v Spojenom kráľovstve;

Mládež

157. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v dohode o obchode a spolupráci neexistujú žiadne ustanovenia týkajúce sa mládeže, výmen a projektov mládeže, dialógu s mládežou a dobrovoľníctva; vyjadruje znepokojenie nad tým, že z Turingovho programu vlády Spojeného kráľovstva sa v súčasnosti nefinancuje takmer žiaden z mládežníckych projektov pre školopovinné deti, ktoré sa predtým financovali z programu Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity; konštatuje, že školským výletom a mobilitou mladých bránia nové pravidlá Spojeného kráľovstva týkajúce sa vstupu, ako aj to, že školy musia platiť za víza pre každého študenta; vyzýva preto na vytvorenie systému cestovania skupín mládeže pre mladých ľudí do 18 rokov;
158. konštatuje, že odvetvie „au-pair“ bolo vážne zasiahnuté brexitom a novými pravidlami Spojeného kráľovstva v oblasti prísťahovalectva, pretože osoby z EÚ, ktoré chcú vykonávať prácu au-pair, nemôžu na rozdiel od osôb z vybraných krajín mimo EÚ využívať víza v rámci programu mobility mládeže; zdôrazňuje, že všetky zainteresované susedné a podobne zmýšľajúce krajiny vrátane Spojeného kráľovstva môžu bez problémov požiadať o pridruženie k programu Európsky zbor solidarity, ktorý podporuje príležitosti pre dobrovoľníctvo a spoluprácu medzi mladými ľuďmi v celej Európe;

Šport

159. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v dohode o obchode a spolupráci neexistujú žiadne ustanovenia o budovaní kapacít miestnych a profesijných organizácií či partnerstvách a výmenách v oblasti športu a elektronického športu, čo negatívne postihuje odvetvia športu v EÚ i v Spojenom kráľovstve; konštatuje, že v Turingovom programe, ktorý nahrádza program Erasmus+, nie je časť špeciálne venovaná športu, čím vzniká medzera, pokiaľ ide o projekty spolupráce v tejto oblasti;
160. konštatuje, že odvetvie športu Spojeného kráľovstva sa už neriadi rozsudkom Súdneho dvora vo veci Bosman z 15. decembra 1995⁴², ktorý umožnil voľný pohyb hráčov a

⁴² Rozsudok Súdneho dvora z 15. decembra 1995, C-415/93, *Union royale belge des sociétés de football*

športovcov v rámci EÚ; so znepokojením konštatuje, že táto situácia spolu s požiadavkou na pracovné povolenie, aby bolo možné sa zúčastniť na športových podujatiach v Spojenom kráľovstve, má nepriaznivý vplyv na účasť športovcov EÚ v tímoch alebo na profesionálnych súťažiach Spojeného kráľovstva tým, že potenciálne obmedzuje ich počet;

Postihnuté regióny

161. zdôrazňuje, že je dôležité kvantifikovať účinky dohody o obchode a spolupráci na regionálnej úrovni vrátane jej sociálneho vplyvu, aby bolo možné prijať prispôsobené opatrenia pre najviac postihnuté regióny a ich komunity a súkromné a verejné podniky; vyzýva Komisiu, aby pomáhala členským štátom účinnejšie a v plnom rozsahu využívať finančné prostriedky z pobrexítovskej adaptačnej rezervy s cieľom propagovať a podporovať postihnuté odvetvia, ako je odvetvie rybolovu, a pobrežné komunity; vyzýva najmä na osobitnú podporu pre MSP, ktoré sa nachádzajú v pohraničných regiónoch a ktorých podniky sú obzvlášť závislé od trhu Spojeného kráľovstva;

Spolupráca v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky

162. vyjadruje poľutovanie nad tým, že okrem oblastí kybernetickej bezpečnosti, boja proti terorizmu a zbraní hromadného ničenia dohoda o obchode a spolupráci neobsahuje ustanovenia o spolupráci v záležitostiach zahraničnej politiky a obrany, a to z dôvodu neochoty Spojeného kráľovstva rokovať o takýchto ustanoveniach; vzhľadom na aktívnu úlohu, ktorú Spojené kráľovstvo zohráva v rámci európskej bezpečnosti a obrany, oceňuje prínos Spojeného kráľovstva k podpore bezpečnosti a územnej celistvosti Ukrajiny; pripomína však, že vzhľadom na útok na európsku bezpečnostnú architektúru v podobe ruskej útočnej vojny proti Ukrajine by podpísanie štruktúrovaného rámca pre spoluprácu v oblasti zahraničných a bezpečnostných záležitostí medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom bolo účinnejšie ako súčasná ad hoc spolupráca; zdôrazňuje potrebu zintenzívniť dialóg so Spojeným kráľovstvom o možných formách štruktúrovaného a pravidelného dialógu, spolupráce a koordinácie v oblasti zahraničnej, obrannej a bezpečnostnej politiky v súlade s ustanoveniami politického vyhlásenia z roku 2021 a aj v rámci partnerstva EÚ – NATO, Organizácie Spojených národov, Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, Rady Európy, Európskeho politického spoločenstva a iných medzinárodných fór; zdôrazňuje význam koordinácie sankčných režimov; víta diskusiu o spoločnej zahraničnej politike a bezpečnosti v rámci Parlamentného zhromaždenia EÚ – Spojené kráľovstvo;
163. víta intenzívnu spoluprácu a koordináciu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v reakcii na nezákonnú útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine; žiada EÚ a Spojené kráľovstvo, aby zachovali čo najsilnejšiu jednotu v rámci medzinárodného spoločenstva pri odsudzovaní konania Ruska a obrane zásad zvrchovanosti a územnej celistvosti, medzinárodného práva a medzinárodného poriadku založeného na pravidlách v rámci OSN a jej charty a iných multilaterálnych fór; požaduje rovnako intenzívnu spoluprácu a koordináciu, pokiaľ ide o povojnovú obnovu Ukrajiny; vyzýva orgány Spojeného kráľovstva a EÚ, aby koordinovane pracovali na možnom použití zmrazených ruských aktív na obnovu Ukrajiny;

164. víta dobrú koordináciu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v oblasti sankcií proti

Association a i./Bosman a i., ECLI:EU:C:1995:463.

Rusku; požaduje ďalšie zintenzívnenie presadzovania sankcií; víta spoločné cesty úradníkov z EÚ a Spojeného kráľovstva do tretích krajín s cieľom zaistiť účinné vykonávanie sankcií;

165. uznáva, že existuje nevyužitý potenciál spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom na nižšej ako celoštátnej úrovni, najmä v bezprostrednom európskom susedstve, v oblastiach spoločného záujmu, ako je mobilita vrátane vojenského personálu a prostriedkov, udržateľné riadenie Severného mora, Lamanšského prielivu a Írskeho mora, obchod, opatrenia v oblasti klímy, vzdelávanie, digitalizácia, ľudské a sociálne práva a bezpečnosť, v rámci iniciatív zameraných na dvojstrannú a mnohostrannú spoluprácu medzi regiónmi EÚ a Spojeného kráľovstva, ako je iniciatíva Straits Committee (Výbor pre prielivy), prípadne prostredníctvom osobitného programu EÚ pre medziregionálnu spoluprácu za predpokladu, že vláda Spojeného kráľovstva finančne prispeje do tohto programu a že zúčastnené regióny budú primerane konzultované a zapojené do jeho rozvoja;
166. vyzýva Komisiu, aby maximalizovala potenciál vzťahov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom spôsobmi, ktoré sú prospešné pre obe strany, prostredníctvom priateľskej spolupráce v spoločných otázkach na medzinárodných fórach a vo vzťahu k tretím krajinám, najmä s cieľom dosiahnuť najvyššiu úroveň ambícií, pokiaľ ide o opatrenia v oblasti klímy, a koordinovať úsilie o pokrok v ekologickej transformácii všetkých odvetví spravodlivým a inkluzívnym spôsobom pri súčasnom posilnení priemyselnej suverenity a medzinárodnej konkurencieschopnosti;
167. vyzýva na posilnenie spolupráce v oblasti kybernetickej bezpečnosti vzhľadom na jej dôsledky pre EÚ aj Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o širokú škálu oblastí spoločného záujmu, najmä v digitálnom a finančnom sektore, informačných technológiách, obrane, energetike a výskume a vývoji;
168. víta prvé dve schôdze Európskeho politického spoločenstva v októbri 2022 a v júni 2023 ako platformu na diskusiu, dialóg a spoluprácu medzi európskymi partnermi v oblasti zahraničnej politiky a bezpečnostných výziev, ktorým čelíme, s cieľom posilniť bezpečnosť európskeho kontinentu a pokračovať v politickej a bezpečnostnej spolupráci založenej na spoločných záujmoch; víta skutočnosť, že na prvej schôdzi v Prahe bolo prítomných 44 krajín a na druhej schôdzi v Kišínove 45 krajín vrátane kľúčových partnerov, ako je Spojené kráľovstvo;
169. vyzýva na väčšie zapojenie Spojeného kráľovstva do európskych projektov v oblasti bezpečnosti a obrany; v tejto súvislosti víta rozhodnutie členov stálej štruktúrovanej spolupráce (PESCO) a Rady zo 14. novembra 2022 pozvať Spojené kráľovstvo, aby sa pripojilo k projektu PESCO v oblasti vojenskej mobility, čo by zlepšilo vzájomnú rýchlu pomoc v otázkach bezpečnosti a obrany; vyzýva členské štáty, aby čo najskôr podpísali administratívnu dohodu o vojenskej mobilite so Spojeným kráľovstvom;
170. nabáda Spojené kráľovstvo, aby ďalej spolupracovalo s EÚ na naliehavých strategických výzvach s cieľom zabezpečiť komplementárnosť a účinnosť opatrení; poukazuje na to, že paralelné projekty vývoja vzdušných bojových systémov novej generácie môžu byť neefektívnym využívaním zdrojov a že vo výročnej správe o spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike za rok 2022 sa odporúča tieto projekty zlúčiť; navrhuje začať zmysluplný dialóg aj o iných zbraňových systémoch, vojenskej

technológii a súvisiacich inováciách s osobitným zameraním na zabezpečenie efektívnosti výdavkov a investícií a technickej interoperability ozbrojených síl a zbraňových systémov;

o

o o

171. vyzýva Komisiu, aby pozorne monitorovala správne uplatňovanie dohody o obchode a spolupráci a v prípade potreby prijala nápravné opatrenia a preskúmala možné spôsoby ďalšej spolupráce s ohľadom na existujúce a budúce výzvy;
172. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov a vláde a parlamentu Spojeného kráľovstva.

DÔVODOVÁ SPRÁVA – SÚHRN SKUTOČNOSTÍ A ZISTENÍ

Brexit: Spojené kráľovstvo vystupuje z EÚ

Spojené kráľovstvo usporiadalo 23. júna 2016 celonárodné referendum o členstve Spojeného kráľovstva v EÚ. Zatiaľ čo Škótsko a Severné Írsko väčšinou hlasov hlasovali za zotrvanie v EÚ, Wales a Anglicko hlasovali za vystúpenie z Únie. Po takmer rok trvajúcej vnútroštátnej diskusii oznámila predsedníčka vlády Theresa Mayová 29. marca 2017 Európskej rade zámer Spojeného kráľovstva vystúpiť z EÚ, čím sa aktivoval článok 50 Lisabonskej zmluvy.

Hlavy štátov a predsedovia vlád 27 členských štátov EÚ spolu s predsedom Európskej rady a predsedom Komisie vymenovali Michela Barniera za hlavného vyjednávača EÚ. Európska rada prijala usmernenia na vymedzenie parametrov rokovacieho procesu a formulovala zásady, pozície a ciele z pohľadu EÚ. Rokovania sa oficiálne začali 19. júna 2017 s hlavným cieľom objasniť práva občanov, finančné podmienky a zachovanie tzv. Veľkopiatkovej dohody o hraniciach medzi Írskou republikou a Severným Írskom.

V novembri 2018 sa EÚ a vláda Spojeného kráľovstva dohodli na prvom návrhu dohody o vystúpení. Koncom novembra schválili vedúci predstavitelia EÚ návrh dohody spolu s politickým vyhlásením týkajúcim sa budúcnosti vzťahov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom. Dynamika tohto vývoja sa však zastavila, pretože parlament Spojeného kráľovstva návrh zamietol z dôvodu intenzívnej internej diskusie. Spojené kráľovstvo trikrát požiadalo o predĺženie platnosti článku 50, aby sa rokovania predĺžili, pričom parlament Spojeného kráľovstva napokon v januári 2020 návrh zákona schválil. Európsky parlament súčasne 23. januára 2020 schválil dohodu o vystúpení. Spojené kráľovstvo formálne vystúpilo z EÚ k 31. januáru 2020 a prechodné obdobie trvalo do konca toho roku.

Dohoda o obchode a spolupráci medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ

Vykonávanie dohody o vystúpení bolo neoddeliteľnou súčasťou vypracovania dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska. Dohoda o obchode a spolupráci bola podpísaná 30. decembra 2020 a účinnosť nadobudla 1. januára 2021. Dohoda o obchode a spolupráci tvorí základ pre komplexné vzťahy medzi stranami dohody, ktoré zahŕňajú širokú škálu oblastí vrátane energetiky, rybárstva, justičnej spolupráce v trestných veciach, presadzovania práva, obchodu, dopravy a koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia. Dohoda o obchode a spolupráci je navyše zárukou rovnakých podmienok spravodlivej hospodárskej súťaže a udržateľného rozvoja vrátane mechanizmov urovnávania sporov a správy vecí verejných, ako aj dodržiavania základných práv.

Dohoda o obchode a spolupráci medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ je v porovnaní s inými dohodami o obchode a spolupráci medzi EÚ a tretími krajinami jedinečná v tom, že rieši obchod a spoluprácu s bývalým členským štátom EÚ. Táto dohoda o obchode a spolupráci tak nahradila obchod a spoluprácu, ktoré existovali v čase, keď Spojené kráľovstvo bolo ešte členským štátom a využívalo výhody colnej únie EÚ a jednotného trhu.

Napriek brexitu zostávajú Spojené kráľovstvo a EÚ susedmi a vo svete aj naďalej zastávajú spoločné záujmy a hodnoty. Preto bola veľká škoda, že rokovania s predchádzajúcimi vládami

Spojeného kráľovstva napredovali len pomaly. Vzťah medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ sa od konca roka 2022 podľa všetkého zlepšil, čo vyústilo do politickej dohody nazvanej Windsorský rámec.

Vzťah medzi dohodou o vystúpení a dohodou o obchode a spolupráci

Väčšina výziev spojených s vykonávaním oboch dohôd súvisela s tým, že Spojené kráľovstvo sústavne odmietať dodržiavať právne povinnosti, ktoré mu vyplývajú z dohody o vystúpení. Vo windsorskom politickom vyhlásení z 27. februára 2023 však Európska komisia aj vláda Spojeného kráľovstva vyjadrili svoj zámer v budúcnosti plne využívať potenciál dohody o obchode a spolupráci.

Cieľom Windsorského rámca je riešiť výzvy spojené s vykonávaním protokolu o Írsku/Severnom Írsku. Široká podpora rámca zvýšila očakávania z pozitívnych presahov do iných oblastí spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom.

Inštitucionálna štruktúra a úloha Európskeho parlamentu

Inštitucionálne podmienky stanovené v dohode o obchode a spolupráci sa v plnej miere dodržiavajú od roku 2022. Všetky spoločné orgány boli zriadené, fungujú a pravidelne sa stretávajú. Vítaným trendom je adekvátne zapojenie občianskej spoločnosti.

Pokiaľ ide o dvojstranné vzťahy medzi Európskym parlamentom a parlamentom Spojeného kráľovstva, zriadenie Parlamentného zhromaždenia pre partnerstvo EÚ – Spojené kráľovstvo bolo úspešným krokom v súlade s dohodou o obchode a spolupráci, ktorá podporuje spoluprácu v oblasti spoločných výziev. Ostatná schôdza Parlamentného zhromaždenia pre partnerstvo sa konala 3. a 4. júla v Bruseli.

Na predchádzajúcej schôdzi Parlamentného zhromaždenia pre partnerstvo, ktorá sa konala 7. novembra 2022 v Londýne, zhromaždenie schválilo prvé odporúčanie určené Rade pre partnerstvo. Uvedené odporúčanie sa týkalo spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v oblasti energetiky.

Pokiaľ ide o zapojenie decentralizovaných regiónov v Spojenom kráľovstve do Parlamentného zhromaždenia pre partnerstvo, parlament Spojeného kráľovstva pozval dvoch členov z každého z decentralizovaných zhromaždení, aby sa zúčastnili ako pozorovatelia. Európsky parlament pozval predsedov Výboru regiónov a Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru.

Po ostatnej schôdzi predsedníctva Parlamentného zhromaždenia pre partnerstvo, ktoré tvoria predsedovia a podpredsedovia delegácií EÚ a Spojeného kráľovstva, konanej 10. marca 2023, vydalo predsedníctvo vyhlásenie, v ktorom privítalo Windsorský rámec a vyjadrilo nádej, že ho bude možné v plnej miere vykonávať a že prinesie nový vietor do partnerstva medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom.

Dohoda o voľnom obchode: hospodárske a sociálne partnerstvo

Vďaka dohode o obchode a spolupráci je možné uzavrieť nové hospodárske a sociálne partnerstvo so Spojeným kráľovstvom, ktoré zahŕňa nielen obchod s tovarom a službami, ale aj iné oblasti, ako sú investície, hospodárska súťaž, štátna pomoc, daňová transparentnosť, letecká a cestná doprava, energetika a udržateľnosť, rybárstvo, ochrana osobných údajov a

koordinácia systémov sociálneho zabezpečenia. Dohoda o obchode a spolupráci je vôbec prvou dohodou o voľnom obchode, ktorú EÚ uzavrela a v ktorej sú zavedené nulové clá a nulové kvóty na všetok tovar, ktorý spĺňa príslušné pravidlá pôvodu.

Ustanovenia o rovnosti podmienok sú kľúčovým princípom dohody, pričom obe strany sa zaviazali zachovať vysokú úroveň ochrany v oblastiach ochrany životného prostredia, boja proti zmene klímy a stanovovania cien uhlíka, sociálnych a pracovných práv, daňovej transparentnosti a štátnej pomoci s účinným vnútroštátnym presadzovaním, záväzným mechanizmom urovnávania sporov a možnosťou pre obe strany prijímať nápravné opatrenia.

Dohoda o obchode a spolupráci stanovuje nový rámec spoločného hospodárenia s populáciami rýb vo vodách EÚ a Spojeného kráľovstva.

Pokiaľ ide o dopravu, dohodou sa stanovuje nepretržitá a udržateľná letecká, cestná, železničná a námorná prepojenosť aj napriek tomu, že prístup na trh už nedosahuje úroveň, ktorú ponúka jednotný trh. Dohoda obsahuje pravidlá hospodárskej súťaže, ktoré zaručujú rovnaké podmienky tak, aby neboli ohrozené práva cestujúcich, práva pracovníkov a bezpečnosť dopravy.

V oblasti energetiky bol vytvorený nový model obchodovania a prepojenosti so zárukami otvorenej a spravodlivej hospodárskej súťaže vrátane bezpečnostných noriem pre energiu na mori a výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.

Cieľom dohody o obchode a spolupráci je zabezpečiť viaceré práva občanov EÚ a štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva v oblasti koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia. Tie platia pre občanov, ktorí pracujú v krajine, ktorá je druhou zmluvnou stranou dohody o obchode a spolupráci, cestujú do nej alebo sa do nej presťahujú po 1. januári 2021.

V dohode o obchode a spolupráci je zároveň ustanovená možnosť Spojeného kráľovstva ako pridruženej krajiny zúčastňovať sa na niektorých programoch Únie vrátane programu Horizont Európa, ktorá je podmienená prijatím dvojstranných protokolov a finančnými príspevkami. Pre stále nevyriešené otázky týkajúce sa vykonávania dohody o vystúpení bola účasť Spojeného kráľovstva v roku 2022 otvorená a do júna 2023 prebiehali rokovania o podiele Spojeného kráľovstva na financovaní jeho účasti.

Spolupráca v oblasti zahraničnej politiky, bezpečnosti a obrany

Napriek zahrnutiu spolupráce medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ v oblasti zahraničnej politiky, vonkajšej bezpečnosti a obrany do politického vyhlásenia pripojeného k dohode o vystúpení vláda Spojeného kráľovstva odmietla rokovať o spolupráci v týchto oblastiach v rámci dohody o obchode a spolupráci. Od januára 2021 neexistuje žiadny bilaterálny inštitucionalizovaný rámec, ktorým by sa vytvorila a koordinovala jednotná reakcia na výzvy v zahraničnej politike.

Nezákonná a neodôvodnená útočná vojna Ruska voči Ukrajine určite vyvolala znepokojenie nad jednotnou európskou reakciou v otázke podpory zvrchovanosti a územnej celistvosti Ukrajiny. Výhody koordinácie medzi blízkymi geografickými susedmi so spoločnými demokratickými hodnotami sú dnes obzvlášť významné.

Parlament je otvorený rozšíreniu spolupráce EÚ so Spojeným kráľovstvom tak, aby zahŕňala otázky zahraničnej politiky a bezpečnosti. Umožnilo by to napríklad spoluprácu pri prijímaní

sankcií voči štátnym príslušníkom a ekonomikám tretích krajín.

Parlament uznáva prínos Spojeného kráľovstva k posilneniu euroatlantickej bezpečnosti a oceňuje podporu Spojeného kráľovstva Ukrajine vrátane vojenskej pomoci a zvyšovania spôsobilostí v oblasti spravodajských informácií. Okrem toho víta nedávne rozhodnutie vlády Spojeného kráľovstva požiadať o účasť na projekte PESCO v oblasti vojenskej mobility. Hoci je zrejmý pozitívny trend spolupráce Spojeného kráľovstva s EÚ, je tu priestor na ďalšiu spoluprácu v pridružených oblastiach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou bezpečnosti a obrany Európy. Vo výročnej správe SBOP za rok 2022 sa poukazuje na to, že paralelné projekty vývoja vzdušných bojových systémov novej generácie nie sú efektívnym využitím zdrojov, a preto sa odporúča tieto projekty a zdroje zlúčiť.

Postup

Dohoda o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom vychádza z článku 217 (Piata časť: Vonkajšia činnosť Únie, Hlava V: Medzinárodné dohody) v spojení s článkom 218 (Piata časť: Vonkajšia činnosť Únie, Hlava IV: Reštriktívne opatrenia) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Dohoda o obchode a spolupráci je výnimočnou medzinárodnou dohodou pre svoj rozsah pôsobnosti a svoju komplexnosť. V článku 776 dohody o obchode a spolupráci je stanovená povinnosť zmluvných strán spoločne preskúmať vykonávanie tejto dohody a doplnkových dohôd a akékoľvek s nimi súvisiace záležitosti päť rokov po nadobudnutí platnosti tejto dohody a potom o každých ďalších päť rokov.

Parlament preto vypracoval komplexný, efektívny a transparentný proces kontroly dodržiavania dohody o obchode a spolupráci, ktorý zaručuje koherentný a jednotný prístup. V správach o vykonávaní medzinárodných dohôd musí byť riadne zohľadnená dostupnosť overených faktov týkajúcich sa stavu vykonávania príslušných právnych predpisov. Efektívna kontrola sa opiera o znalosti a odbornosť všetkých zúčastnených výborov v súlade s ich povinnosťami a pracovnými postupmi. Monitorovanie vykonávania dohody o obchode a spolupráci vykonávajú výbory koordinovaným a inkluzívnym spôsobom pri plnom rešpektovaní svojich právomocí stanovených v prílohe VI k rokovaciemu poriadku.

Táto správa je prvým hodnotením vykonávania dohody o obchode a spolupráci Európskym parlamentom od začiatku jej predbežného vykonávania 1. januára 2021 a nadobudnutia účinnosti 1. mája 2021. Od nadobudnutia účinnosti dohody uverejnila Komisia dve správy o jej vykonávaní za roky 2021⁴³ a 2022⁴⁴. Cieľom tejto správy je posúdiť hlavné otázky súvisiace s vykonávaním dohody o obchode a spolupráci, jej uspokojivé aspekty, ako aj oblasti, v ktorých treba začať s vykonávaním (v prípade hraničných kontrolných staníc a colných kontrol tovaru EÚ v Spojenom kráľovstve), a v ktorých naopak treba pokračovať v prebiehajúcom úsilí, pričom v správe sú zdôraznené aj prvky, ktoré si vyžadujú nepretržité monitorovanie a kontrolu aj z radov občianskej spoločnosti, no zvlášť zapojením domácej poradnej skupiny.

⁴³ Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní a uplatňovaní Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska – 1. január – 31. december 2021, COM(2022) 126 final.

⁴⁴ Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní a uplatňovaní Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska – 1. január – 31. december 2022, COM(2023) 118 final.

Táto správa bola vypracovaná inkluzívne, zapojením parlamentných výborov v najväčšom možnom rozsahu a pri uznaní špecifických odborných znalostí každého výboru v danom sektore. Konkrétne bolo do procesu zapojených 10 parlamentných výborov v pozícii „pridruženého“ výboru (článok 57 rokovacieho poriadku, ECON, EMPL, ENVI, ITRE, IMCO, TRAN, AGRI, PECH, CULT a LIBE), pričom dva výbory (REGI a BUDG) sa rozhodli prispieť štandardným stanoviskom podľa článku 56. Vzhľadom na význam tejto témy sa na stanoviská požiadaných výborov vzťahovala výnimka z obmedzenia dĺžky, ako sa uvádza v rozhodnutí Predsedníctva EP z 1. júla 2019 o etickom kódexe viacjazyčnosti.

Spoločný výbor AFET a INTA usporiadal 25. mája 2023 verejné vypočutie na tému Vykonávanie dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom za účasti štyroch expertov.

19.7.2023

STANOVISKO VÝBORU PRE HOSPODÁRSKE A MENOVÉ VECI

pre Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod

k vykonávacej správe o Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (2022/2188(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko (*): Frances Fitzgerald

(*) Pridružený výbor – článok 57 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre hospodárske a menové veci vyzýva Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorské výbory zaradili do návrhu uznesenia, ktorý prijímú, tieto návrhy:

- A. keďže v Dohode o obchode a spolupráci uzavretej medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom sa stanovujú preferenčné dojednania v oblastiach, ako je obchod s tovarom a so službami, duševné vlastníctvo, digitálny obchod, cestná doprava a letectvo, verejné obstarávanie, energetika, koordinácia sociálneho zabezpečenia, presadzovanie práva a justičná spolupráca v trestných veciach, rybárstvo, hospodárska súťaž, mobilita, investície, tematická spolupráca a účasť na programoch EÚ, ako aj výnimka z prudenciálnych dôvodov;
- B. keďže dohoda o vystúpení a dohoda o obchode a spolupráci predstavujú spoločný rámec pre vzťahy Spojeného kráľovstva s EÚ; keďže obe dohody odsúhlasili a ratifikovali EÚ a Spojené kráľovstvo a sú právne záväznými zmluvami podľa medzinárodného práva verejného; keďže dohoda o obchode a spolupráci má bezprecedentný rozsah pôsobnosti je podmienená úplným vykonávaním dohody o vystúpení, ktorá je teraz revidovaná Windsorským rámcom;
- C. keďže dohoda o obchode a spolupráci sa oprávnenne opiera o ustanovenia, ktoré zabezpečujú rovnaké podmienky a dodržiavanie ľudských práv; keďže cieľom týchto ustanovení je zabrániť nekalej hospodárskej súťaži a zabezpečiť, aby EÚ aj Spojené kráľovstvo dodržiavali vysoké normy v oblastiach, ako sú pracovné práva, ochrana životného prostredia a štátna pomoc;
- D. keďže dohoda o obchode a spolupráci sa nevzťahuje na žiadne rozhodnutia týkajúce sa rovnocennosti finančných služieb ani primeranosti režimu ochrany údajov Spojeného kráľovstva, voľného pohybu osôb a služieb, ani sanitárneho a fytosanitárneho režimu Spojeného kráľovstva;
- E. keďže poskytovatelia služieb zo Spojeného kráľovstva, a to ani v oblasti finančných služieb, už nevyužívajú výhody vyplývajúce z rámca krajiny pôvodu alebo z režimu povolení („passporting“), ktoré umožňujú automatický prístup na celý jednotný trh EÚ;

- F. keďže automatické uznávanie odborných kvalifikácií, napríklad v prípade právnikov, účtovníkov a aktuárov, sa už neuplatňuje; keďže namiesto toho sa v dohode stanovuje rámec pre spoluprácu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v oblasti uznávania odborných kvalifikácií vrátane nadviazania dialógu na výmenu informácií o postupoch uznávania a na vypracovanie usmernení na posudzovanie kvalifikácií; upozorňuje na osobitné ťažkosti, ktoré v dôsledku toho vznikajú pre írsky ostrov;
- G. keďže podľa dohody o obchode a spolupráci sa s poskytovateľmi služieb alebo investormi z EÚ nesmie zaobchádzať menej priaznivo ako so subjektmi zo Spojeného kráľovstva v Spojenom kráľovstve a naopak; keďže zásada nediskriminácie sa vzťahuje na širokú škálu hospodárskych činností vrátane poskytovania služieb, zakladania podnikov a ochrany práv duševného vlastníctva;
- H. keďže podľa dohody o obchode a spolupráci sa zachováva možnosť dočasného vyslania vysokokvalifikovaných zamestnancov a krátkodobých služobných ciest medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; keďže to za určitých okolností umožňuje dočasné cezhraničné poskytovanie služieb odborníkmi, ako sú krátkodobé projekty alebo konzultačné práce; keďže odborníci budú musieť naďalej dodržiavať príslušné právne predpisy v krajine, v ktorej poskytujú služby;
- I. keďže trhy verejného obstarávania Spojeného kráľovstva ostávajú otvorené pre uchádzačov z EÚ a naopak za rovnakých podmienok; keďže obe strany musia zabezpečiť, aby bol proces obstarávania spravodlivý, transparentný a otvorený hospodárskej súťaži; keďže Spojené kráľovstvo a EÚ sa tiež dohodli, že zachovajú svoje existujúce záväzky v oblasti verejného obstarávania v rámci Dohody Svetovej obchodnej organizácie o vládnom obstarávaní, ktorá ešte viac otvára ich trhy verejného obstarávania podnikom z iných krajín;
- J. keďže EÚ a Spojené kráľovstvo sa v súčasnosti zaviazali zachovať spoluprácu v oblasti finančných služieb týkajúcu sa regulácie a dohľadu a tento prístup spolupráce by mal byť základom dlhodobých vzťahov EÚ a Spojeného kráľovstva; keďže Komisia predĺži dočasné povolenie, ktoré umožňuje bankám EÚ a správcom fondov využívať klíringové ústavy v Spojenom kráľovstve; keďže Komisia 17. mája 2023 prijala návrh memoranda o porozumení medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ o spolupráci v oblasti finančných služieb, ktoré uverejnila a schválila Rada a ktoré teraz Komisia podpísala v mene EÚ;
- K. keďže memorandum o porozumení objasňuje, že EÚ a Spojené kráľovstvo majú spoločný cieľ zachovať finančnú stabilitu, integritu trhu a ochranu investorov a spotrebiteľov;
- L. keďže dohoda o obchode a spolupráci a dohoda o vystúpení stanovujú vynútiteľné rovnaké podmienky, a to aj pokiaľ ide o štátnu pomoc a sociálne a environmentálne normy, s cieľom predísť regulačnej arbitráži v rozpore so záujmami jednej zo strán;
- M. keďže článok 774 ods. 3 Zmluvy o obchodovaní so zbraňami vylučuje jej uplatňovanie na území Gibraltáru; keďže od roku 2021 prebiehajú medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ rokovania o Gibraltári; keďže v politickej dohode z 25. novembra 2018 medzi Komisiou, Európskou radou a Španielskym kráľovstvom sa stanovuje povinnosť, že akékoľvek rozhodnutie, ktoré sa týka územia Gibraltáru, musí byť vopred odsúhlasené Španielskym kráľovstvom;

- N. keďže podľa protokolu o Severnom Írsku zostáva Severné Írsko v rámci colnej únie a jednotného trhu EÚ s tovarom a zároveň je súčasťou jurisdikcie tretej krajiny na obchodné účely so zvyškom Spojeného kráľovstva; keďže v dôsledku toho sa v protokole vyžaduje, aby Severné Írsko naďalej dodržiavalo určité pravidlá a nariadenia EÚ vrátane tých, ktoré sa týkajú ciel, tovaru a štátnej pomoci; keďže predtým hroziace kroky Spojeného kráľovstva na odstránenie právomoci Súdneho dvora Európskej únie v súvislosti s protokolom, kvôli ktorým Komisia začala konanie o nesplnení povinnosti proti Spojenému kráľovstvu, by boli v rozpore s dohodou o obchode a spolupráci, najmä pokiaľ ide o protokol o Severnom Írsku obsiahnutý v návrhu zákona o protokole o Severnom Írsku z roku 2022;
1. konštatuje, že zákon o kontrole subvencií z roku 2022⁴⁵, ktorým sa stanovuje rámec na plnenie medzinárodných záväzkov Spojeného kráľovstva v oblasti kontroly subvencií vrátane záväzkov vyplývajúcich z dohody o obchode a spolupráci, získal po schválení parlamentom Spojeného kráľovstva kráľovský súhlas; súhlasí so znepokojením Komisie⁴⁶ nad deklarovanými plánmi na zavedenie tzv. slobodných prístavov, ktoré by mohli byť v rozpore s týmito záväzkami a mohli by predstavovať neprípustnú štátnu pomoc podľa dohody o obchode a spolupráci⁴⁷; vyzýva Komisiu, aby pozorne monitorovala situáciu, a to aj s ohľadom na pranie špinavých peňazí, daňové úniky a trestnú činnosť, a v prípade potreby začala ďalšie konania o nesplnení povinnosti;
 2. zdôrazňuje, že napriek vykonávaniu zákona o kontrole subvencií z roku 2022 je potrebná ďalšia práca britských orgánov s cieľom v plnej miere splniť záväzky v oblasti dotácií podľa dohody o obchode a spolupráci vrátane nariadení alebo opatrení pre konkrétne odvetvia; upozorňuje, že nariadenie EÚ o zahraničných subvenciách nadobudlo účinnosť v júli 2023⁴⁸;
 3. berie na vedomie obmedzený charakter dohody o obchode a spolupráci, pokiaľ ide o finančné služby; konštatuje, že táto skutočnosť je dôsledkom želania Spojeného kráľovstva nediskutovať o iných oblastiach spoločného záujmu v rámci rokovaní o dohode o obchode a spolupráci; víta plány na vytvorenie spoločného finančného regulačného fóra EÚ a Spojeného kráľovstva s cieľom uľahčiť dialóg a spoluprácu v otázkach finančných služieb⁴⁹; pripomína, že toto fórum nebude formálnou súčasťou dohody o obchode a spolupráci a nemalo by poskytovať rovnakú úroveň prístupu alebo spolupráce ako komplexná dohoda o finančných službách;
 4. pripomína, že rozhodnutia o rovnocennosti sú diskrečné a nie sú súčasťou dohody o obchode a spolupráci; berie tiež na vedomie rozhodnutia Spojeného kráľovstva o rovnocennosti vo vzťahu k EÚ a tiež vo vzťahu k iným krajinám, ktoré nie sú členským štátom EÚ, ako je Švajčiarsko, kde bol dohodnutý štatút vzájomného uznávania; pripomína, že rozhodnutia o rovnocennosti by mohli byť prínosom pre firmy z EÚ, pokiaľ ide o lepší prístup na trh Spojeného kráľovstva, a to aj v oblasti bankovníctva,

⁴⁵ Legislation.gov.uk, „[The Subsidy Control Act 2022: Chapter 23](#)“ (Akt o kontrole subvencií z roku 2022: kapitola 23), 28. apríla 2022.

⁴⁶ Zápisnica zo zasadnutia Výboru pre obchodné partnerstvo, ktoré sa konalo 1. decembra 2022.

⁴⁷ *The Financial Times*, „[EU to raise concerns over UK's freeports scheme](#)“ (EÚ vyjadrila znepokojenie nad režimom slobodných prístavov v Spojenom kráľovstve), 30. novembra 2022.

⁴⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2560 o zahraničných subvenciách narušajúcich vnútorný trh (Ú. v. EÚ L 330, 23.12.2022, s. 1).

⁴⁹ Reuters, „[EU restarts work on EU-UK regulatory forum after Northern Ireland deal](#)“ (Po dohode o Severnom Írsku EÚ obnovuje prácu na regulačnom fóre EU – Spojené kráľovstvo), 8. marca 2023.

platobných služieb, investičných služieb a poisťovníctva; konštatuje, že EÚ udelila Spojenému kráľovstvu štatút rovnocennosti len v jednej oblasti – centrálnych protistranách – na obmedzené obdobie, ktoré bolo nedávno predĺžené do roku 2025; žiada, aby sa zväžili ďalšie rozhodnutia o rovnocennosti, ak sú výsledky v súlade s normami a cieľmi EÚ; v tejto súvislosti poznamenáva, že Komisia už v minulosti uviedla, že posúdenia rovnocennosti pre Spojené kráľovstvo by sa mohli po schválení memoranda o porozumení obnoviť⁵⁰; konštatuje, že k októbru 2021 EÚ udelila Spojeným štátom americkým 22 rozhodnutí o rovnocennosti v porovnaní s jedným rozhodnutím v prípade Spojeného kráľovstva⁵¹; uznáva, že hoci majú posúdenia rovnocennosti prevažne technický charakter, relevantné sú aj širšie politické faktory, a podporuje stanovisko Komisie, že rozhodnutia o rovnocennosti by sa mali prijímať, ak sú v záujme EÚ; nabáda Komisiu, aby diskutovala o ďalších rozhodnutiach o rovnocennosti s cieľom poskytnúť väčšie výhody prístupu na trh podnikom z EÚ aj zo Spojeného kráľovstva;

5. berie na vedomie, že preskúmanie budúceho regulačného rámca britskej vlády a následne uverejnený návrh zákona o finančných službách a trhoch⁵², v ktorom sa navrhuje zrušenie, nahradenie alebo zmena ponechaného práva Únie v oblasti finančných služieb, ako aj delegovanie väčšej zodpovednosti na regulačné orgány Spojeného kráľovstva, svedčí o želaní prijať právne predpisy odlišné od právnych predpisov EÚ, pokiaľ ide o finančné služby; zdôrazňuje, že nadmerné regulačné rozdiely môžu mať negatívny vplyv na finančnú spoluprácu medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ a mohli by narušiť finančné toky a činnosť finančných subjektov; víta najnovší pokrok EÚ v právnych predpisoch v oblasti finančných služieb, aj keď to môže viesť k regulačným rozdielom v porovnaní so Spojeným kráľovstvom, a to aj pokiaľ ide o kryptomeny, udržateľné financovanie, taxonómiu, kótovanie a boj proti praniu špinavých peňazí; uznáva však, že Spojené kráľovstvo a EÚ môžu prijať rôzne regulačné prístupy v oblasti finančných služieb a nemusia nevyhnutne zachovať harmonizovaný regulačný režim; podporuje legislatívny pokrok EÚ v tejto oblasti; zdôrazňuje však výhody budúcej regulačnej spolupráce a zapojenia sa do vývoja a integrácie medzinárodných noriem;
6. všima si ambíciu Spojeného kráľovstva stať sa globálnym centrom digitálnych financií a kryptoaktív, a to prostredníctvom viacerých iniciatív v oblasti regulácie a dohľadu; zdôrazňuje význam rozvoja koordinovaného prístupu a posilnenej spolupráce v oblasti regulácie kryptomien a dohľadu nad nimi s cieľom účinne riešiť a zmiernovať riziká pre ochranu spotrebiteľa, integritu trhu a pranie špinavých peňazí, ako aj ich vplyv na životné prostredie, a s cieľom zabrániť regulačnej arbitráži;
7. zdôrazňuje, že v niektorých oblastiach, ako sú kapitálové požiadavky v bankovom sektore, zostávajú regulačným základom medzinárodne dohodnuté normy, napríklad normy Bazilejského výboru pre bankový dohľad;

⁵⁰ <https://www.reuters.com/business/finance/britain-eu-edge-forward-with-financial-services-forum-plan-2021-02-23/>.

⁵¹ Výbor Snemovne lordov pre európske záležitosti, „[1. správa zo zasadnutí v rokoch 2022 – 23: Vzťahy Spojeného kráľovstva a EÚ v oblasti finančných služieb](#)“, 23. júna 2022.

⁵² Parlament Spojeného kráľovstva, „[Financial Services and Markets Bill](#)“ (návrh zákona o finančných službách a trhoch), 11. mája 2023.

8. konštatuje, že dohoda o obchode a spolupráci ponúka EÚ príležitosť rozvíjať a posilňovať svoju vlastnú infraštruktúru a odbornosť v oblasti finančných služieb s cieľom podporiť konkurencieschopnosť podnikov, investície, hospodársku stabilitu a ochranu spotrebiteľov; dôrazne podporuje dokončenie únie kapitálových trhov a bankovej únie na základe prístupu, ktorý podporuje otvorenosť, inovácie a konkurencieschopnosť; uznáva, že mesto Londýn ostane globálnym centrom finančných služieb s celosvetovým dosahom a z prístupu k nemu by podniky EÚ mohli mať úžitok⁵³; uznáva význam silného sektora finančných služieb pre EÚ aj Spojené kráľovstvo a podporuje úsilie o zlepšenie infraštruktúry a odbornosti EÚ v oblasti finančných služieb;
9. vyzýva Európsku úniu, aby spolupracovala s medzinárodnými partnermi vrátane Spojeného kráľovstva a ďalších celosvetových finančných centier na podpore spoločných noriem a štandardov v odvetví finančných služieb s cieľom uľahčiť cezhraničnú výmenu a zaručiť stabilitu finančného systému;
10. podporuje ciele preskúmania nariadenia o infraštruktúre európskych trhov (EMIR) podľa návrhu Komisie, pokiaľ ide o zlepšenie kapacity a infraštruktúry v EÚ v oblasti zúčtovania v eure; konštatuje, že Únia sa vo veľkej miere spolieha na niektoré klíringové ústavy centrálnych protistrán z tretích krajín⁵⁴; považuje skutočnosť, že väčšina zúčtovaní v eure sa uskutočňuje mimo EÚ, za strategické riziko, a to aj pre finančnú stabilitu; uznáva tiež, že akékoľvek nútené premiestnenie by mohlo predstavovať riziko narušenia, fragmentáciu trhu, odvetných opatrení, straty konkurencieschopnosti a zníženej likvidity; vyzýva spoluzákonodarcov, aby podporovali opatrenia v tejto oblasti spôsobom, ktorý bude účinný, primeraný a nenarúšajúci a ktorého cieľom bude posilnenie kapacít Únie v oblasti zúčtovania; zasadzuje sa za vyvážený prístup, ktorý rieši strategické riziká, a to aj pre finančnú stabilitu, zúčtovania eura mimo EÚ a zároveň minimalizuje možné narušenia trhu;
11. uznáva, že cieľ Únie týkajúci sa otvorenej strategickej autonómie by sa nemal stať prekážkou výhod globálne prepojeného finančného systému; varuje pred možnými rizikami nadmerného presadzovania strategickej autonómie spôsobom, ktorý by mohol viesť k izolácii alebo protekcionizmu vo finančnom sektore, vrátane rizika obchodných sporov a odvetných opatrení;
12. podporuje pokračujúcu spoluprácu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v oblastiach súvisiacich s finančnými, hospodárskymi a menovými záležitosťami spoločného záujmu vrátane boja proti medzinárodnému praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a colným podvodom, boja proti škodlivým daňovým režimom, vykonávania sankcií, boja proti colným podvodom, zaistenia rovnakých podmienok a podpory globálnej finančnej stability;

⁵³ Reuters, „[London is top global finance centre but lags in key areas, says study](#)“ (Londýn je popredným globálnym finančným centrom, ale zaostáva v kľúčových oblastiach, zistila štúdia), 27. januára 2022.

⁵⁴ Pracovný dokument útvarov Komisie zo 7. decembra 2022 s názvom Sprievodná správa o posúdení vplyvu k dokumentu Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 575/2013 a (EÚ) 2017/1131, pokiaľ ide o opatrenia na zmiernenie nadmerných expozícií voči centrálnym protistránam z tretích krajín a na zlepšenie efektívnosti zúčtovacích trhov Únie, a Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia smernice 2009/65/EÚ, 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/2034, pokiaľ ide o zaobchádzanie s rizikom koncentrácie voči centrálnym protistránam a s rizikom protistrany pri centrálne zúčtovaných transakciách s derivátmi (SWD(2022)0697).

13. pripomína, že Gibraltár považuje Komisia⁵⁵ za územie, ktoré trpí strategickými nedostatkami vo svojom systéme boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré predstavujú hlavné hrozby pre finančný systém EÚ; vyzýva Komisiu, aby do dohody o Gibraltári so Spojeným kráľovstvom zahrnula ustanovenia, ktoré zabezpečia, že normy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu budú zodpovedať normám EÚ;
14. uznáva, že úzke hospodárske väzby medzi Írskom a Severným Írskom budú pokračovať napriek tomu, že Severné Írsko je súčasťou označenej tretej krajiny; podporuje uznanie týchto hospodárskych väzieb, a to aj pokiaľ ide o dohľad nad transakciami medzi oboma jurisdikciami; vyzýva na prijatie opatrení s cieľom zabezpečiť, aby takéto prepojenia neboli narušené žiadnymi zmenami v regulačných alebo právnych rámcoch, najmä pokiaľ ide o služby poskytované spotrebiteľom a malým a stredným podnikom, ktoré nemôžu využívať výhody mobility; zdôrazňuje, že je dôležité zachovať a ďalej rozvíjať úzke hospodárske väzby a minimalizovať narušenie po brexite, najmä pokiaľ ide o tento vzťah;
15. uznáva, že po nadobudnutí platnosti dohody o obchode a spolupráci niekoľko spoločností poskytujúcich finančné služby so sídlom v Londýne oznámilo zámer vytvoriť novú prítomnosť v EÚ a presunúť niektoré aktíva do EÚ, pričom podľa odhadov 44 % najväčších spoločností poskytujúcich finančné služby v Spojenom kráľovstve oznámilo plány na presun niektorých zamestnancov alebo operácií⁵⁶, hoci počet pracovných miest, ktoré sa doteraz presunuli z Londýna, je len 7 000 a oveľa nižší ako pôvodné odhady 75 000⁵⁷; podporuje úsilie členských štátov o prilákanie obchodných investícií po brexite; konštatuje, že investície do odvetvia finančných služieb po brexite sa sústredili vo viacerých mestách EÚ vrátane Paríža, Frankfurtu, Amsterdamu, Luxemburgu a Dublinu; konštatuje, že v partnerskom preskúmaní postupu príslušných vnútroštátnych orgánov pri premiestňovaní do EÚ v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ⁵⁸, ktoré vykonal Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA), sa zistili určité nedostatky v súvislosti s tým, ako príslušné orgány členských štátov postupovali pri premiestňovaní; v tejto súvislosti poukazuje na najlepšie postupy uvedené v správe o partnerskom preskúmaní, ako aj na sektorové zásady orgánu ESMA týkajúce sa premiestňovania podnikov zo Spojeného kráľovstva do EÚ⁵⁹; víta pokračujúce monitorovanie postupov dohľadu európskymi orgánmi dohľadu pri

⁵⁵ Nikaragua, Pakistan a Zimbabwe z uvedenej tabuľky. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R0410>.

⁵⁶ Štúdia – „[Recent trends in UK financial sector regulation and possible implications for the EU, including its approach to equivalence](#)“ (Najnovšie trendy v regulácii finančného sektora Spojeného kráľovstva a možné dôsledky pre EÚ vrátane jej prístupu k rovnocennosti), Európsky parlament, generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky, tematická sekcia pre politiky v oblastiach hospodárstva, vedy a kvality života, 8. februára 2023.

⁵⁷ EY, „[EY Financial Services Brexit Tracker: Movement within UK financial services sector stabilises five years on from Article 50 trigger](#)“ (Sledovanie dosahu brexitu vo finančných službách EY: Pohyb v sektore finančných služieb Spojeného kráľovstva sa päť rokov po zavedení článku 50 stabilizuje), 29. marca 2022, Londýn; Výbor Snemovne lordov pre európske záležitosti, „[1st Report of Session 2022–23: The UK-EU relationship in financial services](#)“ (1. správa zo zasadnutí v rokoch 2022 – 23: Vzťahy Spojeného kráľovstva a EÚ v oblasti finančných služieb), 23. júna 2022.

⁵⁸ ESMA42-111-7468, *Peer review into the NCAs' handling of relocation to the EU in the context of the UK's withdrawal from the EU* (Partnerské preskúmanie riešenia premiestňovania do EÚ príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ) (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-111-7468_brexit_peer_review_report.pdf).

⁵⁹ ESMA71-99-526.

posudzovaní premiestňovania podnikov do EÚ⁶⁰; zdôrazňuje, že je potrebné pokračovať v práci na dobudovaní bankovej únie a prehĺbení únie kapitálových trhov, aby sa zabránilo ďalšej koncentrácii finančných centier a aby sa využili prínosy úspor z rozsahu;

16. pripomína záväzok uvedený v prvom spoločnom vyhlásení pripojenom k dohode o obchode a spolupráci podpísať memorandum o porozumení o regulačnej spolupráci v oblasti finančných služieb medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, ktoré by nebolo právnym dokumentom, ale poskytlo by základ pre pravidelnú a štruktúrovanú spoluprácu; konštatuje, že Komisia toto memorandum dokončila a prijala; víta úspešné podpísanie dvojstranných memoránd o porozumení medzi regulačnými orgánmi EÚ a Spojeného kráľovstva a orgánmi dohľadu na úrovni EÚ aj členských štátov, a to aj medzi úradom Spojeného kráľovstva pre finančné správanie a Európskym orgánom pre bankovníctvo a orgánom ESMA, viacstranného memoranda o porozumení s EÚ a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi Európskeho hospodárskeho priestoru a jednotlivých memoránd o porozumení s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi⁶¹;
17. víta podpísanie memoranda o porozumení o spolupráci v oblasti finančných služieb medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom zo strany Komisie a ministerstva financií Spojeného kráľovstva, ktorým sa zriaďuje rámec pre regulačnú spoluprácu v oblasti finančných služieb vrátane nového regulačného fóra; víta návrh, aby sa fórum stretávalo aspoň raz za pol roka; okrem iného konštatuje, že fórum môže diskutovať o všetkých otázkach týkajúcich sa regulačnej spolupráce v oblasti finančných služieb a môže zahŕňať výmenu informácií o vývoji v oblasti regulácie, výmenu názorov na príslušné politiky, pravidlá a postupy týkajúce sa režimov odstupňovania, ako je napríklad rovnocennosť, a dialóg o analýzach rizík a potenciálnych hospodárskych vplyvoch navrhovaných opatrení; vyzýva účastníkov, aby čo najskôr začali so zasadnutiami fóra;
18. zdôrazňuje, že toto fórum musí fungovať transparentným spôsobom, pričom sa doň musia podľa potreby zapojiť zainteresované strany; konštatuje, že po niekoľkých rokoch nepokojov potrebujú inštitúcie a investori v EÚ a Spojenom kráľovstve jasnosť a právnu istotu, aby mohli prijímať obchodné rozhodnutia a investovať;
19. zdôrazňuje, že strany fóra by sa mali angažovať v duchu úprimnej spolupráce s cieľom zabezpečiť, aby bol vzťah konštruktívny a podporovaný spoločnými cieľmi ochrany finančnej stability a ochrany spotrebiteľa;
20. víta začlenenie výmeny názorov na rozhodnutia o rovnocennosti do pôsobnosti fóra pre spoluprácu v oblasti regulácie; vyzýva na pravidelnú diskusiu a preskúmanie týchto otázok, najmä pokiaľ ide o finančné a investičné služby, v záujme zvýšenia obchodu a spolupráce;
21. vyzýva strany, aby využili fórum na identifikáciu a riešenie vzájomných hrozieb pre finančnú stabilitu a ochranu spotrebiteľov, predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a boj proti nim, ako aj na riešenie nového vývoja a inovácií na

⁶⁰ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-111-7468_brexit_peer_review_report.pdf.

⁶¹ The Financial Conduct Authority, „[MoUs with European authorities in the areas of securities, investment services and asset management, insurance and pensions, and banking](#)“ (Memoranda o porozumení s európskymi orgánmi v oblasti cenných papierov, investičných služieb a správy aktív, poistenia a dôchodkov a bankovníctva), 4. januára 2021.

trhoch s cieľom podporiť jednotný prístup, kde je to možné;

22. berie na vedomie potenciál fóra poskytnúť rámec na riešenie sporov medzi oboma stranami v oblasti regulácie finančných služieb; víta tento potenciál a vyzýva obe strany, aby sa konštruktívne a v dobrej viere zapojili;
23. vyzýva Komisiu, aby v plnom rozsahu informovala Parlament o fungovaní fóra a memoranda o porozumení;
24. dôrazne pripomína význam ochrany Veľkopiatkovej dohody ako celku a podpory mieru a zmierenia v Severnom Írsku; víta skutočnosť, že sa dosiahla dohoda o Windsorskom rámci⁶², ktorý zabezpečí pružné, ale účinné vykonávanie protokolu o Severnom Írsku a dodržiavanie Veľkopiatkovej dohody a zároveň zabezpečí integritu jednotného trhu EÚ, a skutočnosť, že britská vláda oznámila svoj zámer pozastaviť prácu na návrhu zákona o protokole o Severnom Írsku a umožniť ukončenie jeho platnosti; nabáda britskú vládu, aby pri všetkých nových zákonoch alebo nariadeniach, ktoré navrhuje zaviesť, zohľadnila špecifické podmienky Severného Írska;
25. vyzýva Komisiu, aby v koordinácii s Európskou centrálnou bankou, európskymi orgánmi dohľadu, Európskym výborom pre systémové riziká a Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií v plnej miere informovala Európsky parlament o monitorovaní vykonávania dohody o obchode a spolupráci a o všetkých relevantných zmenách na trhu finančných služieb s cieľom včas identifikovať potenciálne narušenia trhu a hrozby pre finančnú stabilitu, integritu trhu a ochranu investorov.

⁶² Vláda Jeho Veličenstva, „[The Windsor Framework: A new way forward](#)“ (Windsorský rámec: nová cesta vpred), február 2023.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Článok 58 – Postup spoločných výborov dátum oznámenia na schôdzi	15.12.2022
Dátum prijatia	18.7.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 58 - : 0 0 : 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Claude Gruffat, José Gusmão, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Costas Mavrides, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Dimitrios Papadimoulis, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Eva Maria Poptcheva, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Inese Vaidere, Stéphanie Yon-Courtin, Roberts Zile
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Marc Angel, Herbert Dorfmann, Bas Eickhout, Gianna Gancia, Henrike Hahn, Chris MacManus, Ville Niinistö, Johan Nissinen, Erik Poulsen
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Deirdre Clune, Christian Doleschal, Kinga Gál, Ska Keller, Liudas Mažylis, Maria Veronica Rossi, Günther Sidl, Stefania Zambelli

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

58	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Denis Nesci, Dorien Rookmaker, Roberts Zīle
ID	Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Gianna Gancia, Antonio Maria Rinaldi, Maria Veronica Rossi, Stefania Zambelli
NI	Kinga Gál
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Deirdre Clune, Christian Doleschal, Herbert Dorfmann, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Aušra Maldeikienė, Liudas Mažylis, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Engin Eroglu, Giuseppe Ferrandino, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Caroline Nagtegaal, Eva Maria Poptcheva, Erik Poulsen, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Marc Angel, Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Aurore Lalucq, Pedro Marques, Costas Mavrides, Alfred Sant, Joachim Schuster, Günther Sidl, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
The Left	José Gusmão, Chris MacManus, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Bas Eickhout, Claude Gruffat, Henrike Hahn, Ska Keller, Ville Niinistö, Kira Marie Peter-Hansen

0	-

1	0
ECR	Johan Nissinen

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

19.7.2023

STANOVISKO VÝBORU PRE ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNE VECI

pre Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod

k vykonávacej správe o Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (2022/2188(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko (*): Dragoş Pîslaru

(*) Pridružený výbor – článok 57 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci vyzýva Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorské výbory zaradili do návrhu uznesenia, ktorý prijímú, tieto návrhy:

- so zreteľom na Dohodu o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej⁶³,
- so zreteľom na Dohodu o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu⁶⁴,
- so zreteľom na správu Európskej komisie z 24. marca 2022 o vykonávaní a uplatňovaní Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska - 1. január – 31. december 2021 (COM(2022)0126),
- so zreteľom na správu Európskej komisie z 15. marca 2023 o vykonávaní a uplatňovaní Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska - 1. január – 31. december 2022 (COM(2023)0118),
- so zreteľom na Európsky dohovor o ľudských právach,
- so zreteľom na Európsku sociálnu chartu,
- so zreteľom na dohovory a protokoly Medzinárodnej organizácie práce (MOP), najmä na základné nástroje MOP,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie ministra zahraničných vecí Spojeného kráľovstva

⁶³ Ú. v. EÚ L 149, 30.4.2021, s. 10.

⁶⁴ Ú v EÚ C 384I, 12.11.2019, s. 1.

a podpredsedu Európskej komisie Šefčoviča z 24. marca 2023 o výsledku desiateho zasadnutia Spoločného výboru EÚ – Spojené kráľovstvo v rámci dohody o vystúpení a druhého zasadnutia Rady pre partnerstvo podľa dohody o obchode a spolupráci,

- A. keďže od 1. januára 2021 sa obchod a spolupráca medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom riadia Dohodou o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; keďže inštitucionálny rámec dohody o obchode a spolupráci bol dokončený a v roku 2022 sa stal plne funkčným;
- B. keďže v dohode o obchode a spolupráci sa stanovuje koordinácia sociálneho zabezpečenia s cieľom chrániť práva na sociálne zabezpečenie ľudí, ktorí sa pohybujú medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom po 1. januári 2021; keďže takisto poskytuje rovnaké podmienky na zabezpečenie spravodlivej hospodárskej súťaže zachovaním vysokej úrovne ochrany vo viacerých oblastiach vrátane sociálnych a pracovných práv so záväznými mechanizmami presadzovania a urovnávania sporov s cieľom zabezpečiť súlad;
- C. keďže základné práva organizovať sa, kolektívne vyjednávať a prijímať kolektívne opatrenia sú zakotvené v medzinárodnom práve a neoddeliteľne súvisia so zabezpečením trvalo udržateľného rozvoja a rovnakých podmienok, ako sa stanovuje v dohode o obchode a spolupráci;
- D. keďže dohoda o obchode a spolupráci obsahuje kapitolu o malých a stredných podnikoch (MSP), v ktorej sa uznáva potreba zabezpečiť otvorený a bezpečný trh pre podniky vrátane MSP a ktorej cieľom je zaistiť, aby sa ich potreby zohľadnili v procese vykonávania, aby takýto trh mohli využívať;
 - 1. zdôrazňuje význam širokej účasti občianskej spoločnosti EÚ a Spojeného kráľovstva vrátane organizácií zamestnávateľov a odborových združení, ako aj MVO na vykonávaní dohody o obchode a spolupráci v súlade s článkami 13 a 14; v tejto súvislosti berie na vedomie zasadnutia domácej poradnej skupiny EÚ a víta prvé zasadnutie fóra občianskej spoločnosti v októbri 2022; zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v tomto dialógu a spolupráci;
 - 2. s uspokojením konštatuje, že vykonávanie protokolu o koordinácii v oblasti sociálneho zabezpečenia v rámci dohody o obchode a spolupráci bolo doteraz bezproblémové a že v rokoch 2021 ani 2022 neboli zistené žiadne štrukturálne problémy; zdôrazňuje však význam dynamického protokolu, ktorý sa zosúladuje s revíziami nariadení o koordinácii sociálneho zabezpečenia;
 - 3. berie na vedomie, že Osobitný výbor pre koordináciu sociálneho zabezpečenia v roku 2021 prijal zmeny príloh k protokolu s cieľom potvrdiť, že členské štáty naďalej umožňujú, aby sa na pracovníkov vyslaných do alebo zo Spojeného kráľovstva za osobitných podmienok vzťahovali právne predpisy vysielajúceho štátu o sociálnom zabezpečení; berie tiež na vedomie, že v roku 2022 boli prijaté prípravné kroky na vykonávanie finančných ustanovení týkajúcich sa uhrádzania nákladov na nemocenské vecné dávky poskytované iným ako príslušným štátom;
 - 4. víta skutočnosť, že Osobitný výbor pre koordináciu sociálneho zabezpečenia prijal rozhodnutie č. 1/2023, ktorým sa schvaľuje používanie elektronickej výmeny

informácií o sociálnom zabezpečení (EESSI) podľa dohody o obchode a spolupráci⁶⁵ v kontexte protokolu, a zároveň sa domnieva, že príslušné časti rozhodnutí a odporúčaní Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia by sa mali uplatňovať v kontexte protokolu na základe odporúčania osobitného výboru³; opakuje svoju výzvu členským štátom, aby zabezpečili čo najskoršiu plnú funkčnosť EESSI a aby využili príležitosti, ktoré poskytujú súčasné fondy EÚ a v plnej miere zaviedli EESSI a prehĺbili digitalizáciu verejnej správy;

5. pripomína, že v dohode o obchode a spolupráci sa vyžaduje, aby sa hospodárske partnerstvo medzi oboma stranami opieralo o rovnaké podmienky otvorenej a spravodlivej hospodárskej súťaže a že obchod a investície by sa mali uskutočňovať spôsobom, ktorý podporuje trvalo udržateľný rozvoj vrátane hospodárskeho a sociálneho rozvoja a ochrany životného prostredia; konštatuje, že podľa článku 355 sa obe strany zaviazali zachovať a zlepšiť svoje príslušné normy v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje hlava XI;
6. vyjadruje znepokojenie nad nedávnym vývojom, ktorý môže oslabiť ustanovenia dohody o obchode a spolupráci týkajúce sa rovnakých podmienok v pracovnej a sociálnej oblasti v Spojenom kráľovstve; v tejto súvislosti vyjadruje mimoriadne poľutovanie na tým, že v júli 2022 bol zrušený zákaz, na základe ktorého pracovné agentúry nesmeli poskytovať dočasných zamestnancov ako náhradu za pracovníkov zúčastnených na kolektívnych akciách, keďže sa tým obmedzuje právo pracovníkov zúčastniť sa na kolektívnej akcii vrátane práva na štrajk; vyzýva vládu Spojeného kráľovstva, aby prijala potrebné opatrenia na zachovanie zásad rovnakých podmienok uvedených v článkoch dohody o obchode a spolupráci;
7. ďalej upozorňuje na niektoré znepokojujúce legislatívne iniciatívy v Spojenom kráľovstve, ktoré boli navrhnuté, ale ešte neboli prijaté, ako napríklad návrh zákona o ponechaní práva EÚ (zrušenie a reforma), návrh zákona o štrajkoch (minimálne úrovne služieb) a návrh zákona o ochrane údajov a digitálnych informáciách (návrh zákona č. 2); zdôrazňuje, že ak by boli tieto návrhy prijaté, mohli by mať závažný vplyv na práva pracovníkov, najmä základné práva na slobodu združovania a právo organizovať sa a zúčastniť sa na kolektívnom vyjednávaní a na kolektívnej akcii vrátane práva na štrajk, a mohli by ohroziť záväzky Spojeného kráľovstva v rámci dohody o obchode a spolupráci; v tejto súvislosti víta rozhodnutie vlády Spojeného kráľovstva nepokračovať v návrhu zákona o listine práv;
8. pripomína, že ochrana práv pracovníkov je nevyhnutná na zachovanie rovnakých podmienok a trvalo udržateľného rozvoja, ako sa stanovuje okrem iného v článkoch 355, 386, 387, 399 a 524 dohody o obchode a spolupráci; vyzýva Komisiu, aby pozorne sledovala vývoj v tejto oblasti a využila všetky dostupné prostriedky na riešenie prípadných problémov, ktoré by prijatie týchto návrhov mohlo vyvolať v súvislosti s uplatňovaním kapitoly 6 hlavy XI, a to aj prostredníctvom dialógu v Rade pre partnerstvo a osobitných výboroch, konzultácií s domácou poradnou skupinou EÚ a v prípade potreby mechanizmov urovnávania sporov stanovených v článku 389;
9. berie na vedomie, že vláda Spojeného kráľovstva v júni 2021 oznámila svoj zámer zriadiť jednotný orgán presadzovania zamestnaneckých práv, ktorého úlohou bude

⁶⁵ [Predbežný program tretieho Osobitného výboru pre koordináciu sociálneho zabezpečenia](#), Londýn, jún 2023.

zabezpečiť centralizovaný dohľad nad pracovnoprávnymi predpismi⁶⁶ s cieľom zlepšiť koordináciu a účinnosť existujúcich orgánov a rozšíriť presadzovanie na nové oblasti; konštatuje však, že doteraz sa v súvislosti s návrhom nedosiahol žiadny ďalší pokrok; vyzýva Komisiu, aby naďalej pozorne sledovala presadzovanie príslušných pracovných a sociálnych noriem, ako sa vyžaduje v dohode o obchode a spolupráci, a akýkoľvek vývoj v tejto oblasti a aby sa spoločne s vládou Spojeného kráľovstva usilovala o dosiahnutie plného súladu s dohodou o obchode a spolupráci;

10. vyjadruje hlboké poľutovanie nad diskriminačným zaobchádzaním Spojeného kráľovstva s pracovníkmi z piatich členských štátov EÚ v roku 2021, pokiaľ ide o znížené poplatky za dlhodobé pracovné víza; ďalej vyjadruje poľutovanie nad tým, že Spojené kráľovstvo od februára 2022 neuplatňuje článok 18 ods. 2 Európskej sociálnej charty a následne zrušilo zníženie vízového poplatku za prácu pre všetkých občanov EÚ; vyzýva Komisiu, aby prijala všetky opatrenia, ktoré sú v tejto súvislosti potrebné, a aj naďalej predkladala túto záležitosť na zasadnutiach Rady pre partnerstvo a Osobitného výboru pre rovnaké podmienky otvorenej a spravodlivej hospodárskej súťaže a udržateľný rozvoj;
11. vyzýva Európsku úniu a Spojené kráľovstvo, aby preskúmali možnosti ďalšej spolupráce a výmeny najlepších postupov v oblasti zamestnanosti a sociálnej ochrany; uznáva, že vzájomnou spoluprácou možno zlepšiť vykonávanie a presadzovanie politik v oblasti zamestnanosti a zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž a rast pre spoločnosti a pracovníkov v EÚ i v Spojenom kráľovstve.

⁶⁶ Ministerstvo pre podnikanie, energetiku a priemyselnú stratégiu, Spojené kráľovstvo. Establishing a new single enforcement body for employment rights (Zriadenie nového jednotného orgánu presadzovania zamestnaneckých práv), 2021.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Článok 58 – Postup spoločných výborov dátum oznámenia na schôdzi	15.12.2022
Dátum prijatia	18.7.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 34 - : 1 0 : 5
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Atidzhe Alieva-Veli, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Cindy Franssen, Chiara Gemma, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Irena Joveva, Katrin Langensiepen, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Max Orville, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Elżbieta Rafalska, Daniela Rondinelli, Pirkko Ruohonen-Lerner, Mounir Satouri, Romana Tomc, Nikolaj Villumsen, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tomáš Zdechovský
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Alex Agius Saliba, Carmen Avram, Gheorghe Falcă, Aurore Lalucq, Evelyn Regner
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Andrey Novakov, Carina Ohlsson, Helmut Scholz, Ralf Seekatz

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

34	+
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Gheorghe Falcă, Cindy Franssen, Andrey Novakov, Ralf Seekatz, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Irena Joveva, Max Orville, Dragoş Pîslaru
S&D	Alex Agius Saliba, Marc Angel, Carmen Avram, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Aurore Lalucq, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Daniela Rondinelli
The Left	Helmut Scholz, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

1	-
ID	Dominique Bilde

5	0
ECR	Chiara Gemma, Elżbieta Rafalska, Pirkko Ruohonen-Lerner
ID	Elena Lizzi, Stefania Zambelli

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

20.7.2023

STANOVISKO VÝBORU PRE PRIEMYSEL, VÝSKUM A ENERGETIKU

pre Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod

k správe o vykonávaní Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (2022/2188(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Dan Nica

(*) Pridružený výbor – článok 57 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre priemysel, výskum a energetiku vyzýva Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorské výbory zaradili do návrhu uznesenia, ktorý prijímú, tieto návrhy:

Energetika

1. zdôrazňuje, že vzhľadom na útočnú vojnu Ruska voči Ukrajine a prebiehajúcu energetickú krízu je opätovne dôležité posilniť spoluprácu v oblasti energetiky medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, aby sa navzájom nevystavovali riziku; zdôrazňuje význam maximalizácie vzájomných výhod v čo najväčšej možnej miere v rámci integrovaného a prepojeného energetického systému založeného na spoločných technických a trhových zásadách; poznamenáva, že obchod s energiou medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v priebehu roka 2022 výrazne vzrástol;
2. požaduje vyvážený a koordinovaný prístup k dosiahnutiu cieľov zelenej dohody a plánu REPowerEU a energetickej nezávislosti EÚ aj Spojeného kráľovstva; vyzýva obe strany, aby posilnili technologickú spoluprácu, rozvoj zručností a výmenu údajov v odvetví energetiky; zdôrazňuje význam výskumno-vývojovej spolupráce, a to aj v rámci Euratomu, v oblasti kritických technológií potrebných na digitálnu a zelenú transformáciu;
3. víta skutočnosť, že Spojené kráľovstvo a EÚ opätovne potvrdili svoje ambície v oblasti energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030; víta memorandum o porozumení týkajúce sa spolupráce v oblasti energie na mori; zdôrazňuje, že spolupráca v oblasti rozvoja technológií obnoviteľných zdrojov energie je dôležitá pre Úniu aj Spojené kráľovstvo, a vyzýva na ďalší rozvoj energetických technológií v súlade s cieľmi v oblasti zmeny klímy; vyzýva na vytvorenie účinného rámca pre mechanizmy obchodovania s tokmi elektrickej energie a pre stabilitu a predvídateľnosť trhu s energiou s cieľom zabrániť manipulácii s cenami a trhom; vyzýva na urýchlenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov v Severnom mori pri súčasnom zabezpečení dobrého priestorového plánovania;
4. vyjadruje znepokojenie nad výsledkami spoločnej analýzy nákladov a prínosov, ktorú

predložili príslušní prevádzkovatelia prenosových sústav v máji 2021 a v ktorej sa poukázalo na vysoké riziko manipulácie s trhom a narušenia trhu; pripomína, že návrh revízie nariadenia o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou (REMIT)¹ obsahuje nové ustanovenia o dohľade nad trhom pre výrobcov elektriny z tretích krajín, ktoré by sa vzťahovali na Spojené kráľovstvo, s cieľom zvýšiť stabilitu a predvídateľnosť trhu; nabáda obe strany, aby zintenzívnili svoje úsilie o vytvorenie obchodných mechanizmov pre toky elektriny medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, ako sa stanovuje v článku 312 dohody o obchode a spolupráci;

5. pripomína, že zachovanie pevných väzieb medzi trhmi s energiou Spojeného kráľovstva a EÚ, a to aj plným využitím existujúcich a plánovaných elektrických prepojení, je v najlepšom záujme každého, a vyzýva na koordinovaný rozvoj kritickej infraštruktúry medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, najmä v odvetví energetiky, s cieľom zvýšiť jej odolnosť a znížiť šance na narušenie infraštruktúry a zlyhanie dodávok energie;
6. zdôrazňuje jedinečné postavenie ostrova Írsko, pokiaľ ide o obchod s elektrickou energiou so Spojeným kráľovstvom, a zdôrazňuje, že akékoľvek narušenie jednotného trhu s elektrinou by malo negatívne dôsledky pre spotrebiteľov a podniky na ostrove Írsko; vyzýva na pokračovanie v uplatňovaní *acquis* EÚ v oblasti energetiky v Severnom Írsku, keďže je nevyhnutné na zabezpečenie kontinuity jednotného trhu s elektrinou na ostrove Írsko po vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ;
7. zdôrazňuje, že existujúce právne predpisy v oblasti energetiky sa priamo nezaoberajú žiadnym z aspektov týkajúcich sa vzťahov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, a vyzýva na zosúladenie politík v tejto oblasti, najmä pokiaľ ide o zníženie potreby energie, podporu energetickej efektívnosti a kapacít výroby energie z obnoviteľných zdrojov, a to vzhľadom na jasné prepojenie medzi oboma stranami a na skutočnosť, že všetky prijaté rozhodnutia sa dotýkajú oboch strán;
8. domnieva sa, že spoločné pravidlá pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori a pre potrubnú infraštruktúru sú nevyhnutné na uľahčenie obchodných dohôd so Spojeným kráľovstvom v týchto oblastiach vzhľadom na druhý samit o Severnom mori, ktorý sa konal v apríli 2023 v Oostende a na ktorom sa dohodlo, že potenciál energie z obnoviteľných zdrojov sa bude využívať koordinovanejším spôsobom;
9. vyjadruje znepokojenie nad tým, že nebola dosiahnutá žiadna významná dlhodobá dohoda o obchode s elektrickou energiou medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ; berie na vedomie skutočnosť, že Severné more je elektrárnou pre energiu z obnoviteľných zdrojov, a zdôrazňuje potenciál obnoviteľných zdrojov energie na pobreží Spojeného kráľovstva pre EÚ;
10. domnieva sa, že dohoda o energetickej spolupráci, ktorá by mala byť v súlade s celkovou dohodou o budúcich vzťahoch a založená na spoľahlivom riadení a rovnakých podmienkach, by bola v spoločnom záujme oboch strán, aby sa zaručili nepretržité toky energie, keďže platnosť súčasných ustanovení o energetike v dohode o obchode a

¹ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady zo 14. marca 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1227/2011 a nariadenie (EÚ) 2019/942 s cieľom zlepšiť ochranu Únie pred manipuláciou s trhom na veľkoobchodnom trhu s energiou (COM(2023)0147).

spolupráci má uplynúť v júni 2026, aj keď ich možno predĺžiť;

Výskum

11. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Spojené kráľovstvo stratilo prístup k výskumným programom EÚ v dôsledku svojho vystúpenia z EÚ, a zdôrazňuje význam a vzájomné výhody pokračujúcej spolupráce v oblasti výskumu a inovácií medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom;
12. berie na vedomie tzv. prechodné opatrenia, ktoré sa zaviedli pre potenciálnych účastníkov zo Spojeného kráľovstva v programoch Horizont Európa, a vyjadruje poľutovanie nad tým, že dohody o grante ešte nemožno podpísať, pretože sú podmienené pridružením Spojeného kráľovstva; vyzýva Komisiu a Spojené kráľovstvo, aby urýchlene dosiahli spravodlivú, vyváženú a vzájomne prospešnú dohodu o pridružení Spojeného kráľovstva k programu Horizont Európa;
13. víta windsorský rámec a vyzýva na konštruktívne vzťahy medzi vládou Spojeného kráľovstva a Komisiou s cieľom vytvoriť základ pre účinnú spoluprácu a účasť na programoch EÚ vrátane potenciálneho pridruzenia k programu Horizont Európa v rámci existujúcich pravidiel dohodnutých ako súčasť Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom;
14. pripomína, že program Horizont Európa sa skončí na konci roka 2027, a zdôrazňuje kľúčový význam toho, aby sa zabránilo ďalším oneskoreniam pri dosahovaní dohody o pridružení Spojeného kráľovstva k programu Horizont Európa, keďže by to ohrozilo konkurencieschopnosť a inovácie vedeckej obce EÚ aj Spojeného kráľovstva;
15. zdôrazňuje, že akákoľvek možná dohoda o pridružení Spojeného kráľovstva k programu Horizont Európa by sa mala vzťahovať len na súčasný program bez toho, aby bola dotknutá účasť Spojeného kráľovstva na budúcich výskumných programoch EÚ; vyzýva na plné zapojenie Európskeho parlamentu do budúceho vykonávania pridruzenia Spojeného kráľovstva k programu Horizont Európa;
16. zdôrazňuje, že všeobecné zásady účasti Spojeného kráľovstva na programe Horizont Európa by mali podliehať podmienkam stanoveným v príslušných nástrojoch a mali by zohľadňovať strategické ciele EÚ v rámci jej spolupráce so Spojeným kráľovstvom;
17. zdôrazňuje, že treba dosiahnuť spravodlivú rovnováhu medzi príspevkami Spojeného kráľovstva na program Horizont Európa a prínosmi, ktoré by za to získalo, a že je potrebné zohľadniť širšie prínosy vyplývajúce zo spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; víta ochotný postoj Komisie pri opätovnom prerokovaní príspevkov Spojeného kráľovstva a očakáva, že Spojené kráľovstvo prijme podobne flexibilný prístup;
18. vyzýva Spojené kráľovstvo, aby prehodnotilo svoje pridruzenie k programu Erasmus+, čo by zvýšilo jeho príležitosti na výmeny študentov a projekty spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy;

Digitálna oblasť

19. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť rozumné reformy hospodárskej súťaže v digitálnych odvetviach v súlade s aktom o digitálnom trhu a aktom o digitálnych službách, aby sa zaručilo vybudovanie otvorených, konkurenčných a spravodlivých digitálnych trhov na celom svete;
20. berie na vedomie, že existujú možné ťažkosti spojené s regulačnými rozdielmi medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, pokiaľ ide o digitálne politiky; zdôrazňuje potrebu spolupráce pri zabezpečovaní odolnosti digitálnej komunikácie, najmä prostredníctvom internetu, a účasti na spoločných opatreniach zameraných na zvýšenie kybernetickej bezpečnosti; vyzýva na posilnenie spolupráce v oblasti kybernetickej bezpečnosti vzhľadom na jej dôsledky pre EÚ aj Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o širokú škálu oblastí spoločného záujmu, najmä v digitálnom a finančnom sektore, IT, obrane, energetike a výskume a vývoji;
21. opätovne zdôrazňuje potrebu spolupráce pri podpore transparentných a primeraných sadzieb za medzinárodné roamingové služby v záujme ochrany spotrebiteľov v EÚ a Spojenom kráľovstve;
22. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť vysokú úroveň noriem ochrany údajov pri prenose a spracúvaní osobných údajov medzi oboma stranami, a vyzýva na pravidelnú výmenu informácií o právnom a politickom vývoji medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom prostredníctvom osobitných výborov a Rady pre partnerstvo;

Priemysel

23. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť dobrú spoluprácu v oblasti priemyselnej politiky; zdôrazňuje, že Spojené kráľovstvo by nemalo využívať svoje privilegované postavenie na trhu na získanie priamych výhod a zároveň oslabovať zásady vnútorného trhu EÚ.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Článok 58 – Spoločné schôdze výborov dátum oznámenia na schôdzi	15.12.2022
Dátum prijatia	19.7.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 65 -: 0 0: 7
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Vasile Blaga, Michael Bloss, Paolo Borchia, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Jens Geier, Nicolás González Casares, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Seán Kelly, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Thierry Mariani, Marisa Matias, Marina Measure, Dan Nica, Niklas Nienass, Ville Niinistö, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Manuela Ripa, Robert Roos, Sara Skytvedal, Maria Spyrali, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Damian Boeselager, Franc Bogovič, Francesca Donato, Matthias Ecke, Ladislav Ilčić, Elena Lizzi, Dace Melbārde, Jutta Paulus, Massimiliano Salini, Jordi Solé, Susana Solís Pérez, Ivan Štefanec, Nils Torvalds, Emma Wiesner
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Rosanna Conte, Arnaud Danjean, César Luena, Nicola Procaccini, Elżbieta Rafalska, Antonio Maria Rinaldi, Daniela Rondinelli, Nacho Sánchez Amor, Edina Tóth

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

65	+
ID	Paolo Borchia, Rosanna Conte, Marie Dauchy, Elena Lizzi, Thierry Mariani, Antonio Maria Rinaldi
NI	Francesca Donato, Edina Tóth
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Arnaud Danjean, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Dace Melbārde, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Sara Skytvedal, Maria Spyrali, Ivan Štefanec, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Susana Solís Pérez, Nils Torvalds, Emma Wiesner
S&D	Beatrice Covassi, Matthias Ecke, Niels Fuglsang, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, César Luena, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Daniela Rondinelli, Nacho Sánchez Amor, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
The Left	Marisa Matias, Marina Mesure
Verts/ALE	Michael Bloss, Damian Boeselager, Ignazio Corrao, Henrike Hahn, Niklas Nienass, Ville Niinistö, Jutta Paulus, Manuela Ripa, Jordi Solé

0	-

7	0
ECR	Ladislav Ilčić, Zdzisław Krasnodębski, Johan Nissinen, Nicola Procaccini, Elżbieta Rafalska, Robert Roos, Grzegorz Tobiszowski

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

18.7.2023

STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEĽA

pre Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod

k vykonávacej správe o Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (2022/2188(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko (*): Anna Cavazzini

(*) Pridružený výbor – článok 57 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa vyzýva Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorské výbory zaradili do návrhu uznesenia, ktorý prijímú, tieto návrhy:

- A. keďže na konci prechodného obdobia Spojené kráľovstvo a EÚ zriadili dve samostatné colné územia a dva samostatné trhy s tovarom a službami, každý s vlastným regulačným režimom;
- B. keďže hospodárske partnerstvo medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom by malo vytvárať vzájomne prospešné príležitosti a zabezpečovať právnu istotu pre podniky, najmä malé a stredné podniky (MSP), a ochranu spotrebiteľov; keďže plné vykonávanie Windsorského rámca má mimoriadny význam s cieľom zabrániť opätovnému zavedeniu tvrdej hranice na ostrove Írsko, a tým chrániť hospodárstvo celého ostrova, zachovávať Veľkopiatskovú dohodu vo všetkých jej dimenziách, zabezpečiť hladký obchod a spoluprácu, ako aj zabezpečiť integritu vnútorného trhu a colnej únie; keďže za tieto oblasti zodpovedá Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa;
- C. keďže EÚ rýchlo zareagovala s cieľom vykonať Windsorský rámec; keďže sa teraz očakáva, že Spojené kráľovstvo urýchlene vykoná svoju časť;
- D. keďže plné vykonávanie ustanovení dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva, najmä protokolu o Írsku/Severnom Írsku a nového Windsorského rámca, je predpokladom toho, aby Spojené kráľovstvo mohlo využívať výhody Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (ďalej len „dohoda o obchode a spolupráci“);
- E. keďže úplné vykonávanie ustanovení dohody o vystúpení medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom vo všetkých oblastiach, ako je obchod s tovarom a so službami, digitálny obchod, duševné vlastníctvo, verejné obstarávanie, letectvo a cestná doprava, energetika, rybárstvo, koordinácia sociálneho zabezpečenia, presadzovanie práva a justičná spolupráca v trestných veciach, tematická spolupráca a účasť na programoch Únie, je predpokladom maximalizácie priaznivého vplyvu na oboch spolupracujúcich partnerov;

- F. keďže v dohode o obchode a spolupráci sa uvádza, že Spojené kráľovstvo a EÚ majú spoločný cieľ dosiahnuť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a musia v tomto zmysle spolupracovať;
- G. keďže väčšina spolupráce podľa dohody o obchode a spolupráci bola čiastočne alebo úplne pozastavená, kým sa neprijme riešenie na vykonávanie dohody o vystúpení, najmä v súvislosti s prístupom k colným údajom v reálnom čase; keďže oblastiam spolupráce vymedzeným v dohode o obchode a spolupráci by sa mohla opäť venovať pozornosť po finalizácii Windsorského rámca v marci 2023;
- H. keďže z tohto dôvodu je spolupráca medzi orgánmi dohľadu nad trhom a colnými orgánmi EÚ a Spojeného kráľovstva v oblasti bezpečnosti výrobkov minimálna, ak sa vôbec dá o nej hovoriť, a to napriek povinným záväzkom v kapitole o technických prekážkach dohody o obchode a spolupráci; keďže orgány Spojeného kráľovstva nemajú prístup do systému Safety Gate EÚ a EÚ nemá prístup do novej databázy Spojeného kráľovstva v oblasti bezpečnosti výrobkov;
- I. keďže orgán Spojeného kráľovstva pre hospodársku súťaž a trhy už nie je súčasťou siete spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa EÚ; keďže úzka spolupráca a výmena informácií medzi orgánmi je mimoriadne dôležitá, ak sa má zabezpečiť riadne presadzovanie práv spotrebiteľov, a preto by sa mala podporovať;
- J. keďže právne predpisy EÚ a Spojeného kráľovstva, a teda aj ustanovenia v oblasti ochrany spotrebiteľa sa budú stále viac odlišovať, čo bude mať vplyv na spotrebiteľov, najmä na práva cestujúcich; keďže to môže viesť k potrebe prehodnotiť rozhodnutia o rovnocennosti; keďže Komisia by mala sledovať rozdiely medzi právnymi predpismi EÚ a Spojeného kráľovstva; keďže prístup k týmto informáciám by bol pre Parlament a ostatné príslušné zainteresované strany prínosom, lebo by im umožnil lepšie kontrolovať vykonávanie dohody o obchode a spolupráci;
- K. keďže od roku 2021 podlieha všetok vývoz zo Spojeného kráľovstva do EÚ colnému režimu a kontrolám; keďže Spojené kráľovstvo od svojho odchodu z EÚ štyrikrát odložilo zavedenie kontrol dovozu z EÚ;
- L. keďže dva samostatné colné trhy predstavujú väčšiu administratívnu a hospodársku záťaž, najmä pre MSP, čo vedie k obojstranne nepriaznivým účinkom; keďže tento výsledok je založený výlučne na autonómnom rozhodnutí Spojeného kráľovstva vystúpiť z Európskej únie podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii;
- M. keďže po období neistoty v rokoch 2020 a 2021 zainteresované strany ani Osobitný výbor pre colnú spoluprácu a pravidlá pôvodu v oblasti obchodu nenahlásili v roku 2022 žiadne veľké colné prekážky, ktoré by bránili vykonávaniu dohody o obchode a spolupráci;
- N. keďže domáca poradná skupina EÚ – Spojené kráľovstvo zriadená v zmysle dohody o obchode a spolupráci doposiaľ zasadla šesťkrát a uverejnila prehľad o vykonávaní dohody o obchode a spolupráci; keďže na týchto stretnutiach sa ako veľmi dôležitá téma ukázalo posilnenie colnej spolupráce medzi stranami;
- O. keďže tovar, s ktorým sa obchoduje medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, musí spĺňať

pravidlá pôvodu stanovené v dohode o obchode a spolupráci, ak sa má naň vzťahovať preferenčné zaobchádzanie s 0 % clom;

- P. keďže vnútroštátne colné orgány EÚ vyjadrili pochybnosti týkajúce sa správnosti vlastných vyhlásení hospodárskych subjektov o pôvode, ako aj odpovedí colných orgánov Spojeného kráľovstva týkajúcich sa overovania pôvodu; keďže Osobitný výbor pre colnú spoluprácu a pravidlá pôvodu v oblasti obchodu vydal nové usmernenia na podporu členských štátov;
- Q. keďže zainteresované strany vyjadrili vážne obavy v súvislosti s posudzovaním zhody v Spojenom kráľovstve; keďže v novembri 2022 bola tretí raz predĺžená lehota na zavedenie takéhoto posudzovania;
1. víta uzavretie Windsorského rámca; víta, že touto dohodou sa stanovujú nové pravidlá pre spoločné využívanie colných údajov s cieľom umožniť prístup v reálnom čase; berie na vedomie odporúčanie z 24. marca 2023 o presadzovaní a dohľade nad trhom; zdôrazňuje potrebu účinných mechanizmov na zabezpečenie súladu s regulačnými požiadavkami s cieľom poskytnúť právnu istotu podnikom, najmä MSP, ako aj občanom, posilniť ochranu spotrebiteľa a zaručiť rovnaké podmienky;
 2. zdôrazňuje, že EÚ rýchlo zareagovala s cieľom zrealizovať Windsorský rámec a teraz sa očakáva, že Spojené kráľovstvo urýchlene vykoná svoju časť rámca; ďalej považuje za nevyhnutné, aby obe strany v plnej miere dodržiavali dohodu o vystúpení, protokol k tejto dohode a Windsorský rámec, a tým uľahčili prístup Spojeného kráľovstva na vnútorný trh EÚ v zmysle dohody o obchode a spolupráci, a aby sa zároveň zachovávala integrita vnútorného trhu a colnej únie a posilňovala spravodlivá súťaž, ako aj zabezpečila právnu istotu pre spoločnosti EÚ pri obchodovaní so Spojeným kráľovstvom;
 3. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila úzku spoluprácu v colnej oblasti medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom vrátane zaistenia účinnej výmeny informácií, konštruktívneho dialógu a účinných metód spolupráce medzi colnými úradmi (ako doplnku k interoperabilnému a koordinovanému prostrediu centrálnemu elektronickému priečniku) a zavedenia spoločných noriem a dátových prvkov na zjednodušenie postupov colného konania s cieľom minimalizovať administratívne a finančné náklady pre všetky zainteresované strany; ďalej vyzýva Komisiu, aby vykonávala pravidelné preskúmania a hodnotenia s cieľom znížiť neodôvodnené regulačné a administratívne prekážky a zabezpečiť, aby zavedené mechanizmy spolupráce zostali účinné a odolné voči budúcim zmenám;
 4. zdôrazňuje, že Veľkopiatková dohoda, ako aj celá dohoda o obchode a spolupráci nesmú byť ohrozené; zdôrazňuje význam úzkej spolupráce medzi colnými orgánmi z EÚ a zo Spojeného kráľovstva s cieľom zabezpečiť túto rovnováhu;
 5. zdôrazňuje význam článku 96 dohody o obchode a spolupráci o spolupráci v oblasti dohľadu nad trhom a bezpečnosti nepotravinových výrobkov a zhody; vyzýva preto Komisiu, aby ho bezodkladne vykonala; vyzýva na rozvoj spoločných iniciatív a projektov, ako aj na vytvorenie špecializovaných spôsobov komunikácie a koordinácie medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom s cieľom uľahčiť výmenu informácií, najlepších postupov a technických odborných znalostí v oblasti dohľadu nad trhom a bezpečnosti

výrobkov; zdôrazňuje potrebu pravidelného monitorovania, hodnotenia a podávania správ o pokroku úsilia v oblasti spolupráce stanoveného v článku 96;

6. vyzýva Komisiu, aby prerokovala a uzavrela dohodu o spolupráci s orgánom Spojeného kráľovstva pre hospodársku súťaž a trhy na výmenu informácií a najlepších postupov týkajúcich sa účinného presadzovania práv spotrebiteľov a ich ochrany; zdôrazňuje, že takáto dohoda by bola vzájomne prospešná;
7. vyzýva Komisiu, aby pravidelne monitorovala celkový vplyv dohody o obchode a spolupráci na vnútorný trh a spotrebiteľov;
8. zdôrazňuje význam parlamentnej kontroly ustanovení dohody o obchode a spolupráci pre zabezpečenie väčšej transparentnosti a zodpovednosti; podčiarkuje pozitívnu úlohu domácej poradnej skupiny dohody o obchode a spolupráci pri uľahčovaní dialógu a spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom a pri poskytovaní odborných znalostí, hodnotení a odporúčaní počas vykonávania dohody o obchode a spolupráci; nabáda na vytvorenie mechanizmov spolupráce medzi Európskym parlamentom a domácou poradnou skupinou dohody o obchode a spolupráci s cieľom poskytnúť príležitosti na otvorený dialóg a výmenu odborných znalostí;
9. vyzýva Komisiu, aby sledovala a preskúmala rozdiely medzi právnymi predpismi EÚ a Spojeného kráľovstva a poskytla Parlamentu a verejnosti prístup k získaným údajom prostredníctvom uverejnenia výročných správ; uznáva význam takéhoto mechanizmu sledovania pre zabezpečenie informovaného rozhodovania, posilnenie dôvery verejnosti a uľahčenie hlbšieho pochopenia kontextu po brexite; vyzýva na vytvorenie platformy, ktorá umožní prístup verejnosti k aktuálnym informáciám o oblastiach, v ktorých dochádza k rozdielom v právnych predpisoch EÚ a Spojeného kráľovstva; vyzýva Komisiu, aby v plnej miere využila nápravné a vyrovnávacie opatrenia dostupné v rámci dohody o obchode a spolupráci s cieľom riešiť zistené rozdiely, ktoré môžu viesť k oslabeniu alebo zníženiu podmienok pre spotrebiteľov vrátane úrovne ochrany spotrebiteľov, pracovníkov a životného prostredia;
10. berie na vedomie, že vláda Spojeného kráľovstva zúžila rozsah pôsobnosti doložky o ukončení platnosti v zákone o ponechanom práve Únie (zrušenie a reforma), a naliehavo vyzýva Spojené kráľovstvo, aby do návrhu zákona nezavádzalo ustanovenia, ktoré sú v rozpore s dohodou o obchode a spolupráci alebo dohodou o vystúpení.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Článok 58 – Postup spoločných výborov dátum oznámenia na schôdzi	15.12.2022
Dátum prijatia	18.7.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 38 -: 0 0: 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Markus Buchheit, Anna Cavazzini, Deirdre Clune, David Cormand, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Kateřina Konečná, Maria-Manuel Leitão-Marques, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, René Repasi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Marco Campomenosi, Claude Gruffat, Ivars Ijabs, Karen Melchior, Tsvetelina Penkova, Kosma Złotowski
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Eric Minardi, Paulo Rangel, Grzegorz Tobiszowski

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

38	+
ECR	Adam Bielan, Eugen Jurzyca, Grzegorz Tobiszowski, Kosma Złotowski
ID	Alessandra Basso, Marco Campomenosi
PPE	Pablo Arias Echeverría, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Antonius Manders, Paulo Rangel, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Ivars Ijabs, Karen Melchior, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Brando Benifei, Biljana Borzan, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, René Repasi, Christel Schaldemose
The Left	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Claude Gruffat, Kim Van Sparrentak

0	-

3	0
ID	Markus Buchheit, Virginie Joron, Eric Minardi

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ

pre Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod

k vykonávacej správe o Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (2022/2188(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Pascal Arimont

NÁVRHY

Výbor pre regionálny rozvoj vyzýva Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorské výbory zaradili do návrhu uznesenia, ktorý prijímú, tieto návrhy:

- A. keďže v Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom sa stanovujú preferenčné dojednania v oblastiach, ako je obchod s tovarom a so službami, duševné vlastníctvo, digitálny obchod, cestná doprava a letectvo, verejné obstarávanie, energetika, koordinácia sociálneho zabezpečenia, presadzovanie práva a justičná spolupráca v trestných veciach, rybárstvo, hospodárska súťaž, mobilita, investície, tematická spolupráca a účasť na programoch Únie;
- B. keďže vplyv vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ sa v jednotlivých regiónoch EÚ líši a vplyv dohody o obchode a spolupráci na regionálnej a miestnej úrovni stále nie je známy;
- C. keďže napriek dohode o obchode a spolupráci sa obchod EÚ so Spojeným kráľovstvom po pandémie COVID-19 zotavuje pomaly v porovnaní s obchodom s inými krajinami mimo EÚ, čo môže mať vplyv na hospodársku a sociálnu súdržnosť v určitých regiónoch EÚ;
- D. keďže vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ negatívne ovplyvnilo regióny a partnerov zapojených do projektov Interreg vrátane tých, ktoré sa týkajú cezhraničnej ochrany životného prostredia a boja proti zmene klímy, a ohrozuje územnú a cezhraničnú spoluprácu a existujúce vzťahy medzi rôznymi regiónmi a mestami EÚ a Spojeného kráľovstva ako celku;
- E. keďže dohoda o obchode a spolupráci nerozvíja územný rozmer vzťahov medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ;
- F. keďže 27. februára 2023 Komisia a vláda Spojeného kráľovstva dosiahli politickú dohodu o Windsorskom rámci, ktorá zahŕňa komplexný súbor spoločných riešení zameraných na definitívne riešenie praktických výziev, ktorým čelia občania a podniky Severného Írska, a záväzok zachovať Veľkopiatskovú dohodu vo všetkých jej rozmeroch;
- G. keďže Windsorský rámec zahŕňa širokú škálu oblastí, ako sú clá, agropotravinársky priemysel, lieky, štátna pomoc, DPH a spotrebné dane;

1. poukazuje na to, že dohoda o obchode a spolupráci, napriek nedostatku regionálnej dimenzie, poskytuje všeobecný rámec pre účasť Spojeného kráľovstva na programoch EÚ; vyjadruje poľutovanie najmä nad všeobecným nedostatkom programov Interreg so Spojeným kráľovstvom ako partnerom z krajín mimo EÚ; opakuje svoju výzvu¹ na preskúmanie možností účasti častí Spojeného kráľovstva na programoch politiky súdržnosti EÚ;
2. domnieva sa, že existuje nevyužitý potenciál spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom na nižšej ako celoštátnej úrovni v oblastiach spoločného záujmu, ako sú príst'ahovalectvo, mobilita vrátane vojenského personálu a prostriedkov, udržateľné riadenie Severného mora, Lamanšského prielivu a Írskeho mora, obchod, opatrenia v oblasti klímy, vzdelávanie, digitalizácia, ľudské a sociálne práva a bezpečnosť; podporuje dialóg a strategickú spoluprácu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, pokiaľ ide o najnaliehavejšie spoločné výzvy, a zdôrazňuje, že je potrebné vytvárať synergie a podporovať iniciatívy zamerané na dvojstrannú a mnohostrannú spoluprácu medzi regiónmi EÚ a Spojeného kráľovstva, ako je napríklad iniciatíva Straits Committee (Výbor pre prielivy), prípadne prostredníctvom osobitného programu EÚ pre medziregionálnu spoluprácu, za predpokladu, že vláda Spojeného kráľovstva finančne prispeje do tohto programu a že so zúčastnenými regiónmi sa bude primerane konzultovať a budú zapojené do rozvoja tohto programu;
3. požaduje vyvážený a koordinovaný prístup k dosiahnutiu cieľov Európskej zelenej dohody a energetickej nezávislosti EÚ aj Spojeného kráľovstva; zdôrazňuje význam technologickej spolupráce, rozvoja zručností, výmeny údajov v odvetví energetiky a spolupráce v oblasti výskumu a vývoja v oblasti kritických technológií, technológií zachytávania uhlíka, vodíka, energie z obnoviteľných zdrojov a jadrovej energie; domnieva sa, že spoločné pravidlá vzťahujúce sa na energiu z obnoviteľných zdrojov na mori a jadrovú energiu, technológie zachytávania uhlíka a plynárenskú, vodíkovú a potrubnú infraštruktúru majú zásadný význam pre uľahčovanie obchodných dohôd medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; požaduje koordinovaný prístup EÚ a Spojeného kráľovstva k rozvoju kritickej energetickej infraštruktúry s cieľom zvýšiť jej odolnosť a znížiť pravdepodobnosť narušenia infraštruktúry a výpadkov dodávok energie vrátane rozvoja sústavy na mori vzhľadom na obrovský potenciál energie z obnoviteľných zdrojov a dlhodobé energetické priority EÚ a dotknutých krajín;
4. berie na vedomie tzv. prechodné opatrenia, ktoré sa zaviedli z dôvodu potenciálnej účasti Spojeného kráľovstva na programoch Horizont Európa, a vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že dohody o grante nemožno podpísať, pretože sú podmienené pridružením Spojeného kráľovstva k týmto programom; vyzýva Komisiu a vládu Spojeného kráľovstva, aby dosiahli spravodlivú, vyváženú a vzájomne prospešnú dohodu o pridružení Spojeného kráľovstva k programu Horizont Európa, a to na základe dohodnutého súboru pravidiel v oblasti financií a práv duševného vlastníctva;
5. vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa Spojené kráľovstvo nezúčastňuje na programe

¹ Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2021 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí v mene Únie Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej a Dohody medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska o bezpečnostných postupoch na výmenu a ochranu utajovaných skutočností, Ú. v. EÚ C 506, 15.12.2021, s. 159.

Erasmus+, a vyzýva ho, aby prehodnotilo svoje pridruzenie k tomuto programu, čo by zvýšilo jeho príležitosti na výmeny a projekty spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy;

6. vyzýva na posilnenie spolupráce v oblasti kybernetickej bezpečnosti vzhľadom na jej dôsledky pre EÚ aj Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o širokú škálu oblastí spoločného záujmu, najmä v digitálnom a finančnom sektore, informačných technológiách, obrane, energetike a vo výskume a vývoji;
7. vyjadruje poľutovanie nad napätím, ktoré vzniklo v Severnom Írsku v dôsledku vykonávania protokolu o Severnom Írsku, a víta skutočnosť, že sa dosiahla dohoda, označovaná ako Windsorský rámec, s cieľom napraviť problémy s vykonávaním; dúfa, že Windsorský rámec pomôže posilniť vzťahy medzi stranami tým, že im umožní plne využiť potenciál dohody o obchode a spolupráci;
8. víta pokračujúci záväzok vlády Spojeného kráľovstva k program PEACE, ktorý zohráva kľúčovú úlohu pri spolupráci medzi Severným Írskom a pohraničnými regiónmi Írska; berie na vedomie skutočnosť, že Komisia v júli 2022 formálne prijala program PEACE PLUS na roky 2021 – 2027;
9. zdôrazňuje, že je dôležité kvantifikovať účinky dohody o obchode a spolupráci na regionálnej úrovni vrátane jej sociálneho vplyvu, aby bolo možné prijať prispôbené opatrenia pre najviac postihnuté regióny a ich komunity a súkromné a verejné podniky; vyzýva najmä na osobitnú podporu pre malé a stredné podniky, ktoré sa nachádzajú v pohraničných regiónoch a ktorých podniky sú obzvlášť závislé od trhu Spojeného kráľovstva;
10. poukazuje na to, že pokiaľ ide o obchodné vzťahy medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, osobitná pozornosť by sa mala venovať štyrom hospodárskym odvetviám, ktoré vymedzil Výbor regiónov² a ktoré by mohli byť najviac postihnuté dôsledkami brexitu, ako sú vozidlá, elektrické stroje, výroby z dreva a nábytok a poľnohospodárske výrobky;
11. vyzýva na väčšie zapojenie decentralizovaných území Severného Írska, Škótska a Walesu do Parlamentného zhromaždenia pre partnerstvo EÚ – Spojené kráľovstvo;
12. žiada Komisiu, aby riadne zapojila regionálne a miestne orgány a organizácie občianskej spoločnosti do procesu kontroly vykonávania dohody o obchode a spolupráci; navrhuje, aby EÚ a Spojené kráľovstvo v rámci dohody o obchode a spolupráci vytvorili orgán pre spoluprácu miestnych a regionálnych orgánov v záujme podpory komunikácie a spolupráce.

² Štúdia Európskeho výboru regiónov s názvom [Nové obchodné a hospodárske vzťahy medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom: vplyv na regióny a mestá](#), 2022.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Článok 58 – Postup spoločných výborov dátum oznámenia na schôdzi	15.12.2022
Dátum prijatia	19.7.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 33 -: 0 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	François Alfonsi, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoş, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Alin Mituţa, Dan-Ştefan Motreanu, Niklas Nienass, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Karolin Braunsberger-Reinhold, Carlos Coelho, Rosanna Conte, Herbert Dorfmann, Sandro Gozi, Ana Miranda, Yana Toom, Stefania Zambelli

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

33	+
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, Stefania Zambelli
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Carlos Coelho, Christian Doleschal, Herbert Dorfmann, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Dan-Ștefan Motreanu, Andrey Novakov
Renew	Vlad-Marius Botoș, Sandro Gozi, Alin Mituța, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Corina Crețu, Matthias Ecke, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Marcos Ros Sempere
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Ana Miranda, Niklas Nienass, Caroline Roose

0	-

1	0
ID	André Rougé

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

STANOVISKO VÝBORU PRE POĽNOHOSPODÁRSTVO A ROZVOJ VIDIEKA

pre Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod

k vykonávacej správe o Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (2022/2188(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Martin Hlaváček

(*) (Pridružený výbor – článok 57 rokovacieho poriadku)

NÁVRHY

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vyzýva Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorské výbory zaradili do návrhu uznesenia, ktorý prijímú, tieto návrhy:

- A. keďže vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ (brexit) vytvorilo necolné prekážky, ktoré vedú k oneskoreniam a dodatočným nákladom na oboch stranách; keďže napriek tomu sa vývoz a dovoz medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom krátkodobo vrátil na úroveň pred pandémie; keďže však dlhodobý výhľad ukazuje, že obchod v rokoch 2016 – 2022 stagnoval; keďže to výrazne kontrastuje so situáciou medzi EÚ a jej ostatnými obchodnými partnermi;
 - B. keďže rozhodnutie vlády Spojeného kráľovstva o vystúpení z EÚ v podobe tvrdého brexitu nevyhnutne viedlo k narušeniu hospodárskych a obchodných väzieb a rozdielom v regulačných režimoch pre poľnohospodárov, agropotravinárskych výrobcov, občanov a obchodných partnerov z tretích krajín;
 - C. keďže celkový obchod EÚ s jej medzinárodnými partnermi okrem Spojeného kráľovstva sa v porovnaní s prvými tromi štvrtrokmi 2016 zvýšil o 70 % a v porovnaní s prvými tromi štvrtrokmi 2019 o takmer 40 %; keďže nárast v prípade obchodu so Spojeným kráľovstvom bol výrazne nižší: len o 10 % v porovnaní s prvými tromi štvrtrokmi 2016 a len o 6 % v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2019;
 - D. keďže plné vykonávanie ustanovení dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva, najmä protokolu o Írsku/Severnom Írsku a nového Windsorského rámca, je predpokladom na to, aby Spojené kráľovstvo mohlo využívať výhody Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom;
 - E. keďže je nevyhnutné, aby sa zachovali rovnaké podmienky a zabezpečila sa právna istota pre poľnohospodárov, agropotravinárskych výrobcov, pracovníkov a občanov;
1. poukazuje na to, že v dôsledku brexitu sa museli výrazne zmeniť obchodné trasy do

Spojeného kráľovstva a z neho, pričom pozemné trasy medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, ktoré boli historicky najpohodlnejšou a nákladovo najefektívnejšou obchodnou trasou, sú v súčasnosti zaťažené necolnými prekážkami;

2. zdôrazňuje, že v dôsledku toho sa zvýšila frekvencia priamych námorných trás medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom a dopyt po nich a že niektorí dodávatelia sa spoliehajú na priame letecké spojenia, aby sa vyhli zložitosti cestnej dopravy; zdôrazňuje, že kvôli administratívne zaťaženiu súvisiacemu s pozemnými trasami sa teraz tieto priame trasy stali pohodlnejšou možnosťou; berie na vedomie značnú diverzifikáciu obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami zo Spojeného kráľovstva do krajín EÚ a význam trajektových služieb pri umožňovaní tohto obchodu; požaduje väčšie investície do týchto priamych námorných trás, ktoré majú pre odvetvie poľnohospodárstva rozhodujúci význam;
3. zdôrazňuje, že samotné zvýšenie administratívneho zaťaženia a súvisiace administratívne náklady znemožnili niektorým spoločnostiam pokračovať v obchodovaní medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, zatiaľ čo iné museli znášať vysoké náklady a prispôbiť sa;
4. so znepokojením konštatuje, že dohoda o obchode a spolupráci dostatočne nezmiernila ťažkosti so zamestnávaním sezónnych pracovníkov vyplývajúce z brexitu; zdôrazňuje výrazný negatívny vplyv, ktorý má tento nedostatok pracovných síl na odvetvie poľnohospodárstva, napríklad pri zbere plodín;
5. so znepokojením konštatuje, že členské štáty EÚ sú niekedy nejednotné alebo nedôsledné pri uplatňovaní pravidiel týkajúcich sa pohybu zložiek vyrobených v Spojenom kráľovstve, ktoré požadujú výrobcovia z EÚ;
6. víta dohodu o Windsorskom rámci, najmä jej ustanovenia o sanitárnych a fyto-sanitárnych opatreniach, pretože uľahčí obchodné spojenie medzi pevninským územím Spojeného kráľovstva a Severným Írskom a pomôže vyriešiť problémy súvisiace s protokolom o Írsku/Severnom Írsku; pripomína však, že Windsorský rámec neposkytuje spoločnostiam žiadne alternatívne možnosti k súčasným obchodným dohodám medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom;
7. zdôrazňuje, že požiadavky Spojeného kráľovstva na zbytočné záruky v súvislosti s určitými chorobami zvierat nie sú v súlade so zásadami Svetovej organizácie pre zdravie zvierat; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Spojené kráľovstvo nedodržiava povinnosť zosúladiť svoje požiadavky na certifikáciu s medzinárodnými normami;
8. konštatuje, že viaceré prvky dohody o obchode a spolupráci, najmä jej ustanovenia o sanitárnych a fyto-sanitárnych opatreniach, sa ešte nevykonávajú; zdôrazňuje, že treba vziať na vedomie, že po úplnom zavedení týchto ustanovení do praxe dôjde k ďalším narušeniam obchodu;
9. oceňuje, že sadbové zemiaky boli zahrnuté do Windsorského rámca; poukazuje však na to, že zatiaľ nebolo poskytnuté žiadne alternatívne riešenie v prípade sadbových zemiakov dovážaných zo Spojeného kráľovstva do EÚ, ako aj sadbových zemiakov vyvážaných z EÚ do Spojeného kráľovstva, a že Spojené kráľovstvo sa obrátilo na EÚ spochybňujúc jej dovozné pravidlá uplatňujúce sa na krajiny mimo EÚ, ktorým teraz

podlieha; upozorňuje, že odvetvie sadbových zemiakov je prispôsobené špecifickým agronomickým podmienkam, a že sú preto na oboch stranách potrebné pragmatické riešenia na zachovanie dodávok sadbových zemiakov a na obchodovanie s nimi;

10. zdôrazňuje, že v budúcich obchodných dohodách, ktorých zmluvnou stranou je EÚ alebo Spojené kráľovstvo, bude potrebné uznať jedinečný štatút výrobkov zmiešaného pôvodu z Írska a Severného Írska;
11. vyjadruje poľutovanie nad tým, že obmedzený pokrok dosiahnutý pri úsilí o presvedčenie Spojeného kráľovstva, aby akceptovalo digitálne sanitárne a rastlinolekárske osvedčenia EÚ, vplyva na obchodné vzťahy medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom a že technické diskusie o osvedčeniach doteraz nepriniesli reálne výsledky; so znepokojením berie na vedomie finančnú a administratívnu záťaž vyplývajúcu zo súčasného manuálneho systému; naliehavo vyzýva vládu Spojeného kráľovstva, aby urýchlila prechod na digitálny systém;
12. zdôrazňuje, že úplné vykonávanie hraničných kontrol v rámci cieľového operačného modelu pre hraničné kontroly Spojeného kráľovstva bude pre vývozcov z EÚ znamenať dodatočné náklady a nepružnosť a povedie k ďalším narušeniam hodnotového reťazca, najmä pri výrobkoch rýchlo podliehajúcich skaze, a že sú naliehavo potrebné účinné digitálne riešenia; v tejto súvislosti považuje za pozitívny signál skutočnosť, že Spojené kráľovstvo zaujíma podobný prístup ako EÚ, čo sa týka kategórií rizika, využívania údajov a digitalizácie, a to s cieľom zefektívniť tento proces;
13. zdôrazňuje, že hoci dočasné opatrenia navrhnuté Úniou umožnili dočasne situáciu zlepšiť, potrebné je prijať štrukturálne riešenia, aby Spojené kráľovstvo akceptovalo bezpapierové osvedčenia EÚ;
14. konštatuje, že brexit mal celkovo negatívny vplyv na obchodné toky medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; zdôrazňuje, že je v záujme Spojeného kráľovstva aj EÚ, aby sa pokračovalo v zosúladzovaní predpisov a spolupracovalo sa na riešeniach zameraných na agropotravinársky obchod;
15. uznáva, že treba napredovať pri zabezpečovaní dostupnosti veterinárnych liekov v Severnom Írsku, aby sa zachovali dobré životné podmienky zvierat a potravinová bezpečnosť;
16. zdôrazňuje, že regulačné rozdiely sa zvýraznia, a to buď v kontexte posilňovania noriem EÚ a úpravy pravidiel Spojeného kráľovstva, alebo v dôsledku úplného odstúpenia Spojeného kráľovstva od všetkých zostávajúcich pravidiel EÚ; zdôrazňuje, že tieto rozdiely sa budú týkať najmä nových genomických techník, nových potravín, bezpečnosti potravín, označovania a dobrých životných podmienok zvierat; uznáva, že tento nesúlad môže dokonca prinútiť podniky predávať rôzne výrobky v Spojenom kráľovstve a EÚ; rovnako zdôrazňuje, že to, že Spojené kráľovstvo je mimo systému rýchleho varovania EÚ pre potraviny a krmivá (RASFF), bude potenciálne viesť k pomalšej reakcii na incidenty v oblasti bezpečnosti potravín;
17. berie na vedomie, že Spojené kráľovstvo v máji 2022 predstavilo návrh zákona o genetickom inžinierstve (presnom šľachtení), ktorého cieľom je stanoviť nové pravidlá pre uvoľňovanie a uvádzanie „presne šľachtených organizmov“ na trh v Anglicku;

18. žiada EÚ, aby urýchlila prijímanie právnych predpisov o používaní nových šľachtiteľských techník s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky pre poľnohospodárov v EÚ a zároveň udržateľne zvýšiť výnosy a posilniť odolnosť plodín proti zmene klímy a novým patogénom, najmä vzhľadom na škodlivé organizmy, záplavy, suchá, nedostatok vody a iné extrémne poveternostné podmienky, ktoré postihujú čoraz viac členských štátov;
19. poukazuje na to, že budúce zmeny predpisov o označovaní v EÚ budú obzvlášť náročné pre spoločnosti, ktoré používajú rovnaké obaly na trhu EÚ aj na trhu Spojeného kráľovstva;
20. zdôrazňuje tiež, že rastúce regulačné rozdiely môžu predstavovať konkurenčnú hrozbu pre vývoz potravín z EÚ do Spojeného kráľovstva, a to aj vzhľadom na budúce obchodné dohody uzavreté medzi Spojeným kráľovstvom a inými krajinami, ktoré zvýšia podiel konkurentov na trhu Spojeného kráľovstva;
21. zdôrazňuje potrebu lepšieho monitorovania regulačných rozdielov s cieľom určiť vplyv týchto regulačných rozdielov na podniky a pomôcť ho minimalizovať a poskytnúť istotu na dlhodobé plánovanie;
22. zdôrazňuje, že na to, aby budúce obchodné vzťahy medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom mohli prosperovať, treba vytvoriť komplexný rámec, ktorý umožní maximálne zosúladenie v oblasti vývozu a dovozu agropotravinárskych výrobkov; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam osobitných výborov v oblasti obchodu, v ktorých možno zhromažďovať informácie a odborné znalosti; zdôrazňuje, že výmena informácií a konzultácie medzi zainteresovanými stranami, priemyslom a vládnymi orgánmi môžu zabrániť zavádzaniu zmien predpisov, ktoré majú vplyv na hraničné kontroly, na poslednú chvíľu;
23. zdôrazňuje, že treba vytvoriť a využívať rámec na pravidelnú spoluprácu, ktorým sa zabezpečí, aby EÚ aj Spojené kráľovstvo boli informované o pripravovaných programoch legislatívnej činnosti a o prípadných budúcich legislatívnych rozdieloch ešte pred ich implementáciou; konštatuje, že tento proces by mohlo uľahčiť Parlamentné zhromaždenie pre partnerstvo EÚ – Spojené kráľovstvo;
24. naliehavo vyzýva Osobitný výbor EÚ a Spojeného kráľovstva pre sanitárne a fyto-sanitárne opatrenia v oblasti obchodu, aby pokračoval v práci na urýchlennom vytvorení digitálneho osvedčenia, ktoré poskytne kompatibilné a účinné riešenie a bude rešpektovať prísne spoločné bezpečnostné normy, najmä vzhľadom na nadchádzajúce uvedenie do prevádzky cieľového operačného modelu pre hraničné kontroly Spojeného kráľovstva;
25. naliehavo vyzýva Osobitný výbor EÚ a Spojeného kráľovstva pre sanitárne a fyto-sanitárne opatrenia v oblasti obchodu, aby zabezpečil úzku spoluprácu medzi systémom RASFF a systém varovania Spojeného kráľovstva pre bezpečnosť potravín, a to v záujme zaručenia komplexnej ochrany v EÚ, Spojenom kráľovstve a inde;
26. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že sa pravidlá týkajúce sa zložiek zo Spojeného kráľovstva, ktoré požadujú výrobcovia z EÚ, budú uplatňovať jednotne vo všetkých členských štátoch EÚ;

27. vyzýva Komisiu, aby pripravila tabuľku na porovnanie colných kvót, ciel a necolných prekážok pre rôzne kategórie výrobkov z hľadiska obchodu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom a obchodu EÚ s inými partnermi;
28. vyzýva Komisiu, aby posúdila úroveň ochrany zemepisných označení EÚ v Spojenom kráľovstve podľa dohody o vystúpení a aby začala rokovania so Spojeným kráľovstvom o nových ustanoveniach týkajúcich sa ochrany zemepisných označení EÚ zaregistrovaných od januára 2021;
29. vyzýva Komisiu, aby Parlament v plnej miere a včas informovala o všetkých ťažkostiach, ktoré môžu vzniknúť, najmä o akomkoľvek porušení dohôd, ktoré by mohlo ohroziť rovnaké podmienky a spravodlivú hospodársku súťaž pre poľnohospodárov, agropotravinárskych výrobcov a pracovníkov v EÚ;
30. vyzýva Komisiu, aby vypracovala stratégiu zameranú na budúcnosť agropotravinárskeho obchodu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, najmä vzhľadom na nadchádzajúce dohody o voľnom obchode, ktoré Spojené kráľovstvo plánuje uzavrieť so svojimi ostatnými obchodnými partnermi; vyzýva Komisiu, aby Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka pravidelne poskytovala aktuálne informácie o súčasnom stave agropotravinárskeho obchodu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom.
31. upozorňuje na dlhodobé dôsledky brexitu, ktoré sa budú prejavovať aj v nasledujúcich rokoch; zdôrazňuje, že vzťahy EÚ so Spojeným kráľovstvom treba v súčasnosti i v strednodobom horizonte aj naďalej považovať za vysokú politickú prioritu.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Článok 58 – Spoločné schôdze výborov Dátum oznámenia na schôdzi	15.12.2022
Dátum prijatia	28.6.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 38 -: 6 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Attila Arakovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloş, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Paola Ghidoni, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Elena Lizzi, Colm Markey, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Bronis Ropè, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Asim Ademov, Rosanna Conte, Pär Holmgren, Jan Huitema, Tom Vandenkendelaere

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

38	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Rosanna Conte, Paola Ghidoni, Gilles Lebreton, Elena Lizzi
PPE	Asim Ademov, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Tom Vandenkendelaere, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Jan Huitema, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Daniela Rondinelli
The Left	Luke Ming Flanagan, Eugenia Rodríguez Palop

6	-
ID	Ivan David
S&D	Maria Noichl
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Pär Holmgren, Bronis Ropė

0	0

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

STANOVISKO VÝBORU PRE RYBÁRSTVO

pre Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod

k vykonávacej správe o Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (2022/2188(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko (*): João Albuquerque

(*) Pridružený výbor – článok 57 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre rybárstvo vyzýva Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorské výbory zaradili do návrhu uznesenia, ktorý prijímú, tieto návrhy:

- A. keďže v spoločnej rybárskej politike¹ (SRP) sa vyžaduje, aby EÚ presadzovala a zaisťovala ciele a zásady politiky pri všetkých rybolovných činnostiach bez ohľadu na zemepisnú oblasť s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky pre zainteresované strany z EÚ aj z krajín mimo nej; keďže v SRP sa takisto vyžaduje, aby EÚ spolupracovala na medzinárodnej úrovni na základe najlepších dostupných vedeckých poznatkov a aby bojovala proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému (NNN) rybolovu;
- B. keďže v piatom okruhu (Rybárstvo) druhej časti Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom² sa uznáva význam ochrany a udržateľného riadenia morských biologických zdrojov a ekosystémov na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní, ako aj význam podpory zodpovedných a udržateľných rybolovných a akvakultúrnych činností, dobrej správy rybárstva a úloha obchodu pri dosahovaní týchto cieľov;
- C. keďže vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ malo vážny vplyv na rybársku flotilu EÚ, čo viedlo k strate kvót, vyradeniu plavidiel z prevádzky a narušeniu dlhodobo etablovaných obchodných podnikov a obchodu;
- D. keďže pobrexitová adaptačná rezerva³ bola zriadená s cieľom poskytnúť podporu na boj proti nepriaznivým dôsledkom, ktorým čelia členské štáty, regióny a odvetvia v dôsledku vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ, a zmierniť tak súvisiaci negatívny vplyv na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť; keďže presun podielov kvót z EÚ na Spojené kráľovstvo počas prechodného obdobia, ako sa dohodlo v dohode o obchode

¹ [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady \(ES\) č. 1954/2003 a \(ES\) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady \(ES\) č. 2371/2002 a \(ES\) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES \(Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22\).](#)

² [Dohoda o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska. j \(Ú. v. EÚ L 149, 30.4.2021, s. 10\).](#)

³ [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2021/1755 zo 6. októbra 2021, ktorým sa zriaďuje pobrexitová adaptačná rezerva \(Ú. v. EÚ L 357, 8.10.2021, s. 1\).](#)

a spolupráci, bude mať vážne negatívne dôsledky pre rybárov EÚ;

- E. keďže Osobitný výbor pre rybolov bude pripravovať viacročné stratégie ochrany a riadenia, ktoré budú slúžiť ako základ na stanovenie celkového povoleného výlovu a iných riadiacich opatrení vrátane opatrení pre populácie, na ktoré sa nevzťahujú kvóty, na vymedzenie zberu vedeckých údajov na účely riadenia rybolovu a na zdieľanie týchto údajov s vedeckými orgánmi, aby mohli poskytovať čo najlepšie vedecké odporúčania;
- F. keďže v Protokole o prístupe do vôd, ktorý je pripojený k dohode o obchode a spolupráci ako príloha 38, sa stanovuje „prechodné obdobie“ od 1. januára 2021 do 30. júna 2026, počas ktorého každá zmluvná strana poskytne plavidlám druhej zmluvnej strany plný prístup do svojich vôd na lov druhov, uvedených v protokole; keďže po tomto dátume bude recipročný prístup k vodám a rybolovným zdrojom predmetom každoročných rokovaní medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; zdôrazňuje, že je potrebné objasniť obdobie po prechodnom období, aby sa zachovali investície v tomto odvetví;
- G. keďže ustanovenia dohody o obchode a spolupráci týkajúce sa energetiky sú takisto uplatniteľné do 30. júna 2026; keďže však Rada pre pridruženie ich môže predĺžiť do 31. marca 2027 a potom každý rok;
- H. keďže v dohode o obchode a spolupráci sa postupne znižuje podiel rybolovných možností flotily EÚ vo vodách Spojeného kráľovstva o 25 % do roku 2026, pričom toto zníženie bude mať vplyv na všetky segmenty flotily EÚ, najmä na maloobjemový rybolov;
 - 1. poukazuje na to, že plný vplyv brexitu zatiaľ nie je úplne známy, v neposlednom rade preto, lebo úplné vykonávanie dohody o obchode a spolupráci v súvislosti s rybárstvom stále prebieha a bude dokončené až po skončení prechodného obdobia 30. júna 2026; zdôrazňuje význam dôsledného vykonávania dohody o obchode a spolupráci vzhľadom na to, že problémy sa stále objavujú; súhlasí so správou Komisie o vykonávaní, že „pretrvávajú určité výzvy“, ako je vykonávanie dohôd o obchodovaní s elektrickou energiou a úplné a správne vykonávanie ustanovení o rybolove;
 - 2. vyzýva Komisiu, aby prijala všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa po 30. júni 2026 zachoval recipročný prístup k vodám a rybolovným zdrojom a aby nedošlo k žiadnemu ďalšiemu znižovaniu kvót pre rybárov EÚ; žiada, aby sa výmena rybolovných kvót medzi zmluvnými stranami zefektívnila a bola pre toto odvetvie zvládnuteľná; naliehavo vyzýva Komisiu, aby ponechala všetky kanály na rokovania so Spojeným kráľovstvom otvorené s cieľom nájsť stabilné a trvalé riešenia, ktoré budú prospešné pre obe zmluvné strany, zabezpečia stabilné a predvídateľné podmienky pre rybárov a odvetvie rybolovu ako celok a budú sa vzťahovať na obdobie po roku 2026; pripomína súbežné obdobia platnosti ustanovení dohody o obchode a spolupráci o energetike a recipročnom prístupe k vodám a rybolovným zdrojom a berie na vedomie implicitné prepojenie medzi týmito dvoma sektorovými oblasťami v dohode o obchode a spolupráci;
 - 3. berie na vedomie jedinečnú situáciu Írska vzhľadom na jeho hranicu so Severným Írskom, dohodu o recipročnom prístupe do zóny 0 – 6 námorných míľ a jeho historickú závislosť od recipročného prístupu do vôd Spojeného kráľovstva;

4. vyjadruje hlboké znepokojenie nad neistotou, ktorú vytvára doložka o preskúmaní (článok 510) v piatom okruhu (Rybárstvo) druhej časti dohody o obchode a spolupráci, ktorá sa bude uplatňovať štyri roky po skončení adaptačného obdobia; vyzýva Komisiu, aby sa urýchlene, rozhodne a transparentne zapojila do rokovaní o viacročnej dohode na obdobie po roku 2026 a pritom zaručila tomuto odvetviu stabilitu, hospodársku životaschopnosť a predvídateľnosť; zdôrazňuje, že táto dohoda sa musí spájať s celkovým preskúmaním dohody o obchode a spolupráci a nesmie umožňovať ďalšie straty spoločných kvót na strane EÚ; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam zachovania vzájomného prepojenia všetkých aspektov dohody o obchode a spolupráci, najmä prepojenia prístupu Spojeného kráľovstva na jednotný trh s ustanoveniami dohody o obchode a spolupráci v oblasti rybníctva;
5. opakuje, že recipročný a nepretržitý prístup k vodám a rybolovným zdrojom sa musí považovať za kľúčovú súčasť vzťahov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, a preto sa musí riešiť v spojení s mnohými otázkami týkajúcimi sa obchodu a prístupu na jednotný trh; pripomína Komisii, že je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa dohoda o obchode a spolupráci od roku 2026 uplatňovala stabilným a udržateľným spôsobom po prechodnom období;
6. pripomína, že ak by sa Spojené kráľovstvo rozhodlo obmedziť prístup rybárskych plavidiel EÚ do britských vôd na konci adaptačného obdobia, EÚ by mohla prijať opatrenia na ochranu svojich záujmov; pripomína, že v súlade so samotnou dohodou o obchode a spolupráci tieto opatrenia zahŕňajú obnovenie cieľov alebo kvót na dovoz rýb do Spojeného kráľovstva a pozastavenie iných častí dohody o obchode a spolupráci, ak by pre rybárske komunity EÚ existovalo riziko vážnych hospodárskych alebo sociálnych ťažkostí; zdôrazňuje, že v tejto súvislosti by EÚ mala zvážiť prepojenie ďalších konkrétnych častí dohody o obchode a spolupráci, ako je prístup Spojeného kráľovstva na európsky trh s elektrickou energiou, ako aj iných relevantných odvetví v rámci dohody o obchode a spolupráci, s prístupom EÚ k britským vodám a rybolovným zdrojom;
7. zdôrazňuje, že s cieľom zabezpečiť úplné vykonanie dohody o obchode a spolupráci by sa mali použiť a využívať všetky príslušné právne nástroje vrátane tých, ktoré sa týkajú prístupu na trh, ako aj všetky vyrovnávacie a reakčné opatrenia a mechanizmy urovnávania sporov stanovené v dohode o obchode a spolupráci;
8. vyzýva Komisiu, aby asistovala členským štátom pri rýchlejšom a plnom využívaní finančných prostriedkov z pobrexítvej adaptačnej rezervy s cieľom propagovať a podporovať odvetvie rybníctva a dotknuté pobrežné komunity a kompenzovať straty, ktoré utrpeli všetky flotily, vrátane strát v oblasti maloobjemového rybníctva; vyjadruje poľutovanie, že pobrexítová adaptačná rezerva sa nevyužíva aj na pomoc odvetviám veľkoobchodu a spracovania, ktoré táto kríza vážne zasiahla;
9. vyzýva Spojené kráľovstvo, aby sa zdržalo prijímania akýchkoľvek diskriminačných jednostranných technických opatrení; opakuje, že v dohode o obchode a spolupráci sa stanovuje, že technické opatrenia by mali byť primerané, mali by vychádzať z najlepších vedeckých odporúčaní, mali by sa uplatňovať rovnako na plavidlá oboch strán a musia byť vopred oznámené; zdôrazňuje úlohu Osobitného výboru pre rybníctvo pri hľadaní spoločného prístupu k technickým opatreniam a pri diskusii o všetkých

opatreniach, ktoré môže jedna strana oznámiť druhej strane; pripomína, že dohoda o obchode a spolupráci zaväzuje každú zmluvnú stranu, aby na základe vedecky overiteľných údajov presne odôvodnila nediskriminačnú povahu akýchkoľvek opatrení v tejto oblasti a pripomína potrebu zabezpečiť dlhodobú environmentálnu udržateľnosť; opakuje, že je veľmi žiaduce, aby sa Spojené kráľovstvo čo najviac pridržiavalo pravidiel EÚ; zdôrazňuje, že v tejto oblasti by mala existovať väčšia koordinácia s EÚ a že by mali existovať náležité postupy oznamovania a účasti; vyzýva Komisiu, aby bola mimoriadne obozretná, pokiaľ ide o plnenie týchto podmienok, a aby dôrazne reagovala v prípade, ak bude Spojené kráľovstvo konať diskriminačne;

10. zdôrazňuje najmä, že vymedzenie chránených morských oblastí musí byť nediskriminačné, založené na vedeckých poznatkoch a primerané; zdôrazňuje, že chránené morské oblasti by sa mali zriadiť s jasne vymedzenými cieľmi ochrany a nemali by sa používať ako nástroj na obmedzenie prístupu cudzincov do vôd; v tejto súvislosti vyjadruje poľutovanie nad jednostranným prístupom, ktorý Spojené kráľovstvo prijalo v súvislosti s určením oblastí s obmedzeniami rybolovu v okolí Dogger Bank, a nad skutočnosťou, že Spojené kráľovstvo plánuje využiť tieto oblasti na iné hospodárske činnosti;
11. odmieta všetky jednostranne prijaté rozhodnutia, ktorými sa stanovujú rybolovné možnosti, ktoré sú v rozpore s medzinárodným právom alebo najlepšimi dostupnými vedeckými odporúčaniami, čím sa spochybňuje dôveryhodnosť medzinárodných dohôd a oslabuje udržateľnosť využívania spoločných zdrojov; naliehavo vyzýva Komisiu, aby prijala všetky potrebné a primerané opatrenia na urovanie sporov s dotknutými medzinárodnými partnermi a zabezpečila súlad s medzinárodnými záväzkami;
12. pripomína, že brexit zmenil vzťahy medzi krajinami v severnom Atlantiku; domnieva sa, že brexit by sa nemal používať na manipuláciu rozdelenia kvót v severných dohodách; trvá na tom, že by sa malo rešpektovať historické rozdelenie rybolovných možností, ktoré sa vždy stanovuje na základe najlepších dostupných vedeckých údajov a odporúčaní; vyzýva Komisiu, aby našla stabilné a dlhodobé dohody o riadení rybolovu so svojimi partnermi v severovýchodnom Atlantiku;
13. vyjadruje znepokojenie nad udeľovaním licencií plavidlám EÚ; konštatuje, že plavidlá s dĺžkou menej ako 12 metrov patrili medzi plavidlá, ktoré boli najviac poškodené oneskorením pri udeľovaní licencií na rybolov alebo zamietaním licencií, pretože mnohé z nich neboli počas celého referenčného obdobia vybavené systémami monitorovania plavidiel; vyjadruje poľutovanie nad tým, že dohoda o obchode a spolupráci nezohľadnila platné pravidlá týkajúce sa systémov monitorovania plavidiel podľa nariadení EÚ, ktoré zaväzovali Spojené kráľovstvo aj pred brexitom; naliehavo vyzýva Komisiu, aby pokračovala vo svojom úsilí o dosiahnutie dohody o nevyriešených otázkach udeľovania licencií vrátane úrovne prístupu pre rybárske plavidlá s licenciou do vôd Spojeného kráľovstva a korunných dependencií a vypracovala budúci systém udeľovania licencií spolu so Spojeným kráľovstvom, ktorý bude v praxi fungovať;
14. konštatuje, že otázky týkajúce sa udeľovania licencií plavidlám EÚ majú veľký vplyv na drobných rybárov, najmä na rybárov zo severu Francúzska a Normandie, keďže tieto plavidlá nie sú schopné zmeniť svoje rybolovné oblasti;

15. naliehavo vyzýva zmluvné strany dohody o obchode a spolupráci, aby zintenzívnili svoje úsilie o podporu udržateľného rybolovu a dobrej správy rybolovu na medzinárodnej úrovni tým, že podporia zriadenie regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva; naliehavo vyzýva Komisiu, aby najmä spolupracovala s britskými orgánmi a ostatnými zúčastnenými stranami pri zriaďovaní regionálnej organizácie pre riadenie rybárstva v južnom Atlantiku;
16. vyjadruje znepokojenie nad vplyvom presunu rybolovného úsilia v dôsledku vykonávania dohody o obchode a spolupráci, najmä v Lamanšskom prielive; vyzýva Komisiu, aby navrhla regionálny plán riadenia pre Lamanšský prieliv a Severné more s cieľom zmierniť tento vplyv a zabrániť nadmernému rybolovu;
17. naliehavo vyzýva Komisiu a Radu, aby zabezpečili, že všetky rozhodnutia prijaté v rámci dohody o obchode a spolupráci budú rešpektovať výsady rôznych inštitúcií a budú sa riadiť vhodnými legislatívnymi postupmi, a to najmä rozhodnutia zahŕňajúce technické opatrenia;
18. víta skutočnosť, že EÚ aj Spojené kráľovstvo sú členmi Aliancie pre NNN rybolov zriadenej v júni 2022 s cieľom podporiť ambície a opatrenia v boji proti NNN rybolovu na medzinárodnej úrovni;
19. pripomína, že dohoda o obchode a spolupráci umožňuje zmluvným stranám konzultovať s občianskou spoločnosťou; žiada preto, aby sa do monitorovania a vykonávania dohody o obchode a spolupráci aktívne zapojili zástupcovia odvetvia rybárstva, regionálne orgány, pobrežné komunity a iné zainteresované strany; naliehavo vyzýva Komisiu, aby na tento účel podporila vytvorenie domácej internej poradnej skupiny pre rybolov bez toho, aby boli dotknuté existujúce poradné rady;
20. opakuje svoju výzvu Komisii, aby prevzala svoju úlohu zástupcu EÚ v styku s krajinami mimo EÚ, aby mohla navrhnúť posilnené modely participatívneho riadenia a spoločného riadenia v cezhraničných situáciách s krajinami mimo EÚ;
21. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť, aby bola práca Osobitného výboru pre rybolov transparentná a aby bol Parlament pravidelne informovaný o jeho práci a prijatých rozhodnutiach; opätovne žiada, tak ako v minulosti⁴, aby technickí zástupcovia jeho Výboru pre rybárstvo boli pozvaní na zasadnutia Osobitného výboru pre rybolov ako pozorovatelia.

⁴ [Uznesenie Európskeho parlamentu z 5. apríla 2022 o budúcnosti rybolovu v Lamanšskom prielive, Severnom mori, Írskom mori a Atlantickom oceáne vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ \(Ú. v. EÚ C 434, 15.11.2022, p. 2\).](#)

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Článok 58 – Spoločné schôdze výborov dátum oznámenia na schôdzi	15.12.2022
Dátum prijatia	27.6.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 25 -: 0 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Clara Aguilera, João Albuquerque, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Maria da Graça Carvalho, Asger Christensen, Rosanna Conte, Francisco Guerreiro, Niclas Herbst, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, João Pimenta Lopes, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Marc Tarabella, Peter van Dalen, Theodoros Zagorakis
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Luke Ming Flanagan, Ska Keller, Gabriel Mato, Grace O'Sullivan, Nikos Papandreou, Raffaele Stancanelli, Annalisa Tardino
Náhradníčka (čl. 209 ods. 7) prítomná na záverečnom hlasovaní	Fabienne Keller

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

25	+
ECR	Bert-Jan Ruissen, Raffaele Stancanelli
ID	Rosanna Conte, France Jamet
NI	Marc Tarabella
PPE	Maria da Graça Carvalho, Peter van Dalen, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik, Theodoros Zagorakis
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Asger Christensen, Pierre Karleskind, Fabienne Keller
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Isabel Carvalhais, Predrag Fred Matić, Nikos Papandreou
Verts/ALE	Francisco Guerreiro, Ska Keller, Grace O'Sullivan, Caroline Roose

0	-

1	0
The Left	João Pimenta Lopes

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

7.9.2023

STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE

pre Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod

k vykonávacej správe o Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (2022/2188(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko (*): Laurence Farreng

(*) Pridružený výbor – článok 57 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre kultúru a vzdelávanie vyzýva Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorské výbory zaradili do návrhu uznesenia, ktorý prijímú, tieto návrhy:

- A. keďže kultúrne a kreatívne odvetvia nie sú zahrnuté do dohody o obchode a spolupráci;
- B. keďže v dohode o obchode a spolupráci sa uvádza pojem „vzdelávanie“ len v súvislosti s kybernetickou bezpečnosťou a potrebou vzdelávať občanov o súvisiacich výzvach;
- C. keďže sloboda pohybu je základnou európskou hodnotou a jednou zo základných slobôd zakotvených v európskych zmluvách; keďže sloboda pohybu medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ už od brexitu nie je občanom Spojeného kráľovstva a EÚ k dispozícii; keďže občania EÚ sa môžu zdržiavať v Spojenom kráľovstve bez víz až šesť mesiacov v roku a občania Spojeného kráľovstva sa môžu zdržiavať v EÚ najviac 90 dní v rámci 180-dňového obdobia;
- D. keďže Spojené kráľovstvo sa jednostranne rozhodlo, že nebude súčasťou programu Erasmus+ na roky 2021 – 2027, ktorý sa vzťahuje na sektory vzdelávania, mládeže a športu; keďže inštitúcie Spojeného kráľovstva sa stále môžu zapojiť do činností programu Erasmus Mundus a Jean Monnet;
- E. keďže Erasmus+ nie je len programom mobility, ale aj silným nástrojom na výmenu poznatkov, rozvíjanie akademickej spolupráce, podporu individuálneho rozvoja, nadväzovanie pevných a trvalých kontaktov a podporu porozumenia medzi ľuďmi z rôznych kultúrnych prostredí, inštitúciami a ich členmi, ako aj celou škálou zainteresovaných strán a ich organizácií a sietí, čo prispieva k rozvoju politik a postupov;
- F. keďže Spojené kráľovstvo sa rozhodlo nepridružiť k programu Horizont Európa na roky 2021 – 2027, ktorý sa vzťahuje na výskum a inovácie; keďže dohoda o obchode a spolupráci ponecháva otvorenú možnosť účasti Spojeného kráľovstva na programe Horizont Európa;

- G. keďže Spojené kráľovstvo bolo až do referenda o brexite jednou z najobľúbenejších destinácií pre účastníkov programu Erasmus+;
- H. keďže krajiny mimo EÚ sa môžu k programu Erasmus+ a Európskemu zboru solidarity pripojiť ako pridružené krajiny;
- I. keďže v dôsledku brexitu už občania EÚ študujúci v Spojenom kráľovstve nemajú nárok na tzv. domáce poplatky, ale musia platiť vyššie medzinárodné študentské poplatky, čo znamená, že pre veľkú väčšinu z nich je to nedostupne drahé, pričom najviac sú postihnutí mladí študenti zo sociálne znevýhodneného prostredia;
- J. keďže brexit vážne postihol mládežnícke a školské výmeny; keďže podľa výsledkov výskumu, ktorý uskutočnili organizácie zastupujúce odvetvie cestovného ruchu, počet študentov vyslaných do Spojeného kráľovstva európskymi prevádzkovateľmi, ktorí organizujú školské výlety a iné skupinové cesty v oblasti vzdelávania, kultúry alebo športu, bol v roku 2022 o 83 % nižší ako v roku 2019, t. j. v poslednom roku pred pandémiou COVID-19 pred nadobudnutím platnosti dohody o obchode a spolupráci¹;
- K. keďže Spojené kráľovstvo sa rozhodlo nezapojiť do programu Európskeho zboru solidarity (ESC) na roky 2021 – 2027, ktorý sa týka dobrovoľníctva a zapojenia mládeže;
- L. keďže Spojené kráľovstvo sa rozhodlo, že nebude súčasťou programu Kreatívna Európa na obdobie 2021 až 2027, ktorý sa vzťahuje na kultúrne a kreatívne odvetvia;
- M. keďže takmer jeden z dvoch projektov programu Kreatívna Európa mal v programovom období 2014 – 2020 aspoň jedného partnera z Británie²;
- N. keďže sloboda pohybu prospela všetkým segmentom kultúrnych a kreatívnych odvetví vrátane audiovizuálneho sektora, festivalov, spoločností na turné, skupín, orchestrov a tanečných a divadelných spoločností, a to z EÚ i zo Spojeného kráľovstva;
- O. keďže Spojené kráľovstvo je aj naďalej zmluvnou stranou Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii a audiovizuálne diela s pôvodom v Spojenom kráľovstve sa považujú za „európske diela“ na účely smernice o audiovizuálnych mediálnych službách³ v súlade s článkom 1 ods. 1 písm. n) a odsekom 3; keďže Spojené kráľovstvo zaviedlo smernicu o audiovizuálnych mediálnych službách počas prechodného obdobia, keďže tento právny predpis patrí do ponechaného práva Únie;
- P. keďže v dohode o obchode a spolupráci sa uplatňuje kultúrna výnimka, ktorá z rozsahu

¹ Snemovňa lordov – Výbor pre európske záležitosti, [The future UK-EU relationship - Fourth Report of Session 2022–23 \(Budúci vzťah medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ – štvrtá správa zo zasadnutia 2022 – 23\)](#), 29. apríla 2023.

² Dolná snemovňa – Výbor pre digitalizáciu, kultúru, médiá a šport, [The potential impact of Brexit on the creative industries, tourism and the digital single market - Second Report of Session 2017–19](#) (Potenciálny vplyv brexitu na kreatívne odvetvia, cestovný ruch a digitálny jednotný trh – druhá správa zo zasadnutia 2017 – 19), 25. januára 2018.

³ [Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správny opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb \(smernica o audiovizuálnych mediálnych službách\)](#) (Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1).

jej pôsobnosti vylučuje audiovizuálne služby;

- Q. keďže Windsorský rámec je významným krokom k uľahčeniu vzťahov medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ a vytvoril kontext, v ktorom sa môžu preskúmať príležitosti na ďalšiu spoluprácu;
- R. keďže Spojené kráľovstvo a EÚ majú spoločné mnohé z rovnakých hodnôt v oblasti kultúry a vzdelávania, najmä slobodu akademickej obce a slobodu umenia;
- S. keďže vojna na Ukrajine ukázala, že Spojené kráľovstvo je naďalej silne prepojené s EÚ, a to jednoznačnými historickými, geografickými a kultúrnymi väzbami;

Všeobecné pripomienky

1. vyjadruje hlboké poľutovanie nad jednostranným politickým rozhodnutím vlády Spojeného kráľovstva nezúčastniť sa na programoch Erasmus+, Kreatívna Európa a Európsky zbor solidarity napriek otvorenosti, ktorú preukázal rokovací tím EÚ; je presvedčený, že toto rozhodnutie vedie k stratám pre obe strany, pretože ľudia a organizácie v EÚ a Spojenom kráľovstve nebudú mať príležitosti zmeniť život prostredníctvom výmenných projektov a projektov spolupráce;
2. konštatuje, že mnohé zainteresované strany v oblasti vzdelávania, kultúry a mládeže v EÚ aj v Spojenom kráľovstve požadujú, aby sa Spojené kráľovstvo opäť pripojilo k programom Erasmus+, Kreatívna Európa, Európsky zbor solidarity a Horizont Európa; žiada, aby sa táto otázka riešila v rôznych politických kontextoch a aby sa preskúmali praktické, prechodné riešenia na zmiernenie tejto straty príležitostí; zdôrazňuje, že ak by sa Spojené kráľovstvo chcelo opätovne zapojiť do programov EÚ, jeho finančný príspevok by mal byť spravodlivý a mal by zaručiť inkluzívnosť a rozmanitosť účastníkov programov;
3. berie na vedomie nadmernú byrokraciu spôsobenú vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ; so znepokojením berie na vedomie neistotu a ťažkosti, ktoré vznikajú študentom, učiteľom, umelcom a pracovníkom v oblasti kultúry, ktorí sú ochotní učiť sa, vyučovať, vystupovať a pracovať v Spojenom kráľovstve, najmä nedostatok dostupných informácií o administratívnych požiadavkách a bezprecedentné administratívne zaťaženie konzulátov a správnych orgánov Spojeného kráľovstva a členských štátov;
4. s uspokojením konštatuje, že mnohé vzdelávacie, mládežnícke a kultúrne ustanovizne a organizácie v EÚ a Spojenom kráľovstve pokračujú vo svojich vzťahoch na bilaterálnom základe napriek chýbajúcemu financovaniu a väčšej administratívnej záťaži a prekážkam; je znepokojený tým, že nie všetky organizácie si môžu dovoliť dodatočné ľudské zdroje potrebné na udržiavanie alebo rozvíjanie takýchto kontaktov;

Vzdelávanie

5. zdôrazňuje významné prínosy programu Erasmus+ nielen pre vysokoškolských študentov, študentov odborného vzdelávania a prípravy (OVP), dospelých študentov a mladých ľudí, ale aj pre učiteľov, akademickú obec, výskumníkov, administratívnych pracovníkov a všeobecne pre vzdelávacie ustanovizne a spoločnosť ako celok, ktoré nemožno merať veľkosťou jeho finančného krytia;

6. vyjadruje poľutovanie nad obmedzenosťou prístupu „hodnoty za peniaze“, ktorý v súvislosti s programom Erasmus+ prijala vláda Spojeného kráľovstva a ktorý nezohľadňuje početné výhody, pokiaľ ide o výmenu vedomostí a prenosných zručností študentov, učiteľov a administratívnych pracovníkov, príspevok programu k rozmanitosti na univerzitách a vo vzdelávacích inštitúciách, lepšie vzájomné porozumenie, zníženie predsudkov a diskriminácie, umožnenie študentom a učiteľom v Spojenom kráľovstve prísť do kontaktu s európskymi partnermi, ako aj jeho prínos k rozšíreniu vyhliadok a príležitostí účastníkov programu a k zlepšeniu ich zamestnateľnosti;
7. víta vyhlásenia ministra pre Európu Lea Dochertyho, ktorý uznáva, že účasť na programe Erasmus+ bola pre Spojené kráľovstvo „veľmi prospešná“⁴;
8. konštatuje, že v čase referenda o EÚ v roku 2016 až 5 % študentov v Spojenom kráľovstve pochádzalo z ostatných 27 členských štátov EÚ⁵, čo znamená, že tvorili významnú časť celkového počtu zahraničných študentov v Spojenom kráľovstve;
9. konštatuje, že niektoré projekty programu Erasmus+ z programového obdobia 2014 – 2020, na ktorých sa zúčastnili organizácie zo Spojeného kráľovstva, aj naďalej prebiehali v máji 2023, čo sťažuje riadne posúdenie úplného vplyvu vystúpenia Spojeného kráľovstva z programu Erasmus+;
10. berie na vedomie vytvorenie Turingovho programu vládou Spojeného kráľovstva; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že tento program sa vzťahuje len na mobilitu odchádzajúcich študentov a nevzťahuje sa na sektory mládeže a športu⁶; konštatuje, že Turingov program, ktorý je v súlade s prístupom „hodnoty za peniaze“ vlády Spojeného kráľovstva, nemožno preto považovať za rovnocennú náhradu programu Erasmus+; zdôrazňuje význam mobility zamestnancov, na ktorú sa v súčasnosti Turingov systém nevzťahuje;
11. uznáva, že zainteresované strany Spojeného kráľovstva vyjadrili obavy, pokiaľ ide o fungovanie Turingovho programu v porovnaní s programom Erasmus+, okrem iného to, že chýbajú ustanovenia na podporu mobility zamestnancov, na financovanie neuniverzitných výmen sú k dispozícii len obmedzené prostriedky a žiadosti o financovanie treba opakovane predkladať každý rok⁷;
12. víta novú možnosť pre príjemcov grantov na mobilitu v rámci programu Erasmus+, aby vyčlenili 20 % grantového financovania na odchádzajúcu medzinárodnú mobilitu mimo 33 krajín zapojených do programu Erasmus+; konštatuje však, že tento podiel nemožno v plnej miere poskytnúť jednej konkrétnej partnerskej krajine, a tiež to, že v žiadnom prípade sa tým nenahrádzajú nevyužité príležitosti vyplývajúce z vystúpenia Spojeného

⁴ Snemovňa lordov – Výbor pre európske záležitosti, [Corrected oral evidence: The future UK-EU relationship](#) (Opravené ústne dôkazy: Budúci vzťah medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ), 7. marca 2023.

⁵ Corbett, A. a Hantrais, L., *Higher Education and Research in the Brexit policy process* (Vysokoškolské vzdelávanie a výskum v procese politiky brexitu), 2023.

⁶ Vláda Spojeného kráľovstva, [webové sídlo programu Turing](#).

⁷ Snemovňa lordov – Výbor pre európske záležitosti, [The future UK-EU relationship - Fourth Report of Session 2022–23 \(Budúci vzťah medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ – štvrtá správa zo zasadnutia 2022 – 23\)](#), 29. apríla 2023.

kráľovstva z programu Erasmus+;

13. víta to, že waleská vláda vytvorila program Taith pre mobilitu prichádzajúcich i odchádzajúcich študentov; konštatuje, že tento program sa podobne ako Turingov program nevzťahuje na odvetvie športu, avšak podporuje mobilitu športových tímov;
14. víta aktuálne úsilie škótskej vlády zaviesť podobný program pokrývajúci mobilitu prichádzajúcich aj odchádzajúcich študentov; vyzýva škótsku vládu, aby do tohto programu zvažila začleniť rovnaké oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu ako v programe Erasmus+;
15. víta rozhodnutie írskej vlády financovať mobilitu študentov z univerzít v Severnom Írsku v rámci programu Erasmus+ bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť tým, že ich počas trvania výmeny zaregistruje na univerzitách v Írsku; berie na vedomie aktuálne úsilie írskej vlády vytvoriť podobný systém aj pre študentov odborného vzdelávania a prípravy;
16. je znepokojený výrazným poklesom počtu študentov EÚ študujúcich na univerzitách v Spojenom kráľovstve, ktorý v rokoch 2020 – 2021 až 2021 – 2022 klesol až o 50 % v prípade študentov prvého ročníka, na rozdiel od počtu študentov z iných regiónov⁸; zdôrazňuje, že táto situácia jednoznačne súvisí s vystúpením Spojeného kráľovstva z programu Erasmus+, s ukončením pravidiel rovnakého zaobchádzania, pokiaľ ide o poplatky za štúdium a štipendiá pre študentov z EÚ, a s ťažkosťami pri získavaní študentských víz; konštatuje, že európski študenti prispeli k rozmanitosti v širokom spektre predmetov, zatiaľ čo medzinárodní študenti z krajín mimo EÚ sú zvyčajne sústredení v konkrétnych oblastiach, ako sú inžinierstvo a podnikanie; konštatuje, že univerzity v Spojenom kráľovstve prijímajú rastúci počet zahraničných študentov, najmä z Indie a Číny^{9 10}, čo prispieva k ich finančnej stabilite;
17. konštatuje, že mnohé univerzity v Spojenom kráľovstve možno považovať za najlepšie na svete¹¹; konštatuje, že ukončenie projektov spolupráce medzi týmito univerzitami a univerzitami EÚ poškodzuje výskum a akademickú excelentnosť v Európe;
18. konštatuje, že 11 univerzít v Spojenom kráľovstve je partnermi v alianciách prostredníctvom iniciatívy „Európske univerzity“; vyjadruje poľutovanie nad tým, že ich účasť sa skončí po uplynutí platnosti aliancií prvej generácie (na konci roka 2024); konštatuje, že univerzity zo Spojeného kráľovstva môžu byť súčasťou aliancií európskych univerzít, avšak nemôžu už byť začlenené do riadiacej štruktúry, čo ich fakticky odsúva do pozície druhoradého partnera; podporuje pokračovanie ich partnerstva v rámci iniciatívy „Európske univerzity“;
19. konštatuje, že početné partnerstvá, ktoré mali univerzity Spojeného kráľovstva so svojimi partnermi z EÚ prostredníctvom programu Erasmus+, sa musia individuálne opätovne dohodnúť, v dôsledku čoho hrozí, že niektoré menšie univerzity budú

⁸Agentúra pre štatistiku vysokoškolského vzdelávania (HESA), [Chart 6 - First year non-UK domiciled students by domicile 2006/07 to 2021/22](#) (Graf 6 – Študenti prvého ročníka s bydliskom mimo Spojeného kráľovstva podľa bydliska 2006/07 až 2021/22), 2023.

⁹HESA, [Where do HE students come from?](#) (Odkiaľ pochádzajú študenti vysokoškolského vzdelávania?), 2023.

¹⁰[Správa Výboru pre spravodajstvo a bezpečnosť parlamentu Spojeného kráľovstva o Číne.](#)

¹¹Times Higher Education, rebríček svetových univerzít za rok 2023.

vylúčené;

20. vyjadruje znepokojenie v súvislosti s negatívnymi dôsledkami tejto situácie, pokiaľ ide o otázky týkajúce sa európskej suverenity, keďže všetky európske krajiny bez ohľadu na to, či patria do bloku EÚ alebo nie, musia byť schopné konkurovať najmä Číne a USA v strategických oblastiach, ako sú priemyselné inovácie, digitalizácia, riešenia v oblasti čistej energie a vesmírne kapacity; opätovne zdôrazňuje, že spolupráca v oblasti výskumu medzi univerzitami v Európe, najmä v oblasti vedy a inovácií, má v tejto súvislosti zásadný význam;
21. konštatuje, že dohoda o obchode a spolupráci umožňuje Spojenému kráľovstvu zúčastniť sa na programe Horizont Európa; pripomína, že vzdelávanie a výskum sú neoddeliteľnou súčasťou akademickej spolupráce a že súčinnosť medzi programami Horizont Európa a Erasmus+ sú kľúčovým prvkom programov v období 2021 až 2027; nabáda, aby sa programy Erasmus+ a Horizont Európa považovali za jeden balík;
22. zdôrazňuje, že všetky susedné a podobne zmýšľajúce krajiny vrátane Spojeného kráľovstva, ktoré majú o to záujem, sú vítané požiadať o pridruženie k programu Erasmus+, a tým podporiť európsky vzdelávací systém; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Spojené kráľovstvo sa nepodieľa na iniciatívach a opatreniach určených na vytvorenie skutočného európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025, čo ešte viac oslabuje spoluprácu;
23. pripomína, že smernica 2005/36/ES¹² o uznávaní odborných kvalifikácií sa už na Spojené kráľovstvo nevzťahuje, a vyjadruje poľutovanie nad tým, že dohoda o obchode a spolupráci neobsahuje ustanovenia umožňujúce vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií; naliehavo vyzýva Spojené kráľovstvo a Komisiu, aby pokračovali v dialógu s cieľom vytvoriť účinný rámec pre vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií; opakuje, že vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií je prospešné pre Spojené kráľovstvo aj pre EÚ;
24. zdôrazňuje, že Spojené kráľovstvo je naďalej zapojené do európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania („bolonský proces“); naliehavo vyzýva Spojené kráľovstvo, Komisiu a členské štáty, aby pokračovali v činnosti smerom k plnému vzájomnému uznávaniu akademických kvalifikácií;

Kultúra

25. pripomína význam kultúrnych odvetví a priemyslu v Spojenom kráľovstve, ktoré v roku 2021 prispeli do hospodárstva Spojeného kráľovstva 109 miliardami GBP (až 5,6 % hospodárstva Spojeného kráľovstva), pričom jedno z 11 pracovných miest bolo v kreatívnom hospodárstve¹³; konštatuje, že kultúrne odvetvia a priemysel sa považujú za ústredný prvok tzv. mäkkej moci Spojeného kráľovstva a jeho širšieho globálneho

¹² [Smernica Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií](#) (Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 22).

¹³ Creative Industries Federation (Federácia kreatívnych odvetví), [Brexit Report: The impact of leaving the EU on the UK's arts, creative industries and cultural education - and what should be done](#) (Správa o brexite: Vplyv vystúpenia z EÚ na umenie, kreatívne odvetvia a kultúrne vzdelávanie Spojeného kráľovstva – a čo by sa malo urobiť), 2016.

- vplyvu¹⁴; podčiarkuje prirodzenú hodnotu kultúry, ktorá podporuje obohacovanie spoločností a ľudí zblízuje;
26. zdôrazňuje, že 96 % britských umelcov bolo proti odchodu Spojeného kráľovstva z EÚ¹⁵;
 27. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že v dohode o obchode a spolupráci chýbajú akékoľvek ustanovenia súvisiace s kultúrou a kultúrnymi a kreatívnymi sektormi, čím sa de facto stáva brexitom bez dohody pre umelcov z EÚ aj zo Spojeného kráľovstva, ako aj pre celé kultúrne odvetvie;
 28. konštatuje, že program Kreatívna Európa nebol nahradený žiadnym iným programom zameraným na kultúru na podporu umelcov v Spojenom kráľovstve;
 29. nabáda na posilnenie spolupráce medzi umelcami EÚ a Spojeného kráľovstva a ďalšími odborníkmi v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle, ako aj na ochranu ich pracovných práv; konštatuje, že aj po brexite sa zachovalo spojenie s mnohými kultúrnymi organizáciami v Spojenom kráľovstve vďaka partnerstvám s európskymi kultúrnymi sieťami, profesijnými združeniami a odborovými federáciami; so znepokojením konštatuje, že v strednodobom horizonte je udržateľnosť týchto vzťahov vážne ohrozená a že negatívne dôsledky vystúpenia Spojeného kráľovstva z programu Kreatívna Európa bude stále viac cítiť;
 30. vyjadruje znepokojenie nad nadmernou byrokraciou pre umelcov zo Spojeného kráľovstva, ktorí chcú vystupovať v EÚ, a európskych umelcov, ktorí chcú vystupovať v Spojenom kráľovstve, v dôsledku vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ, čoho dôkazom sú administratívne prekážky, ktoré vznikli uplatňovaním nariadenia CITES v súvislosti s umelcami, ktorí cestujú s hudobnými nástrojmi obsahujúcimi prvky vyrobené z chránených druhov; požaduje vytvorenie špecializovaných mechanizmov na uľahčenie mobility umelcov a zníženie ich byrokratického zaťaženia;
 31. konštatuje, že množstvo pravidiel v oblasti migrácie vrátane rôznych vízových a pracovných povolení v každom členskom štáte EÚ, ako aj pravidlá v oblasti ciel a DPH pre tovar, pravidlá kabotáže a cezhraničného obchodu pre špecializovaných dopravcov, ktorí prepravujú tovar a zariadenia pre výzdobu scény medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ, sťažujú a zdražujú novým a nezávislým umelcom zo Spojeného kráľovstva vystupovanie v EÚ alebo účasť na európskych festivaloch; konštatuje, že umelci z EÚ sú takisto postihnutí podobnými problémami pri vystupovaní v Spojenom kráľovstve;³² zdôrazňuje, že zjednodušenie vízového a pracovného režimu je v záujme kultúrnych a kreatívnych odvetví tak v EÚ, ako aj v Spojenom kráľovstve, a naliehavo vyzýva obe strany, aby pracovali na dosiahnutí dohody; domnieva sa, že tento vízový a pracovný režim by mal byť súčasťou budúceho rámca EÚ pre umelcov a pracovníkov v oblasti kultúry;

¹⁴ Dolná snemovňa – Výbor pre digitalizáciu, kultúru, médiá a šport, [The potential impact of Brexit on the creative industries, tourism and the digital single market - Second Report of Session 2017–19](#) (Potenciálny vplyv brexitu na kreatívne odvetvia, cestovný ruch a digitálny jednotný trh – druhá správa zo zasadnutia 2017 – 19), 25. januára 2018.

¹⁵ Creative Industries Federation, už citované.

33. berie na vedomie obavy, ktoré vyjadrili niektoré britské zainteresované strany z odvetvia kultúry v súvislosti s budúcim regulačným prostredím pre kultúrne a mediálne služby v Spojenom kráľovstve a so zrušením *acquis* Únie v tejto oblasti politiky;
34. vyjadruje poľutovanie nad tým, že od brexitu sa znížil počet občanov EÚ pracujúcich v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle v Spojenom kráľovstve¹⁶;

Mládež

35. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v dohode o obchode a spolupráci neexistujú žiadne ustanovenia týkajúce sa mládeže, výmen a projektov mládeže, dialógu s mládežou a dobrovoľníctva;
36. zdôrazňuje význam medzinárodných mládežníckych projektov a dobrovoľníctva, ktoré mladým ľuďom umožňujú rozšíriť si obzory a zároveň vytvárajú záujem objavovať iné kultúry, čo má celoživotné prínosy;
37. vyjadruje znepokojenie nad tým, že z Turingovho programu vlády Spojeného kráľovstva sa v súčasnosti nefinancuje takmer žiaden z mládežníckych projektov pre školopovinné deti, ktoré sa predtým financovali z programu Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity;
38. s poľutovaním konštatuje, že medzi organizáciami občianskej spoločnosti Spojeného kráľovstva, ktoré boli vybrané, aby sa zúčastnili na fóre občianskej spoločnosti podľa dohody o obchode a spolupráci, chýbajú tie, ktoré by osobitne zastupovali mladých ľudí;
39. konštatuje, že školským výletom a mobilite mladých bránia nové pravidlá v oblasti migrácie, ako aj to, že školy musia platiť za víza pre každého študenta; žiada preto vládu Spojeného kráľovstva a členské štáty, aby vytvorili systém cestovania pre mladých ľudí do 18 rokov;
40. konštatuje, že brexit a nové imigračné predpisy Spojeného kráľovstva závažne postihli odvetvie „au-pair“^{17 18}; vyjadruje poľutovanie nad tým, že osoby z EÚ, ktoré chcú vykonávať prácu au-pair, nemôžu na rozdiel od osôb z vybraných krajín mimo EÚ využívať víza v rámci programu mobility mládeže¹⁹; poukazuje na to, že pre mladých Európanov a deti zo Spojeného kráľovstva to znamená úbytok zručností a kultúrnych a jazykových výmen;
41. zdôrazňuje, že všetky zainteresované susedné a podobne zmýšľajúce krajiny vrátane Spojeného kráľovstva môžu bez problémov požiadať o pridruženie k programu Európsky zbor solidarity, ktorý podporuje príležitosti pre dobrovoľníctvo a spoluprácu

¹⁶ Súhrn kultúrnych politik, Národný štatistický úrad Spojeného kráľovstva.

¹⁷ <https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-06-02/uk-government-killed-au-pair-industry-leaving-british-parents-desperate>.

¹⁸ Webové sídlo vlády Spojeného kráľovstva: *Employing someone to work in your home* (Zamestnať niekoho na domáce práce), <https://www.gov.uk/au-pairs-employment-law/au-pairs>.

¹⁹ Webové sídlo vlády Spojeného kráľovstva: *Youth Mobility Scheme visa* (Víza v rámci programu mobility mládeže), <https://www.gov.uk/youth-mobility/eligibility>.

medzi mladými ľuďmi v celej Európe;

Šport

42. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v dohode o obchode a spolupráci neexistujú žiadne ustanovenia o budovaní kapacít miestnych a profesijných organizácií či partnerstvách a výmenách v oblasti športu a elektronického športu, čo negatívne postihuje odvetvia športu v EÚ i v Spojenom kráľovstve;
43. konštatuje, že odvetvie športu Spojeného kráľovstva sa už neriadi rozsudkom Súdneho dvora vo veci Bosman z 15. decembra 1995²⁰, ktorý umožnil voľný pohyb hráčov a športovcov v rámci EÚ; so znepokojením konštatuje, že táto situácia má nepriaznivý vplyv na účasť športovcov EÚ v tímoch alebo na profesionálnych súťažiach Spojeného kráľovstva, keďže sa potenciálne obmedzil ich počet; vyjadruje znepokojenie nad tým, že by to mohlo mať nepriaznivý vplyv na fungovanie systému prestupov a na hráčov EÚ a kluby EÚ, ktoré sú závislé od finančných prostriedkov pochádzajúcich z dohôd o prestupoch;
44. zdôrazňuje, že od brexitu potrebujú hráči a športovci z EÚ na to, aby sa mohli zúčastniť na športových podujatiach v Spojenom kráľovstve, pracovné povolenie, ako to bolo predtým len v prípade hráčov z krajín mimo EÚ, čo im sťažuje možnosti súťažiť na druhej strane Lamanšského prielivu; podčiarkuje význam lepšej spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v tejto oblasti;
45. konštatuje, že športovci zo Spojeného kráľovstva teraz podliehajú schengenským pravidlám, čo môže viesť k ťažkostiam v prípade súťaží, ktoré sa v krátkom slede konajú v rôznych európskych krajinách;
46. konštatuje, že v Turingovom programe, ktorý nahrádza program Erasmus+, nie je časť špeciálne venovaná športu, čím vzniká medzera, pokiaľ ide o projekty spolupráce v tejto oblasti; vyjadruje obavy, že to poškodí šport na miestnej úrovni.

²⁰ Rozsudok Súdneho dvora z 15. decembra 1995, C-415/93 – Union royale belge des sociétés de football Association a i./Bosman a i., ECLI:EU:C:1995:463.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Článok 58 – Postup spoločných výborov dátum oznámenia na schôdzi	15.12.2022
Dátum prijatia	7.9.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 28 -: 2 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Catherine Griset, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Martina Michels, Niklas Nienass, Diana Riba i Giner, Monica Semedo, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Milan Zver
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Isabella Adinolfi, Ibán García Del Blanco, Chiara Gemma, Marcel Kolaja, Alessandro Panza
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Clara Aguilera, Vilija Blinkevičiūtė, Delara Burkhardt, Margarita de la Pisa Carrión, Angel Dzhambazki, Niclas Herbst

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

28	+
ECR	Angel Dzhambazki, Chiara Gemma, Margarita de la Pisa Carrión
NI	Andrea Bocskor
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Tomasz Frankowski, Niclas Herbst, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo
S&D	Clara Aguilera, Vilija Blinkevičiūtė, Delara Burkhardt, Ibán García Del Blanco, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Predrag Fred Matić
The Left	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels
Verts/ALE	Marcel Kolaja, Niklas Nienass, Diana Riba i Giner

2	-
ID	Christine Anderson, Catherine Griset

1	0
ID	Alessandro Panza

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

STANOVISKO VÝBORU PRE OBČIANSKE SLOBODY, SPRAVODLIVOSŤ A VNÚTORNÉ VECI

pre Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod

k vykonávacej správe o Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (2022/2188(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Katarina Barley

NÁVRHY

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci vyzýva Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorské výbory zaradili do návrhu uznesenia, ktorý prijímú, tieto návrhy:

1. pripomína, že uplatňovanie tretej časti dohody o obchode a spolupráci⁹⁴ o presadzovaní práva a justičnej spolupráci v trestných veciach podlieha podmienke dodržiavania demokracie, právneho štátu a ochrany ľudských práv a základných slobôd vrátane tých, ktoré sú stanovené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a v Európskom dohovore o ľudských právach (EDLP), ako aj záväzku k ochrane osobných údajov na vysokej úrovni; pripomína význam účinnej, úzkej a vzájomne prospešnej spolupráce v oblasti presadzovania práva a justičnej spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom vzhľadom na ich geografickú blízkosť a spoločné výzvy;
2. zdôrazňuje, že EDLP je v Spojenom kráľovstve právne záväzným nástrojom a že legislatívne návrhy by mali byť zlučiteľné s jeho normami a v súlade s právami a slobodami, ktoré sú v ňom uvedené; zdôrazňuje, že v článku 524 dohody o obchode a spolupráci sa stanovuje, že spolupráca medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom je založená na dôležitosti dodržiavania práv a slobôd uvedených v tomto dohovore na vnútroštátnej úrovni; vyjadruje znepokojenie nad tým, že Spojené kráľovstvo vedie diskusie o odstúpení od EDLP, a pripomína obavy, ktoré v tejto súvislosti vyjadril komisár Rady Európy pre ľudské práva⁹⁵; pripomína ustanovenie dohody o obchode a spolupráci týkajúce sa možného ukončenia tejto časti dohody o obchode a spolupráci, ak Spojené kráľovstvo alebo členský štát vypovie EDLP;
3. vyjadruje hlboké znepokojenie nad súčasnými legislatívnymi postupmi v Spojenom kráľovstve, ktoré by ohrozili tieto podmienky, konkrétne návrh zákona o ponechanom

⁹⁴ Dohoda o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej (Ú. v. EÚ L 149, 30.4.2021, s. 10).

⁹⁵ <https://www.coe.int/ca/web/commissioner/-/united-kingdom-commissioner-warns-against-regression-on-human-rights-calls-for-concrete-steps-to-protect-children-s-rights-and-to-tackle-human-rights-issues-in-northern-ireland>.

práve Únie, návrh zákona o ochrane údajov a digitálnych informáciách (č. 2) a návrh zákona o nelegálnej migrácii;

4. pripomína, že tretia časť dohody o obchode a spolupráci umožňuje rozšírené toky údajov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, ako je výmena údajov o DNA, údajov zo záznamov o cestujúcich a informácií z registra trestov; zdôrazňuje preto, že je mimoriadne dôležité, aby Spojené kráľovstvo zabezpečilo takú úroveň ochrany, ktorá je v zásade rovnocenná úrovni ochrany poskytovanej Európskou úniou, aby sa zabránilo tomu, že pri výmene údajov so Spojeným kráľovstvom dôjde k ohrozeniu noriem EÚ, a tým aj k ohrozeniu základných práv občanov EÚ; vyzýva preto Komisiu, aby dôkladne preskúmala vplyv návrhu zákona o ochrane údajov a digitálnych informáciách (č. 2) na práva občanov EÚ na ochranu údajov;
5. upozorňuje na vážne riziko spojené s následným prenosom osobných údajov do krajín mimo EÚ, ktoré neposkytujú primeranú úroveň ochrany; pripomína, že primárny príjemca údajov môže prenášať osobné údaje ďalej len vtedy, ak sa na príjemcu vzťahujú aj pravidlá poskytujúce primeranú úroveň ochrany; zdôrazňuje preto, že Spojené kráľovstvo musí zabezpečiť, aby jeho prenosi údajov do krajín mimo EÚ vychádzali z primeraných záruk a aby bola zaručená rovnaká úroveň ochrany údajov, akú poskytuje Európska únia;
6. zdôrazňuje, že ak by Spojené kráľovstvo prijalo zákon o ochrane údajov a digitálnych informáciách č. 2 v jeho súčasnej podobe, mohlo by to ešte viac ohroziť rozhodnutie o primeranosti udelené Spojenému kráľovstvu; pripomína záväzok Komisie, že situáciu bude pozorne monitorovať a že rozhodnutia o primeranosti zruší, ak ochrana súkromia v Spojenom kráľovstve už nebude „v zásade rovnocenná“;
7. vyjadruje hlboké poľutovanie nad ustanoveniami nového návrhu zákona o ochrane údajov a digitálnych informáciách (č. 2), ktorými by sa pre vládu Spojeného kráľovstva zaviedli nové delegované legislatívne právomoci na legalizáciu spracúvania údajov na účely národnej bezpečnosti, presadzovania práva a prístupu orgánov verejnej moci k osobným údajom, ktoré sú v držbe súkromných subjektov; vyjadruje hlboké znepokojenie nad zavedením delegovaných legislatívnych právomocí, ktoré umožňujú vláde Spojeného kráľovstva zmeniť niektoré základné aspekty právnych predpisov o ochrane údajov prostredníctvom sekundárnych právnych predpisov; zdôrazňuje riziká, ktoré tieto delegované právomoci predstavujú pre právnu istotu a budúcnosť rozhodnutia o primeranosti v prípade Spojeného kráľovstva;
8. odsudzuje všeobecnú a širokú výnimku Spojeného kráľovstva zo zásad ochrany údajov a práv dotknutých osôb na spracúvanie osobných údajov na účely prisťahovalectva, ktorá je stanovená v jeho zákone o ochrane údajov; domnieva sa, že výnimka v prípadoch, keď by uplatňovanie práv dotknutých osôb ohrozilo účinnú imigračnú kontrolu alebo vyšetrovanie či odhaľovanie činností, ktoré by ohrozili zachovanie účinnej imigračnej kontroly, nie je v súlade so zásadou právnej istoty, a preto nepostačuje na to, aby zabránila svojvoľnému rozhodovaniu; vyzýva Komisiu, aby pozorne sledovala vývoj procesu súdneho preskúmania návrhu zákona o ochrane údajov a digitálnych informáciách (č. 2), pokiaľ ide o imigračnú výnimku;
9. vyjadruje znepokojenie nad tým, že zákon o ochrane údajov a digitálnych informáciách (č. 2), ktorý Spojené kráľovstvo navrhuje, by umožnil automatizované rozhodovanie;

zdôrazňuje, že tento návrh zákona by jednotlivcov zbavil ich práva, ktoré je v EÚ chránené podľa všeobecného nariadenia EÚ o ochrane údajov⁹⁶ a na medzinárodnej úrovni podľa Dohovoru o ochrane jednotlivcov pri automatizovanom spracovaní osobných údajov, nepodliehať rozhodnutiu založenému výlučne na automatizovanom spracovaní (vrátane profilovania), ktoré má na nich právny alebo podobne významný účinok; vyzýva Komisiu, aby situáciu dôsledne a nepretržite monitorovala;

10. vyjadruje hlboké poľutovanie nad ustanoveniami nového návrhu zákona Spojeného kráľovstva o ochrane údajov a digitálnych informáciách, ktoré oslabujú povinnosti prevádzkovateľov a sprostredkovateľov údajov vrátane nových ustanovení, v ktorých sa vyžaduje, aby bola pri spracúvaní údajov vymenovaná len vyššia zodpovedná osoba, čo pravdepodobne povedie k vysokému riziku pre jednotlivcov; rovnako vyjadruje poľutovanie nad ustanoveniami, ktorými sa odstraňuje požiadavka vymenovať zástupcu pre prevádzkovateľov a sprostredkovateľov údajov so sídlom mimo Spojeného kráľovstva, na ktorého sa vzťahujú pravidlá Spojeného kráľovstva o ochrane údajov, a ustanovenia, ktorými sa ruší povinnosť konzultovať s dozorným orgánom Spojeného kráľovstva pre ochranu údajov pred spracúvaním, ak z posúdenia prevádzkovateľa vyplýva, že spracúvanie pravdepodobne povedie k vysokému riziku;
11. vyjadruje znepokojenie nad doložkami v novom návrhu zákona Spojeného kráľovstva o ochrane údajov a digitálnych informáciách (č. 2), ktoré by ohrozili nezávislosť Úradu Komisára pre informácie a zaviedli právomoci umožňujúce vláde zasahovať do výkonu jeho funkcií;
12. zdôrazňuje, že dozorný orgán Spojeného kráľovstva pre ochranu údajov zistil viaceré prípady zlyhaní v oblasti presadzovania a že jeho štatistiky vykazujú veľmi nízku mieru prísneho presadzovania; pripomína, že na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany údajov sa musia presadzovať predpokladané pravidlá a jednotlivci musia mať prístup k účinnému postupu podávania sťažností; vyjadruje taktiež znepokojenie nad zmenou zavedenou v súvislosti s odmietnutím konať vo veci sťažnosti a zahrnutím kritérií, ako sú zdroje, ktoré má komisár k dispozícii, čo bude mať negatívny vplyv na účinnosť sťažností;
13. pripomína, že programy Spojeného kráľovstva v oblasti hromadného sledovania nie sú v súlade s normami, ktoré sú v zásade rovnocenné s pravidlami EÚ týkajúcimi sa ochrany údajov; opakuje svoju výzvu adresovanú Spojenému kráľovstvu, aby v tejto oblasti zohľadnilo judikatúru Súdneho dvora Európskej únie;
14. naliehavo vyzýva Spojené kráľovstvo, aby splnilo požiadavky na ochranu údajov pri spracúvaní údajov zo záznamov o cestujúcich v súlade s článkom 552 dohody o obchode a spolupráci; vyjadruje poľutovanie nad dlhým trojročným prechodným obdobím, ktoré oddŕaľuje vykonávanie požiadavky na vymazanie osobných údajov cestujúcich po ich odchode z krajiny;
15. zdôrazňuje, že v článku 541 dohody o obchode a spolupráci sa stanovuje postup zmeny v prípade podstatnej zmeny práva EÚ podľa prümského rámca; pripomína preto, že účasť Spojeného kráľovstva na novom revidovanom prümskom rámci nie je

⁹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

automatická a mala by byť podmienená tým, že Spojené kráľovstvo zachová svoje súčasné normy v oblasti ľudských práv a zabezpečí primeraný rámec ochrany údajov a účinné právne záruky, ktoré sú základným predpokladom na umožnenie policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach;

16. pripomína, že platnosť dvoch rozhodnutí o primeranosti pre Spojené kráľovstvo uplynie v roku 2025 a že Komisia môže kedykoľvek zasiahnuť, ak sa Spojené kráľovstvo odchýli od súčasnej úrovne ochrany údajov; pripomína, že na to, aby Spojené kráľovstvo mohlo využívať tieto rozhodnutia o primeranosti, podlieha jurisdikcii Európskeho súdu pre ľudské práva a musí dodržiavať EDLP; upozorňuje, že pokiaľ ide o potrebnú revíziu rozhodnutia o primeranosti prenosu osobných údajov do Spojeného kráľovstva o dva roky, je mimoriadne dôležité, aby zaručenie práv chránených Európskym dohovorom o ľudských právach bolo nespochybniteľné a aby Európsky parlament pozorne a pravidelne sledoval prípadné nedodržiavanie; vyzýva orgány Spojeného kráľovstva, aby sa zdržali prijímania akýchkoľvek právnych predpisov, ktoré by ohrozili primeranú úroveň ochrany;
17. vyjadruje hlboké poľutovanie nad výrazným zvýšením počtu občanov EÚ, ktorým bol zamietnutý vstup do Spojeného kráľovstva a ktorí sa následne po skončení prechodného obdobia vrátili; vyjadruje poľutovanie nad rozhodnutím Spojeného kráľovstva uplatňovať diferencované zaobchádzanie, pokiaľ ide o vízové poplatky pre občanov viacerých krajín EÚ; vyjadruje znepokojenie nad tým, že vízové konania pre občanov EÚ sú zdĺhavé a ťažkopádne; vyzýva Spojené kráľovstvo, aby nediskriminovalo občanov EÚ na základe ich štátnej príslušnosti, a to ani pokiaľ ide o registráciu v pobytovej schéme pre občanov EÚ (EU Settlement Scheme), ani v súvislosti s otázkami mobility a víz; zdôrazňuje, že takéto postupy sú v rozpore so zásadami reciprocity a nediskriminácie stanovenými v dohode o obchode a spolupráci, a vyzýva Komisiu, aby tento vývoj pozorne monitorovala;
18. pripomína, že základné právo na spravodlivý proces zahŕňa okrem iného právo na informácie, právo na tlmočenie a preklad, právo na obhajcu, právo na prezumpciu neviny a právo byť prítomný na konaní pred súdom, ako aj osobitné záruky pre deti, ktoré sú podozrivými alebo obvinenými osobami v trestnom konaní, a právo na právnu pomoc, ktoré sa musia zabezpečiť aj v rámci justičnej spolupráce v trestných veciach s krajinami mimo EÚ;
19. pripomína, že na zabezpečenie účinných postupov vydávania osôb sa musí naliehavo vykonať zatýkací rozkaz a v prípade, že osoba s vydaním nesúhlasí, vypočutie sa musí uskutočniť do 21 dní od zatknutia; pripomína, že v záujme zabezpečenia základného práva na spravodlivý proces sa tieto lehoty nesmú prekročiť; vyzýva Spojené kráľovstvo, aby dodržiavalo lehoty stanovené v dohode o obchode a spolupráci s cieľom uľahčiť uplatňovanie vzájomnej právnej pomoci medzi členskými štátmi a Spojeným kráľovstvom;
20. pripomína, že podľa článku 525 ods. 1 dohody o obchode a spolupráci je spolupráca v oblasti presadzovania práva a justičná spolupráca v trestných veciach medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom založená na dlhodobom záväzku zmluvných strán zabezpečovať vysokú úroveň ochrany osobných údajov, a to aj vo vzťahu k spolupráci s Europolom a Eurojustom; trvá na tom, že výmena osobných údajov s agentúrami pôsobiacimi v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí by mala byť povolená len vtedy, ak sú zaručené

normy EÚ v oblasti ochrany údajov a ak sú dodržiavané ľudské práva.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Článok 58 – Postup spoločných schôdzi výborov dátum oznámenia na schôdzi	15.12.2022
Dátum prijatia	9.10.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 32 -: 4 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Malin Björk, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Jorge Buxadé Villalba, Patricia Chagnon, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Nicolaus Fest, Sophia in 't Veld, Assita Kanko, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Pina Picierno, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Javier Zarzalejos
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Cyrus Engerer, José Gusmão, Dragoş Tudorache, Maria Walsh
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Petros Kokkalis, Ljudmila Novak, Thomas Rudner

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

32	+
PPE	Lena Düpont, Jeroen Lenaers, Ljudmila Novak, Paulo Rangel, Maria Walsh, Javier Zarzalejos
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Yana Toom, Dragoș Tudorache
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Cyrus Engerer, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Pina Picierno, Thomas Rudner, Isabel Santos, Birgit Sippel
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Briemont, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik
The Left	Malin Björk, José Gusmão, Petros Kokkalis

4	-
ID	Patricia Chagnon, Nicolaus Fest, Tom Vandendriessche
NI	Milan Uhrík

2	0
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Assita Kanko

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

31.8.2023

PRÍLOHA: LIST VÝBORU PRE ROZPOČET

Pán David McAllister
predseda
Výbor pre zahraničné veci

Pán Bernd Lange
predseda
Výbor pre medzinárodný obchod
BRUSEL

Vec: Správa o vykonávaní Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (2022/2188(INI))

Vážení páni predsedovia,

Výbor pre rozpočet sa na svojej schôdzi 12. januára 2023 rozhodol predložiť stanovisko vo forme listu k správe o vykonávaní dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom. Výbor následne preskúmal otázku na svojej schôdzi 30. augusta 2023 a na tejto schôdzi prijal stanovisko⁹⁷.

Základné informácie

Oddiel Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, ktorý je relevantný pre Výbor pre rozpočet, sa týka účasti Spojeného kráľovstva na programoch EÚ, správneho finančného riadenia a finančných ustanovení.

Parlament vo svojich predchádzajúcich príslušných uzneseniach vyjadril názor, že tieto ustanovenia splňajú jeho očakávania a predstavujú spravodlivý základ pre účasť Spojeného kráľovstva na programoch Únie. Odvtedy sa Spojené kráľovstvo nezúčastnilo na žiadnych programoch, takže uvedené ustanovenia ešte neboli otestované.

Parlament dlhodobo zastáva názor, že Spojené kráľovstvo by bolo v programoch Únie vítaným partnerom. V skutočnosti bolo vždy poľutovaniahodné, že táto krajina sa chce zúčastniť len na malom počte programov. Predovšetkým výmeny a projekty spolupráce v rámci programu Erasmus+ by boli vynikajúcou príležitosťou na budovanie väzieb, ktoré by boli veľmi

⁹⁷ Na záverečnom hlasovaní boli prítomní: Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Maria da Graça Carvalho, Olivier Chastel, Andor Deli, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Jens Geier, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Hervé Juvin, Fabienne Keller, Joachim Kuhs, Pierre Larrousurou, Margarida Marques, Anđželika Anna Moždžanowska, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Andrey Novakov, Alessandro Panza, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Maria Veronica Rossi, Ralf Seekatz, Massimiliano Smeriglio, Nils Ušakovs, Rainer Wieland, Ivan Štefanec

prospešné pre dlhodobé vzťahy EÚ a Spojeného kráľovstva.

Preto by bolo žiaduce, aby sa dosiahla dohoda so Spojeným kráľovstvom o jeho účasti na programoch Únie. V tejto súvislosti prebiehajú rokovania o pridružení Spojeného kráľovstva ku všetkým programom, na ktorých sa chce zúčastniť. Malo by zmysel zvážiť skrátené obdobie účasti.

Pozícia Výboru pre rozpočet

Výbor pre rozpočet by bol vďačný, keby vaše dva výbory zaradili do návrhu uznesenia tieto návrhy:

1. pripomína, že Dohoda o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom zahŕňa časť o účasti Spojeného kráľovstva na programoch Únie, správnom finančnom riadení a finančných ustanoveniach; domnieva sa, že podmienky a pravidlá, ktoré sú v nej stanovené, predstavujú spravodlivý základ pre účasť Spojeného kráľovstva a pomohli by zabezpečiť ochranu finančných záujmov Únie; uznáva, že tieto ustanovenia neboli otestované, keďže Spojené kráľovstvo sa ešte nezúčastnilo na žiadnych programoch;
2. domnieva sa, že účasť tretích krajín na programoch Únie poskytuje EÚ značné výhody a pomáha posilňovať väzby medzi EÚ a jej partnermi; preto by účasť Spojeného kráľovstva na programoch Únie veľmi uvítal; v tejto súvislosti vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že Spojené kráľovstvo nevyjadrilo záujem o účasť na programe Erasmus+; domnieva sa, že výmeny medzi mladými ľuďmi z EÚ a Spojeného kráľovstva by pomohli budovať dlhodobé vzťahy v prospech všetkých;
3. vyjadruje názor, že spolupráca v oblasti vedy, výskumu a inovácií a vesmíru má osobitný význam; domnieva sa preto, že by bolo žiaduce dosiahnuť dohodu o účasti Spojeného kráľovstva na programe Horizont Európa, výskumnom a vzdelávacom programe Euratomu, spoločnom podniku Fusion for Energy (F4E)/ITER a zložkách programu Copernicus a SST Vesmírneho programu Únie v rámci jedného balíka; domnieva sa, že by bolo vhodné zohľadniť obmedzené obdobie účasti Spojeného kráľovstva;

S úctou

Johan Van Overtveldt

Kópia: Siegfried Mureşan, stály spravodajca výboru BUDG pre brexit

13.06.2023

**PRÍLOHA: LIST VÝBORU PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VEREJNÉ ZDRAVIE
A BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN**

pán David McAllister
predseda
Výbor pre zahraničné veci

pán Bernd Lange
predseda
Výbor pre medzinárodný obchod
BRUSEL

Vec: Stanovisko k vykonávacím správam za roky 2021 a 2022 o Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom (2022/2188(INI))

Vážení páni predsedovia,

v rámci predmetného postupu sa Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín rozhodol predložiť Vaším výborom stanovisko formou listu.

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín preskúmal túto otázku a prijal svoje stanovisko 15. júna 2023⁹⁸. Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín vyzýva Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorské výbory zohľadnili tieto úvahy, a pripomína dohodnuté výlučné právomoci výboru ENVI pre odseky 3 až 5 na strane 15 kapitoly 7.1 prvej správy Komisie o obchode a spolupráci (2021) zameranej na životné prostredie a klímu a pre odsek 2 na strane 13 kapitoly 5.2.2 druhej správy Komisie o obchode a spolupráci (2022).

S pozdravom

⁹⁸ Na záverečnom hlasovaní sa zúčastnili: Pascal Canfin (predseda), Bas Eickhout (podpredseda), César Luena (podpredseda), Marian-Jean Marinescu (podpredseda), Sergio Berlato, Mathilde Androuët, Maria Arena, Aurélie Beigneux, Tom Berendsen, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Michael Bloss, Franc Bogovič, Traian Băsescu, Daniel Caspary, Antoni Comín i Oliveres, Rosanna Conte, Maria Angela Danzi, Esther de Lange, Christian Doleschal, Herbert Dorfmann, Lena Düpont, Agnès Evren, Malte Gallée, Andreas Glueck, Catherine Griset, Roman Haider, Christophe Hansen, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Karin Karlsbro, Petros Kokkalis, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Fulvio Martusciello, Sara Matthieu, Marina Measure, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolores Montserrat, Grace O'Sullivan, Max Orville, Alessandro Panza, Jutta Paulus, Francesca Peppucci, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Nicola Procaccini, Inma Rodríguez-Piñero, Rob Rooken, Robert Roos, Maria Veronica Rossi, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Róza Thun und Hohenstein, Nils Torvalds, Edina Tóth, Tom Vandenkendelaere, Achille Variati, Nikolaj Villumsen, Petar Vitanov, Veronika Vrecionová, Mick Wallace, Sarah Wiener, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska.

:

Všeobecné poznámky

1. víta konštruktívny prístup Komisie k zabezpečeniu praktických riešení, a to aj prostredníctvom konkrétnych prechodných ustanovení, na ktorých sa strany dohodli, aby obmedzili narušenia spôsobené vykonávaním protokolu o Írsku/Severnom Írsku v oblasti obchodu medzi Veľkou Britániou a Severným Írskom s určitými výrobkami vrátane dodávok liekov a určitých druhov chladeného mäsa, ako aj ďalších potravinových výrobkov do supermarketov;
2. víta Windsorský rámec z 24. marca 2023, podľa ktorého sa strany zaväzujú k záväzným právnym povinnostiam, ktoré zachovávajú podstatu protokolu a zároveň stanovujú podmienky pružného, ale účinného vykonávania; víta skutočnosť, že vláda Spojeného kráľovstva v tejto súvislosti oznámila, že zastaví a odloží navrhovaný zákon o protokole o Severnom Írsku;
3. uznáva Windsorský rámec ako príležitosť začatia novej kapitoly priateľskej dvojstrannej spolupráce; vyzýva Komisiu, aby v plnej miere využila nevyužitý potenciál dohody o obchode a spolupráci a maximalizovala potenciál vzťahov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom spôsobmi, ktoré sú prospešné pre obe strany, prostredníctvom priateľskej spolupráce v spoločných otázkach na medzinárodných fórach a vo vzťahu k tretím krajinám, najmä s cieľom dosiahnuť najvyššiu úroveň ambícií, pokiaľ ide o opatrenia v oblasti klímy vrátane zmierňovania, odolnosti, adaptácie a mobilizácie financovania opatrení v oblasti klímy, podporovať zachovanie, ochranu, obnovu a udržateľné riadenie biodiverzity a ekosystémov a plniť ciele udržateľného rozvoja; aby koordinovala úsilie o dosiahnutie pokroku v ekologickej transformácii všetkých sektorov spravodlivým a inkluzívnym spôsobom a zároveň posilňovala priemyselnú suverenitu a medzinárodnú konkurencieschopnosť;
4. víta návrh týkajúci sa sanitárnych a rastlinolekárskeho opatrení vychádzajúci z Windsorského rámca ako cestu vpred smerom k trvalému riešeniu vstupu zásielok určitého tovaru do Severného Írska z iných častí Spojeného kráľovstva spolu s ochrannými opatreniami na ochranu integrity vnútorného trhu a zdravia ľudí, zvierat a rastlín, ako aj záujmov spotrebiteľov v Únii; požaduje, aby sa monitorovalo uznávanie prístupu „jedno zdravie“ ako integrovaného a zjednocujúceho prístupu, ktorého cieľom je udržateľne uviesť do rovnováhy zdravie ľudí, zvierat a ekosystémov a optimalizovať ho; zdôrazňuje, že pravidlá a postupy týkajúce sa prepravy spoločenských zvierat by mali rešpektovať „päť slobôd v oblasti dobrých životných podmienok zvierat“, ktoré odrážajú dohovor Rady Európy o ochrane zvierat; zdôrazňuje, že predložené riešenia si budú vyžadovať riadne a účinné vykonávanie a monitorovanie a sú okrem iného podmienené tým, že orgány Spojeného kráľovstva dokončia plne funkčné hraničné stanice disponujúce dostatočnými zdrojmi, ako aj prístupom a kompatibilitou medzi databázami Únie a Spojeného kráľovstva;
5. konštatuje, že odchod Spojeného kráľovstva z vnútorného trhu EÚ a colnej únie znamená, že obe strany budú mať samostatné režimy regulujúce zdravie ľudí, rastlín a zvierat; konštatuje, že ustanovenia o sanitárnych a rastlinolekárskeho opatreniach vo veľkej miere odzrkadľujú pravidlá WTO v týchto oblastiach;
6. víta návrh týkajúci sa liekov, ktorý vyplýva z Windsorského rámca, ako trvalé riešenie na zabezpečenie toho, aby ľudia v Severnom Írsku mali prístup ku všetkým liekom

vrátane nových liekov, ako sú lieky na rakovinu, v rovnakom čase a za rovnakých podmienok ako ľudia vo Veľkej Británii, spolu so zárukami na zabezpečenie toho, aby sa všetky lieky uvedené na trh v Severnom Írsku nesprístupnili v žiadnom členskom štáte; vyzýva Komisiu, aby po zrušení povinností EÚ týkajúcich sa bezpečnostných prvkov liekov uvádzaných na trh pre Severné Írsko monitorovala najmä aspekty týkajúce sa opatrení nástroja proti neoprávnenému manipulovaniu s obalom v Spojenom kráľovstve; zdôrazňuje, že aj flexibilita, ktorú poskytuje návrh o liekoch, sa bude musieť riadne monitorovať, aby sa zabránilo nezákonnej distribúcii liekov Spojeného kráľovstva uvádzaných na trh pre Severné Írsko na vnútorný trh a aby sa zabezpečilo, že zostanú v Severnom Írsku;

7. zdôrazňuje potrebu, aby Komisia monitorovala vykonávanie a uplatňovanie záruk stanovených vo Windsorskom rámci; potrebu, aby bola pripravená v plnej miere využiť nástroje riešenia sporov, ktoré sú k dispozícii v dohode o obchode a spolupráci, v dohode o vystúpení a vo Windsorskom rámci, v prípade nedodržania predpisov zo strany orgánov Spojeného kráľovstva; potrebu monitorovať regulačné rozdiely Spojeného kráľovstva v porovnaní s požiadavkami EÚ v oblasti potravinovej bezpečnosti a zdravia ľudí, zvierat a rastlín;
8. zdôrazňuje, že Európsky parlament by mal v čo najväčšej miere kontrolovať vykonávanie dohody o obchode a spolupráci a Windsorského rámca prostredníctvom aktívnej účasti v parlamentnom zhromaždení pre partnerstvo; okrem toho by sa Komisia mala zodpovedať parlamentným výborom za svoju účasť v spoločnom výbore, v Rade pre partnerstvo, v osobitných výboroch v oblasti obchodu a v pracovných skupinách; Európsky parlament by sa mal takisto zúčastňovať na akomkoľvek budúcom postupe preskúmania dohôd a Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín by mal byť zapojený do všetkých relevantných oblastí;

Životné prostredie a klíma (výlučné právomoci výboru ENVI)

9. pripomína ambíciu EÚ v oblasti klímy dosiahnuť do roku 2030 zníženie čistých emisií skleníkových plynov v EÚ o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 a dosiahnuť nulovú bilanciu emisií skleníkových plynov do roku 2050, ako sa stanovuje v európskom právnom predpise v oblasti klímy a ako sa uvádza v nedávno prijatých právnych predpisoch „Fit for 55“;
10. vyzýva Komisiu, aby monitorovala praktické vykonávanie, ambície a účinnosť systému obchodovania s emisiami (ETS) Spojeného kráľovstva; aby zvažila, že v prípade, keď medzi týmito dvoma systémami vzniknú výrazné rozdiely, mohlo by to viesť k narušeniu rovnakých podmienok, a preto by sa to malo zohľadniť pri uplatňovaní mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach EÚ; aby preskúmala možnosti dvojstrannej spolupráce vrátane prepojenia ETS Spojeného kráľovstva s EU ETS bez toho, aby sa narušila integrita a účinnosť EU ETS, podobne ako v prípade dohody medzi EÚ a Švajčiarskou konfederáciou o prepojení ich systémov obchodovania s emisiami skleníkových plynov;
11. pripomína, že EÚ bude od roku 2026 do roku 2034 postupne zavádzať mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (CBAM) pre železo, oceľ, cement, hliník, hnojivá, elektrinu, vodík, ako aj nepriame emisie za určitých podmienok s cieľom zabezpečiť, aby úsilie EÚ a celosvetové úsilie v oblasti klímy nebolo ohrozené premiestnením výroby

z EÚ do krajín s menej ambicióznymi politikami; víta skutočnosť, že vláda Spojeného kráľovstva začala prieskum týkajúci sa mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach Spojeného kráľovstva (CBAM), pričom sa zameriava na úlohu, ktorú by CBAM mohol zohrávať pri riešení potenciálneho úniku uhlíka a pri plnení cieľov Spojeného kráľovstva v oblasti životného prostredia, pričom zohľadňuje aj širšie vplyvy, riziká a príležitosti, ktoré by mohli vzniknúť; vyzýva Komisiu, aby monitorovala politiku Spojeného kráľovstva v oblasti CBAM a preskúmala možnosti spolupráce s cieľom posilniť rovnaké podmienky a ochranu klímy na celom svete;

12. pripomína, že v dohode o obchode a spolupráci sa vyžaduje, aby zmluvné strany neoslabovali ani neznižovali svoju úroveň sociálnej, pracovnej a environmentálnej ochrany pod úroveň, ktorá existovala na konci prechodného obdobia v roku 2020 (zákaz zníženia úrovne ochrany), pričom ktorákoľvek strana môže prijať vhodné vyrovnávacie opatrenia na kompenzáciu akýchkoľvek (nepriaznivých) „podstatných vplyvov na obchod alebo investície“ vyplývajúcich z „významných rozdielov“ medzi stranami; pripomína, že existujúce záväzky a ambície v oblasti zmeny klímy, najmä pokiaľ ide o klimatickú neutralitu do roku 2050, zostávajú v platnosti pre obe strany;
13. zdôrazňuje, že Komisia pred vystúpením Spojeného kráľovstva z Únie začala proti Spojenému kráľovstvu viacero konaní o nesplnení povinnosti v oblasti životného prostredia vrátane oblasti kvality ovzdušia a vody; zdôrazňuje, že odlišnosti v ochrane životného prostredia v týchto oblastiach by vzhľadom na svoju cezhraničnú povahu mohli ohroziť kvalitu ovzdušia a vody v EÚ;
14. berie na vedomie vytvorenie Úradu pre ochranu životného prostredia (OEP) v novembri 2021 podľa zákona o životnom prostredí z roku 2021; vyzýva Komisiu, aby monitorovala, či úrad disponuje dostatočnými právomocami a zdrojmi, aby mohol účinne presadzovať environmentálne pravidlá v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi z dohody o obchode a spolupráci, a či sa environmentálne záväzky a sekundárne právne predpisy účinne vykonávajú a presadzujú;
15. berie na vedomie, že vláda Spojeného kráľovstva uverejnila v decembri 2022 prvý súbor právne záväzných environmentálnych cieľov podľa zákona o životnom prostredí z roku 2021 a v januári 2023 podľa plánu zlepšovania životného prostredia na rok 2023; vyzýva na úzke a vzostupné zosúladenie cieľov EÚ a Spojeného kráľovstva v oblasti ochrany klímy a životného prostredia a na zabezpečenie dodržiavania rovnakých podmienok;
16. zdôrazňuje, že Spojené kráľovstvo už nie je členom Európskej chemickej agentúry (ECHA), ani nie je viazané regulačným rámcom EHP pre chemikálie (REACH Európskej únie); zdôrazňuje, že nový regulačný rámec Spojeného kráľovstva (REACH Spojeného kráľovstva) sa musí vyznačovať rovnakou dôslednosťou a transparentnosťou ako REACH Európskej únie; vyzýva Komisiu, aby monitorovala, či dôjde k regulačnej regresii a k odlišnosti riadenia bezpečnosti chemikálií v Spojenom kráľovstve od regulačného rámca pre chemikálie platného v EHP, najmä vzhľadom na nadchádzajúcu revíziu rámca REACH Európskej únie; vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s orgánmi Spojeného kráľovstva na zabezpečení úzko zosúladeného regulačného rámca, ktorého cieľom by malo byť zabezpečenie najvyššej novej úrovne riadenia bezpečnosti chemikálií v EÚ a Spojenom kráľovstve;

Zdravotné aspekty

17. pripomína prebiehajúcu legislatívnu prácu na revízii farmaceutických právnych predpisov, ktorej cieľom je aj zmiernenie historickej závislosti trhov na Cypre, v Írsku a na Malte od dodávok liekov zo Spojeného kráľovstva alebo cez Spojené kráľovstvo; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť dostupnosť, cenovú dostupnosť a bezpečnosť dodávok liekov a strategický prístup k liekom v oblasti životného prostredia s cieľom riešiť otázku znečistenia liekmi;
18. konštatuje, že návrh zákona o genetickej technológii (presnom šľachtení), ktorým sa revidujú pravidlá pre uvoľňovanie geneticky upravených, presne šľachtených rastlín a zvierat, ich uvádzanie na trh a posudzovanie rizík v súvislosti s nimi, a to ich odstránením z regulačného systému pre geneticky modifikované organizmy (GMO), bol v Anglicku prijatý 23. marca 2023; konštatuje, že škótsky ani waleský parlament neudelili legislatívny súhlas s týmto návrhom zákona; je veľmi znepokojený rozdielmi v regulácii v tejto oblasti, ktoré by mohli viesť k vstupu geneticky modifikovaných výrobkov do EÚ s rozdielnymi kontrolami bezpečnosti alebo bez riadneho označovania;
19. víta ustanovenia o spolupráci v oblasti zdravotnej bezpečnosti, ktoré stranám a príslušným orgánom členských štátov umožňujú výmenu relevantných informácií, ale s poľutovaním konštatuje, že táto spolupráca sa obmedzuje na posúdenie „závažných“ rizík pre verejné zdravie a na koordináciu opatrení, ktoré by mohli byť potrebné na ochranu verejného zdravia; zdôrazňuje, ako pandémia COVID-19 posilnila argumenty v prospech intenzívnejšej spolupráce v zdravotných záležitostiach, ako aj v prospech štruktúrovanej a pravidelnej dvojstrannej komunikácie medzi orgánmi a zainteresovanými stranami, aby bolo možné lepšie reagovať na krízové situácie;

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín žiada Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre medzinárodný obchod, aby sa ako gestorské výbory zaoberali uvedenými vyjadrenými názormi a zahrnuli ich do svojej správy o vykonávaní Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom a aby pritom zohľadnili jeho pozíciu uvedenú vyššie.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE

Článok 58 – Postup spoločných výborov Dátum oznámenia na schôdzi	15.12.2022
Dátum prijatia	24.10.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 71 –: 1 0: 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Jordi Cañas, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Paolo De Castro, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Bernard Guetta, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, David Lega, Leopoldo López Gil, Jaak Madison, Margarida Marques, Pedro Marques, Sara Matthieu, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Matjaž Nemeč, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Andreas Schieder, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Sven Simon, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Dragoș Tudorache, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Thomas Waitz, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Tomáš Zdechovský, Bernhard Zimniok, Juan Ignacio Zoido Álvarez, Željana Zovko
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Attila Ara-Kovács, Lars Patrick Berg, Marco Campomenosi, Dacian Cioloș, Corina Crețu, Clare Daly, Svenja Hahn, Seán Kelly, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtos, Sergey Lagodinsky, Javier Moreno Sánchez, Giuliano Pisapia, Mick Wallace
Náhradníčka (čl. 209 ods. 7) prítomná na záverečnom hlasovaní	Mircea-Gheorghe Hava

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

71	+
ECR	Lars Patrick Berg, Dominik Tarczyński, Jan Zahradil
ID	Anna Bonfrisco, Marco Campomenosi, Danilo Oscar Lancini
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Mircea-Gheorghe Hava, Danuta Maria Hübner, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, Leopoldo López Gil, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Tomáš Zdechovský, Juan Ignacio Zoido Álvarez, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Jordi Cañas, Dacian Cioloș, Katalin Cseh, Bernard Guetta, Svenja Hahn, Georgios Kyrtos, Urmas Paet, Dragoș Tudorache, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Attila Ara-Kovács, Włodzimierz Cimoszewicz, Corina Crețu, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Pedro Marques, Sven Mikser, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Andreas Schieder, Joachim Schuster, Sergei Stanishev, Kathleen Van Brempt
The Left	Clare Daly, Helmut Scholz, Mick Wallace
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Heidi Hautala, Sergey Lagodinsky, Sara Matthieu, Jordi Solé, Tineke Strik, Thomas Waitz

1	-
NI	Kostas Papadakis

3	0
ID	Jaak Madison, Bernhard Zimniok
The Left	Giorgos Georgiou

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania